

DAMAGE BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198077

UNIVERSAL
LIBRARY

ಸೇಗಸಿನ ಕಥೆ

ರನೆಯ ಭಾಗ

—೩೪೫—

ಬರೆಹಗಾರ
ಸಾನೆ ಗುರೂಜಿ, ಎಂ. ಎ.

ಅ-ವ-ರ-ಕ
ಖಾಸ್ಯರ ಗೋವಿಂದರಾವ ಗೋಪಲ್,

ರ. ವ. ನ.

ಡಾಳಿ ಇಶ್ವರ

ಚಿತ್ರ ನ-೦.

ಪ್ರಕಾಶಕರು:-

ಅನಂತ ಸಾರೆ,

'ಸಾರ್ಟಿಕ ಬುಕ್ ಸರ್ವಿಸ್',

ದೃಷ್ಟಿಕ್ರಿಯೆ, ಮುಖ್ಯ ಕ್ಷಿ.

ಸಂಪಾದಕ ರೂ -

ವಸಂತ ಪರಾಂಜಮೆ.

ಎಲ್ಲ ಯಶೋ

ಶ್ರೀ. ಎಂ ಡಿ. ಶುನಾಭಕರ, ವಕೀಲ

ಅಮು ಸೇರ ಇವರೇ.

ಚುಂಡ್ಯಳಿಗಳು:-

ಎಂ. ಅರ್ಥ. ಶಿಟ್ಟರ,

ಮುಖ್ಯ ಕ್ಷಿ.

ಮುಖ್ಯಾ

ಫ್ರೆಂಚರೆಂಗ್ಲಿಂಗ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸ್,

— — — — ಮುಖ್ಯ ಕ್ಷಿ.

ಬರಹಗಾರರ ಮುನ್ಮುಡಿ.

—೪೫೬—

ಲೋಕ ಕಥೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರ್ತಿತ್ವದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಇರುತ್ತದೆ. ಲೋಕಕಥಾ ವಾಜ್ಯ ಒಂದು ಏಧಿಯಂದು ಏಧಿಗೆ, ಒಂದು ಜನಾಂಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಂದ ದೇಳಿಯೇ ಇಂದಿನ ವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದ ವ್ಯಾಖಾರಸರು ಆಯಾ ದೇಶದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಯೋಧಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರಕು ಗಳೊಳನೆ ವಾಜ್ಯದ ವಿನಿಮಯವು ಅಗುತ್ತತ್ತು. ಸೋಗಸಿನ ಕಥೆಗಳ ನೋಡಲನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಲೋಕಕಥೆಗಳು ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದವು ಇರುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾಲ ಲೋಕಕಥೀಯ ಶಂಗ್ರಹಣ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದನ್ನು ನಾನು ಬಹು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಓದಿದ್ದು. ನೂರಾರು ಹುಡುಗಿರಿಗೆ ಈ ಕಥೆ ಬಹು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಥೀಯ ಮೂಲಭಾಗ ಬಂಗಾಲ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕಥೆ ಹೇಳಿದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಮೂಲ ಬಂಗಾಲ ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದವಲ್ಲ. ಸೋಗಸಿನ ಕಥೆಗಳ ಈ ನೋಡಲನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಕಥೆಗಳು ಹುಡುಗರ, ಜನತೆಯ ಮೆಚ್ಚುಗಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವೆ. ಈ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನಾನು ‘ಸೋಗಸಿನ ಕಥೆ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೊಡುವೇನು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳ ಈಪ್ರಾಂಗ ರಂಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವವು. ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಓದುಗರನ್ನು ಸ್ಥಾನಸುವಿಟ್ಟು; ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಗಂಭೀರವಿರುವದು; ಕೆಲವು ಅಳಿಸುವವು; ಕೆಲವು ಬೋಧಪ್ರದವಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಾತಹಾಸಿಕ ಕಥೆಗಳೂ ಬರುವವು. ಕೆಲವು ಕೇವಲ ಕಾಲ್ಪನಿಕವೂ ಇರುವವು. ಹುಡುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗಿಗೆ ನನ್ನ ಕಥೆ ಪಾತ್ರವಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಸೇವೆ ಅವರ ನೆಚ್ಚುಗಿ ಪಡೆಯಲಿ

ಅಮುಳನೇರ |

ತಾ. ೬೦—೨—೮೬೭೦ |

ಸಾಫೆಗಳಾಜಿ.

ఆనువాదకన మాతు.

సానే గురుజియవదు మహారాష్ట్రదల్లి చిక్కుమక్కళ కతేగార రీందు పరిచితరిద్దారి. దేరద హోస సీళిగెయస్సు చేచ్చు క్షేమ మాడబేకు. అవరల్లి దేళప్రేమ, భక్తి, ఉత్సాహ, శిల బెళియబేకు ఎంబ హంబల గురుజియవరిగి. అవమ మరాతియల్లి బరిచ కథెనళ అనువాద, అవర ఉన్నేతవస్సు సాధిసలిక్కే ముందు పరియుషపడక్కే నాను మాడిద్దేణి. కస్తుడ కండర వేచ్చుగే పడి యలి ఎంబ ఆసే.

ఇదు మొదలనేయ భాగ. ఇస్సు ఒంభత్తు భాగగణ్ణ అను వాదవాగలివే. అప్ప కాల కాలక్కే ప్రకాశిస్తుండుపన్న.

* ఈ పుస్తక ప్రకాశిసలు ముందే బందు నసగే సహాయ మాడి ద్వారా నాను ఆనంత సారీ, కీతాబ మినార తుళసిబాగ గోడ, పుణ్య ఇవరిగి ఉపకృతనాగిద్దేణి. అల్పావధియల్లి ఇదస్సు అచ్చు మాడిద్వారా ధనుఽతరంగిణి ప్రేస్సినవరిగి నస్స వందనెగణ్ణ.

సస్నేహస్తలిభిత ప్రతియస్సు ఓది సలణి సూచనెగళస్సు ఇత్త స్సు గెళియరాద త్రీసులకణ్ణ కాతీనాథరాయిరిగి నాను బహళ ఆభారియాగిద్దేణి.

సానెగురుజియవర వాజ్యయ ప్రకాశనద ఎల్ల హక్కుగళస్సు పడిద అపుళనేరద వశిలరాద ఎం. డి. పుసాళకర ఇవరు సనగి అవర ఈ “గోడగోణ్ణ”యి అనువాద మాడలు అవ ఈ కొట్టి కస్తుడ నాడిగి, కస్తుడ కండరిగి సేవ సల్లిసువ మాడికొట్టిద్వారా నాను అవరిగి ఉపకృతనిద్దేణి.

ଓପ୍ପଣ.

କ୍ଷୁଦ୍ର କଂଦରିଙ୍ଗ.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

- - (೭) - -

೧.	ಸವತಯರ ಕಥೆ	....	....	....	೮—೮೮
೨.	ಮೂರು ಗಡಿಗೆಗಳು	....	....	....	೮೯—೯೬
೩.	ನ್ಯಾಯ ಶೀರಿಸುವ ಗೋಪಾಲ	....	....	....	೯೭—೧೦
೪.	ಗೋಸಾವಿ	....	....	....	೧೧—೧೮
೫.	ಚಿಷ್ಟುದ ಸರಪಳ	....	....	....	೧೯—೨೫
೬.	ನಿಜಾರಾದ ರೀಖಿಯ	....	....	....	೨೬—೩೨

ನೋಗಸಿನ ಕಥೆಗಳು

—(ಭಾಗ ೧.)—

—ತಾತ್ತ್ವಿಕಾರ್ಥಿ—

ಸವತಿಯರ ಕಥೆ.

೧.

(ಚೇಕಾದವರು... ಚೇಡಾದವರು.)

ಒಂದು ಉದುಂಜಲ್ಲು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡಂದಿರಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬಳು ಚೇಕಾದವರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಅವನಿಗೆ ಚೇಡಾದವರು. ಚೇಡಾದವರು ಕುರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕವ್ಯ. ಕೋಳಿ ಕೂಗಿದೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಡೀ ದಿನಸ ದುಡಿಯತ್ತಿದ್ದಳು. ನೀರು ಜಗ್ಗುವಧು ಇವಲೇ. ನದಿಗೆ ಹೊಗಿ ಒಂದು ಮೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುವದು ಇವಲೇ. ದನಕರ ನೋಡುವ ಕೆಲಸವು ಅವಳದೇ. ಬೀಸುವದು, ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕುವದು, ಕಸ ತೆಗೆಯುವದು, ದೀಪ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿ ಹಚ್ಚುವದು ಇಂಥರು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಾಡುವದು ಇವಲೇ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾದರೂ, ಪಾಪ, ಇವಳಿಗೆ ಬಿಡುವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಪ್ಪು ದುಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಅವಳ ಪಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಸವಿಮಾತು ಇಲ್ಲ, ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಪಾಲಿಗೆ ತಂಗಳ ರೊಟ್ಟಿ. ಉದುವು ಹರಕು ಸೀರೆ. ಹಾಸಿಗೆ ಒಂದು ಹರಕುಕಂಬಳಿ. ಒಂದು ಮಂಗಲಸೂತ್ರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮೈಮೇಲೆ ಒಂದು ಗುಂಟುತ್ತಾಕ ಬಂಗಾರದ ಶಭರಣವಿಲ್ಲ. ದಾಗಿನೇಗಳ ಮಾತು ಇರಲಿ. ಅದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವ ನಿಲ್ಲುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಪ್ರಕೃಟಿಯಾದಬಂದು ಸನಿ

ನೂತು ಅವಳ ಪಾಲಿಗೆ ಇರಬಾರದೆ? ಏನು! ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾಧಿ ಸವಿಮಾತಿಗೂ ಬರಗಾಲವೇ?

ಅವಳ ಸವತ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯು ಎದುರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಳನ್ನು ಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ರೀತಿ ಅಪಮಾನವಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮರಣವೇ ಲೇಸು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ. ಬೇಡಾದವಳು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. “ದೇಹ ಸವೆಯುವ ವರಿಗೆ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಆದರೆ ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಚೈಗಳು, ಶಾಪ, ತೆಗಳಿಕೆ ಇವೇ ನನ್ನ ದುಡಿತಕ್ಕ ಫಲಗಳೇ?” ಮನುಷ್ಯ ದುಡಿತಕ್ಕ ಬೇಸರಿಯುವದಿಲ್ಲ. “ಎಷ್ಟು ದಣಕೊಂಡಿಯಪ್ಪ” ಎಂಬ ಸವಿಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಬಿಡ್ಡರೆ ಸಾಕು, ಅವನಿಗಾದ ಶ್ರಮ ಸಫಲವಾಗುವದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇದ್ದುದ್ದು ಪ್ರೀತಿಯು ಹುಸಿಸು. ಬೇಡಾದವಳಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಒಂದು ಮಾತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸಿಕ್ಕದವರಷ್ಟು ದುರ್ಭಾಗಿಗಳು ಮತ್ತು ರುಂಗಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ತಾಕ್ಷಿಗೂ ಒಂದು ಮರ್ಯಾದೆ ಇದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವಳ ಸಹನತೀರ್ಥಕೆ ಮೀರಿತು. ಜೀವದಿಂದಿರುವದು ಅವಳಿಗೆ ಬೇಡಾಯಿತು. ದೇವರು ಸಹ ನಿಷ್ಟುರನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಆ ಜೀವಂತ ನರಕದೊಳಗಿಂದ ಅವಳು ಒಂದುವಿನ ಹೊರಬಿಡ್ಡಳು. ರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಶಾಂತತೆ ನೆಲೆಸಿತ್ತು. ನಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚೋಗಳುತ್ತಿದ್ದವು. ನರಿಯ ಕೂಗು ನಡುನಡುವೆ ಒವ್ವೆಷ್ಟುಮೈ ಕೇಳಿ ಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷವಿದ್ದಿತು. ಕತ್ತಿ ಉಂಟಾದ ವಿದಿತ್ತು. ತಾರೆಗಳ ಬೆಳೆಕೇ ಬೆಳಕು.

ಹಾಗೇ ಅವಳಿಂಬ್ಬಳಿ ನಡೆದಳು. ಅವಳ ದುಃಖ ಮಾತ್ರ ಅವಳಿಂಬನೆ ಇತ್ತು. ಕಂಬನಿ ಅವಳ ಗೆಳತಿಯಾಗಿತ್ತವು. ಕಾಲು ಬರೆಗಾಲು. ಹಾದಿನೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳು ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದವು; ಆದರೆ ಸವತಯ ಚೈಗಳ ಶಾಪದಷ್ಟು ಚುಚ್ಚುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಂಳು ಅವಳು ಆಧವಿಯಲ್ಲಿ.

ರಾತ್ರಿ ಮುಗಿಯುತ್ತೇ ಬಂದಿತು. ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇಬ್ಬ ಸ್ನಿಯ ಹನಿಗಕ್ಕು ಪಿಪ್ಪ ಪಿಪ್ಪ ಎಂದು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವೇನು ಇವಳಿ ಗಾಗಿಯೇ ಅಳುತ್ತಿದ್ದವೋ, ಏನೋ? ಕ್ಷಮಿಗಳ ಕಿಲಿಬಿಲಿ ಸುರುವಾಗಿತ್ತೇ. ಗಿಡಗಕ್ಕು ಪ್ರಸ್ತಾವಾಗಿ ಕಾಣಹತ್ತಿದವು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಬೆಳಕು ಹಬ್ಬ ತ್ತಿತ್ತು; ಆದರೆ ಇವಳಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಗತ್ತಲೆ ಕವಿದಿತ್ತು. ಅವಳು ಚಿರಂತನ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಳು.

ದಟ್ಟವಾದ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಟಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಹೋಗುವ ಕಾಲುಧಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಲಸಿಗಿಡವಿತ್ತು. ಹೋಗುವವರು ಬರುವವ ರೆಳ್ಳರು ಅದರ್ಥ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹರಿದು ತಿಂಧುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಗಿಡ ದೀನ ಮುಖಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡುವಂತೆ ಆವಳಿಗೆ ಕಂಡಿತ್ತು. ಅವಳು ಆ ಗಿಡದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅಂದಳು, “ತುಲಸಿದೇವಿ! ಬರುವವರು, ಹೋಗುವವರು ಬರೀ ನಿನ್ನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹರಿದು ತಿಂಧುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನ ಎಲೆಯ ಸಂಪತ್ತು ಲಾಟಿ ಇತ್ತಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಯಾರೂ ನೀರು ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಬೇರುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನಗೆ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಣ್ಣ ನಿಂದ ನಿನ್ನ ಬೇರು ಮುಚ್ಚಿತ್ತೇನೆ.” ಹೀಗೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಚಿದ್ರ ಎಲೆಗಳ ದೊಸ್ಸಿ ಮಾಡಿ, ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ರುರಿಯ ನೀರು ತಂದು ಹಾಕಿದಳು. ಮತ್ತು ಅದರ ಬೇರಿಗೆ ಮಣ್ಣ ಹಾಕಿದಳು. ಮತ್ತೆ ತುಲಸಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೊರಟಿಳು.

“ಒಂದು ಕೆರಿಯೋ, ಹಾಳು ಭಾವಿಯೋ, ನದಿಯೋ ಏನಾದರೂ ಇಯು ಇರುವದು ಖಂಡಿತ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾರಿಕೊಂಡರಾಯಿತು” ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವಳು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ಹೊರಟಿಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಜಡಿ ಹತ್ತಿಯ ಗಿಡ ಕಂಡಿತು. ಇದರ ಎಳೆ ಬಹಳ ಚಂದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಇದರಿಂದ ಉರಿಗಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಗ್ಗೆದುವವರು ಈ ಗಿಡದ ಹತ್ತಿಯನ್ನೇಲ್ಲ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆ ಗಿಡದ ಅಚ್ಚು ಬಳಿಯದಾಗ ಹತ್ತಿಯಾ ಸತ್ತನ್ನೇಲ್ಲ ಒಯ್ದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ನೀರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಡಿ ಮಣ್ಣ

ಗಲಿ, ಆ ಗಿಡ ಯಾರಿಂದ ಕೆಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಜನ ರೇತಿಯೇ ಹೀಗೆ. ತಕ್ಕೊಣ್ಣು ಉಷ್ಣವೆನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕು; ಕೊಡುವದು ಯಾಂಗೂ ಒ..ಒ.. ಬೇಡಾದ ವೇಳೆ ಆ ಗಿಡದ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಳು. ಸಹಾನುಭೂತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಭಾವದ ಜೀವನ ನಷ್ಟು ಅಸಹ್ಯವಿರುತ್ತದೆಂಬುದರ ತನುಭವ ಇವಳಿಗಿತ್ತು. “ಬೇಡ, ಆಬ್ಜೀಡ ಹತ್ತಿರು ಹಡವೆ! ನಾನು ಸಂಗೆ ಸೀರು ಯಾಕುತ್ತೇನೆ, ನಾಲ್ಕು ಬ್ರಿಡ ಮಣ್ಣ ನಿಂಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಏಂದು ಈದು ಅವು ಆಗಿದ್ದು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸೀರು ದಾಕಿ, ಮಣ್ಣ ಹಾಕಿದರು ಮ್ಹಾ ದಾರ್ಗಂ ಯಾಂದ ಸಂಗಾದಣೆ.

ಆವೆಂಬಹೆ ಉತ್ತಾವೆಯಾದಳು. “ಏನಿದು, ಇಂತ್ಯಾ ಯಾವ ಕೆಲೆ, ಭಾನಿ, ನಂದಿ ಯಾವದೂ ಬರಲೊಳ್ಳಿದಲ್ಲಾ ಅಂದೇ.. ಆದರೆ ಬಂದು ಸೇರಲಿ ಗಿಡ ಕಂಡಣೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬರಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಕಾಯಿ ಇದ್ದಾಗೆ ಬರಹೋಗುವ ಜನ ಕಲ್ಲು ಹೊದೆದು ಕಾಯಿ ಕಡವ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟು ದ್ವಾರು. ವಕ್ಷಿಗಳು, ಮಂಗಗಳು ಹೆಣ್ಣುಗಳಾವಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಉತ್ತಾವೆ; ಅವನು ಕಾಯಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿ ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ವಕ್ಷಿಗಳು ಅನ್ನತೀರಬೇಕು, “ತು ಮನುಷ್ಯ ವಾರು ಎಷ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಕ್ಕೆ ನಾಗಿದಾನೆ. ಇವನು ಸ್ವರ್ವಭಕ್ತಕಾಗಿದ್ದಾನೆ” ಆದರೆ ಇವಳು ಬಿಗಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಆ ಗಿಡದ ಬಂಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂದಳು, “ಸಿನ್ನಸ್ನೆ ಯಾರೂ ಜೋವಾನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸೀನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸೀರು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಂಗೆ ಸೀರು ಹಾಕುವೆ ಮತ್ತು ಸಿನ್ನಿಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣ ಹಾಕುವೆ.” ಬೇಗಂದು ಪೇರಲಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸೀರು ಮಣ್ಣ ಹಾಕಿ ಮುಂದರಿದ್ದು,

ದಟ್ಟವಾದ ಅವಿಯಾಚಿ ಬಂದಣೆ; ಅಲ್ಲಿ ಧಾಡ್ಯದಾದ ಬೈಲು ಇತ್ತು. ಸೂರ್ಯ ಆಗೇ ವೇಳಕ್ಕುಷಿಟ್ಟೆಂದ್ದು. ಕಾಲು ಸಂನಾಮತ್ತಿದವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಡೆಂಡ್ ದೇರಿ ಕಂಡಿತು ಇವಂಗಿ. ಇದೊಂದು, ಸುಂದರ ವಾದ ಸರೋಪಿನ್ ಉಗಾಕ್ಕು ಶಿದುಷ ಸ್ವಾಸ್ಥ ಆಗೇ ಉದ್ದೇಶ. ಅಲೆಗ ಶೋಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಾಡುವ ತಾವರೆಗಿಂಡಿದ್ದು. ಹಂನ ವಕ್ಷಿಗಂ ಸಣ್ಣ ದೋಣಿಗಳಂತೆ ತೆಂದುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿವೇಕ್ಕು ಬಂದು ನ್ನಗುಲಿಗೆ ಹಾಯ್

ಕಟ್ಟಿದ್ದ ರತ್ನ. ಖವಕು ಅಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ವಾರಟಿಗಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದು. ಸೀರಗು ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾರುವಕ್ಕೆ ದಲ್ಲಿ “ಹಿಲ್ಲು! ಅಭಾಗಿ ಜೀವವೇ ನಿಲ್ಲು!” ಎಂಬ ಗಂಭೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಷಣಿ ಹಿನ್ನೆಲ್ಲ.

“ಒಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರಾಯ, ಅನಾರ್ಥರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ತಸ್ವಾರ್ಪಣೆ ಯಾರಾ ದುರ್ಭಾಗ್ಯವೇ ಇಲ್ಲಿ? ಆಯ್ದರ. ಲಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಾಮು ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೆ ಹಾರ್ಡ್‌ಡಾರ್ಟ್ ಎಂದೆ ಇವು ಅತ್ಯಾದತ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥಕ್ಕಾವಳಿಯಿಂಬಿದೆಯ್ಯು ಅವನು ತಿಂಡುತ್ತಿರುವಿದ್ದನು. ಅವನು ಆಯಿದೆ ಪೂರ್ತಿ ಇತ್ತು ಅದು. ಈ ಮಾತ್ರ, ಕೇಳಿ ಅವನು ಘಾಬರಿಯಾದ್ದು. ಎಂಥಷ್ಟೆ ಜಗತ್ತಿದ್ದು! ನನಗೆ ಸುಖದಿಂದ ನಾಯಲೂ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವಳ್ಳ! ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಲು ಅಂತ್ರಾ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಏಗೆ ಅನಿಸಿತು ಈ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ಅವಳಿಗೆ.

ಸಾಧು ಅರ್ಥ ಚತ್ತಿರ ಒಂದನು ಒಳ್ಳೆ ಕರ್ಮ ರೋಧ, ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಉದ್ದೇಶ ಅಂದ, “ಅಮ್ಮಾನೀನು ಜೀವ ಕೊಡುವದು ಏಕೆ? ದೇವರು ಇತ್ತು ಬಂಗಾರದಂಥ ಕಾಯವನ್ನು ಬಿಸಾಪಿ ಒಗೆಯುವದು ಏತಕ್ಕೆ? ಈ ಕಾರ್ಯಗೇ ವೇಯಲ್ಲಿಯೇ ಸವೇಯಬೇಕು, ಪರೋಪಕಾರದಿಂದಲೇ ಸರ್ವಾಗಬೇಕು. ಅತ್ಯಾದತ್ತ ಬಹು ದೋಷ ವಾಪ. ಹೀಗೆ ಅವಿವೇಕಿ ನ್ಯಾಗಬೇದವನ್ನು ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮ ಹೇಳು.”

“ತುರ್ತಿರು ಸಾಧುಮಹಾರಾಜುರೆ, ನೀವೆನ್ನು ಪದು ನಿಜ. ಇಂದಿನ ವರಿಗೆ ಇನ್ನ ದೂರದ್ದು ಪಾವವೇದು ತಿಳಿದೇ, ನಾನು ಅತ್ಯಾದತ್ತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ತಾಳ್ಳೆಯ ಪಾಯನಾದೆ ತೀರಿತು. ನಾನು ಜೀವಿಸುವ ದಾದರೂ ಏತ್ತೇ? ಬಂದು ಸ್ತ್ರೀಯ ವರಾಕಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಾಲಿಗೆ. ಇಂದು ತುತ್ತಿ ಅಷ್ಟು ಎಂಬಿಂದ ಉಣಿಲಾರೆ ನಾನು. ಎಷ್ಟು ದುಡಿದರೂ ಆದರ ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ. ನಾನು ಸತ್ತರೆ ನನಗಾಗಿ ಅಂತಿಮವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ವರ್ದಾಗ ಸಂಖಾರದ್ವಾರಾ ಸಿಕ್ಕಲಿ ನನಗೆ” ಎಂದು ಅವಳಿಂದಳು.

“ನಿನಗೆ ಮಂಬಿವಾದರೂ ಯಾವದಿದೆ ಹೇಣ್ಮೃ” ಎಂದೆಂದನು ಆ ಸಾಧು. “ಮಂಬಾರಾಯಾ ನಾನು ನನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಬೇಡಾದವರು. ನನ್ನ ಸವತ್ತಿ ಉಪನಿಂಗೆ ಬೇಕಾದವರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದೀಲ್ಲ ಚಂದ ಅವ ನಿಗೆ. ನಾನು ನೂಡಿದ್ದೀಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಸೇರುವಂತಿಲ್ಲ ನನ್ನ ವಾಲಿಗೆ ದೇವರು ರೂಪ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ತಪ್ಪೇ? ನಾನು ಕೈರೂಪಿ ಏಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಜರಿಯಾತ್ತಾರೆ, ಈ ದುತ್ತಾರೆ, ಪೀಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುರೂಪಿ ಜೀವಿ ಸುವದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೂ? ಯಕ್ಕಿನಕ್ಕಿಗಳನ್ನು, ಡೊಗಳನ್ನು ಚೇಷರು ಚಿತ್ತಿನಿಂದಾ ನೇ. ನನ್ನ ವಾಳಗೆ ಒಂಧ ಬಂಡವಾಲು ತೀರಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇರೆಲಿ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ನಂಗಿ. ಇನ್ನು ನಾನು ಕಾರಿಕೊಂಡು ಜೀವ ಕೈಗಾಡುವೆ” ಅಂದೆಳು ಅವು.

ಸಾಧು ಅವರು ಆಂದನು, “ನಿಲ್ಲು, ನಾನು ನಿನಗೆ ದೂಪ ಶಾವಣಿ, ಪನ್ನು ಕೊಡುವೆ. ದೇವರನ್ನು ನೇನಿಸಿ ಈ ಸೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಾ ನಾರೆ ಮುಳುಗಿ ಏಕು; ಅಂದರೆ ನೀನು ಅಪ್ಪರೆಯಂತೆ ಕಾಣುವಿ. ನನ್ನನ್ನು ನಂಬು ಅನ್ನು”

ಸಾಧುವಿಗೆ ನೆಮ್ಮಾಡ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋದಿನು. ಅಮೇಲೆ ಅವರು ದೇವರನ್ನು ನೇನಿಸಿ ವಾರಾವತ್ತಿ ಸರೋವರದ ಸೀರಿನಲ್ಲಿ ಸುಖುಗಿ ಎದ್ದು. ಮೂರನೆ ಅವತ್ತಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದೂ ದನೆಯೇ ಅವರು ಸ್ವರೂಪಗಂಗೆಯಂತೆ ಕಾಣಲು ಹತ್ತಿದಳು. ಅತಿ ರೂಪವತಿಯಾದಳು.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧುವನ್ನು ನೇನಿಸುತ್ತು, ಕೊಂಡಾಡುತ್ತು ಅವರು ತಿರುಗಿ ಮನಗೆ ಹೊರಟಿಳು. ತನ್ನ ಕಾಡಾಟಿ ಮುಗಿಯತು. ನನ್ನ ಗಂಡ ನನ್ನನ್ನು ಪೀಠಿಯಿಂದ ಬದವಾಡಿಕೊಕ್ಕುವನು. ಹೀಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತು ಕಲ್ಲು ಮುಂತ್ತು ಲೈಕ್ಕಿಸದಿ ಅವರು ಭರದಿಂದ ಹೊರಟಿಳು. ಹೂವಿನ ಹಾಸು ಗೆಯು ಮೇಲೆ ಸ್ವದೆದಂತೆ ಅಸ್ಯಿಸಿತು ಅವರು.

ಶ್ರೀಲು ದಾಟಿ ಮತ್ತೆ ದಟ್ಟಿಹಾದ ಅಡವಿ ಸೇರಿದ್ದು. ಒಕ್ಕೇ ವೇಗ ದೀರ್ಘ ಮೂರಟಿದ್ದು “ನಿಹಿ ಅವರ್ಯಾ, ಇಲ್ಲಿ ಭರ” ಇಂದ ರಬ್ಬ ಅವರು

ಕೆವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅತ್ತಿತ್ತೆ ಸೇರಿದ್ದು ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಭ್ರಮೆಂದೆ ನಿಸಿತು ಅವಲಿಗೆ. ಹುತ್ತೆ ಹೊರಟಿಕು. ಮುತ್ತೆ ಅವೇ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿದವು. ಇದು ಭ್ರಮೆ ಅಲ್ಲ, ಸಿಜವಾಗಿ ಯಾರಾದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವಲಿಗೆ ಅನ್ವಿಸಿತು. ಆಗ ಹೊಡಲು ತಾನು ಸೇರಿದ, ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪೇರಲ ಗಿಡ ಉನ್ನಂದೆಂದ ತಾಂದುತ್ತಿರುವದು ಕಂಡಿತು. ಆದರ ಹೆತ್ತಿರ ಹೋಗಿ “ಇಹೋ! ಸೀ ಸನಗೆ ಕರೆದೆಹೂ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದು. “ಅಹುದು” ಎಂದು ಆಗಣ್ಣ ಆಂತ್ರಿಕವಾಗಿತ್ತು.

“ಏಕೆ, ಸನಗೇಕೆ ಕರೆದಿ?” ಅಂದೇವು.

“ಅವರ್ತು, ಸೀವು ದುಃಖದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸದೆ ನನ್ನ ಪರಾಮಾರ್ಘ ತಕ್ಕೊಂಡಿರಿ. ಸನಗೆ ನೀರು ಧಾಕೆಪರಿ, ಮಣ್ಣ ಧಾಕೆದಿರಿ. ಇಂದಿನ ವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸನ್ನ ಕಾಯಿಗೆಸ್ನೇಚರಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಸನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಕಾಯಿ ಸದೆ ತಕ್ಕಿಳಿಬ್ಬದೆ ಹೋದಿರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ನೈಸಲಿ, ಕೊಂಡಾಡಲಿ! ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಗಿಡಗಳು ಕೃತಷ್ಟರುವದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಪಿಸಂದ ಹೊಡಿದವರೂ, ಕೊಡಿಯಿಂದ ಕಡೆಯುವವರಿಗೂ ನಾವು ಚಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನೇರಳನ್ನು ದಯವಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರೀತು ಸಾಲ ಎಂದಿಗೂ ತೀರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾನೇನೋ ಸಿಮಗೆ ಅಲ್ಲ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೇನೆ “ದಯವಾದಿ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಬೇಡ” ಎಂದು ಹೇರಲ ಗಿಡ ಅಂದಿತು.

“ನನ್ನ ಸಲುವೆಯ ಪೇರಲಿಡವೆ ನೀನು ನನಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಏನು?” ಅವಣು ಅಂದ್ದು. “ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹೆಣ್ಣ ತುಂಬದ ವ್ಯಾಟ್” ಗಿಡವು ಅಂದಿತು. “ಹೈದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ?” ಅವಣು ಅಂದ್ದು. “ಇದು ನನ್ನ ಸಲುವೆಯ ಕುರಾಯು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಬೇಡಿದ ಚಣ್ಣ ಸಿಗುವವನು” ಅಂದಿತು ಆ ಪೇರಲ ನುರವೆ.

ಆ ಪ್ರಾಟಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಆವಕು ರಾಗೆಯೇ ರಾಗೆಯುಕಡಿ ಭರದಿಂದ ಮುಂದರಿದ್ದು. ಕೆಲಪ್ಪ ಅಂತರದ ಮೇರೆ “ಸ್ಲಾಪು, ಅಮೃತ ನಿಲ್ಲು, ಎಷ್ಟು, ಭರದಿಂದ ನಾಗಿದೆಹೂಲ್ಲಿ” ಎಂ ತಾನುಗು ಹೇಗೆ ರೂಪಾಯಾ ಅವಂಗಿ.

ಅತ್ಯತ್ತ ಸೋಡಿದ್ದು. ಅವು ಜಡಿ ಹತ್ತಿಯ ಗಿಡದ ಶಬ್ದಗಳಿಂದವೇ. ಅದರ ಹೆಚ್ಚಿರ ಹೊಗಿ ಅವಳು “ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದಿರ್ಮಾ ?” “ಅಹುದು” ಎಂದಿತು ಗಿಡ. “ಪಕ್ಕಿ?” ಅಂದಳು ಅವರು. “ಏನು ವಿಚಿತ್ರ ನೀನು ಕೇಳಿನದು? ರಂದಿನ ಪರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿರೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿಯನ್ನೇ ಹಂಡುಕೊಂಡು ಹೊಡರು. ಆದರೆ ಒಣ್ಣನು ಒಂದು ಪ್ರೀತಿಯ ಸೂಕ್ತ ಆದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಯೋಗವ್ಯಾಸ ಕ್ರೋಧಿ. ನನ್ನ ತೆರಿದ ಬೀರಸ್ತು ರ್ವಾಚ ಮುಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅತಿ ನನ್ನ ಪರಾಮರಿಸಿದವರು ನಿನ್ನನೆಬ್ಬಿಲ್ಲ. ಎವ್ವಾಗೇನೂ ನನ್ನಭಾವ ಇಲ್ಲದ್ದು. ನನ್ನ ಉಪರಾರನಾ ತೀರಿನ ವರ್ದಾ ಸಾಫ್ತ್ರಾ ಹನಗೆ? ಗಡಗು ಕ್ಷೇತ್ರಫ್ಲವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪಕರಣ ನನ್ನ ಮರೆಯುವದಿಲ್ಲ.”

“ನೀನು ಕೊಡುವದಾದರೂ ಏನು ನನಗೆ?” ಅವರು ಅಂದಿನು. “ನಾನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಂಟು ಕೂಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಹೊತ್ತು ನನ್ನ ಕಡೆ ಮತ್ತೀನು ಇಲ್ಲ.” ಎಂವಿತು ಆಗಿದೆ. “ನಿನಿದೆ ಆದರ್ಲು” ಅಂದೆ ಇವು. ..ನಿನಗೆ ಬೀಕಾದ ತರದ ಅರಿವ ಅಡುಗ್ಗಿ ನಿಶ್ಚಾದು” ಆದಿತು ಆಗಿದೆ. “ಇರಲಿ, ನನ್ನ ಪತ್ತಿರ ಈ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕುಬಾಹು” ಎಂದು ಅವರು. ಆ ಗಂಟು ತಕ್ಕಿಂದಳು.

“ಇಗೆ ನುತ್ತಿ ಚ್ಯಾಟ್, ಗಂಟು ತಕ್ಕಿಂದಂದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಆತ್ಮವಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದು. ಅನ್ನರಲ್ಲಿ “ಯಾ, ನಿಲ್ಲ” ಇಂದಿ ಒಬ್ಬ ಕೇಳಿದೆನು. ಅವು ಆ ತುಲಸಿಜಡ ಪೂರ್ತಾಗಿದ್ದನು ತ್ವರ್ತಿ. ತುಲಸಿನಿಯ ಪತ್ತಿ ಹೊಗಿ ಸಾರಸಾರ ಸೂಡಿ, “ತ್ಯಾಯಿ, ತುಲಸಿದೆವಿ, ನಿನು ಈ ದಿನ ಮಾನಸ್ಯ ಕರೆದಿಯಾ” ಅಂದರೆ.

“ಹೌದು, ನನ್ನ ಮುದ್ದನ ಮಗು. ಇಂದಿನ ಪರಿಗೆ ನಿನ್ನಂತೆ ಯಾರೂ ನನ್ನ ನೀನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನಿಳಿದ್ದೇ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಅಲ್ಲ ಕಾಳೆಕೆ ಕೊಡುವೆನೆ” ಅಂಧಳು ತುಲಸಿದೇವಿ. “ಇನದು” ಅವರು ಕೇಳಿದೆನು. “ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕರೆಂಡಕರನ್ನು ಹೊಡುವೆನೆ” ತುಲಸಿದೇವಿ. “ನಿನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ” ಅವರು ಕೇಳಿದೆನು, “ಇದಕ್ಕಿ ನಿಂದ ಗೇರಿದಂಢು

ಬಂಗಾರೆ, ಹನ್ನೆ, ಮುತ್ತು ಇವುಗಳೇ ಒಡವೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವವು” ಎಂದು ತುಲಸಿದೇವಿ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅವರು ತುಲಸಿದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪುಟ್ಟಿ, ಗಂಟು ಕರಂಡಕರ್ಗಳನ್ನು ಕೆಕ್ಕಿಹುಂಡು ಬಯು ವೇಗಂಡ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಘೋರಟ್ಟು. ಒಂದೆಡಿ ಹಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತು ಪುಟ್ಟಿ ಯೋಚಿನ ಚಣ್ಣ ಪಾಂಪಲ ಉಡಾಕು. ಗಂಟೆನೊಳಿಂದ ಸುಂವರೆವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಗಿದು ಉಟ್ಟಿಳು. ಕರಂಡಕದೊಳ್ಳಿನ ಆಫರಣಗಳನ್ನು ಧಾಕೆಕೊಂಡುಕು. ಅವರು ನಾನದೇವತೆಯಂತೆ ಕಾಜುತ್ತಿದ್ದಳು.

. ಮನೆಗೆ ಒಂದು. ಗಂಡ ಬೆರಗಾಗಿ ಸೈರೆಡತ್ತಾ ನೀತುಪಟ್ಟಿ. ಇವಳಿ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯವಣಾದ್ದು. ಮುತ್ತು ಮೊದಲು ಪ್ರೀತಿಯವಳಿದ್ದ ನಳು ಅವನಿಗೆ ಬೇಡಾದವಣಾದ್ದು.

ಒಂದು ದಿನ ಇವರೆ ಸವರ್ತ ಕೇಂದ್ರಾದ್ದು, “ನೀನು ಯಾವ ಉಪಾಯ ಗಳಿಂದ ಈ ದೂಪಲಾವಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿ.” ಈ ಗಂಟು, ಈ ಕರಂಡಕ ಯಾರು ಕೂಟಿರು? ನೀನು ಕೃಕೊಂಡ ವ್ರತಗಳಾದರೂ ಯಾವವು? ನಾನು ಹಿಡಿಸಿದ್ದು ಲೀಕ್ಕಿಸಬೇಡ. ಹೇಳು ದಯವಾಡಿ ಹೇಳು” ಅಂದೆಳು. ಹೊಸದಾಗಿ ಗಂಡನ ಪ್ರೀತಿಗಳಿಸಿದವಳು ಬಹಕೇ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವಳಾಗಿದ್ದಳು. ನಿಮುಖಲವಾದ ಗಂಗೆಯ ಹಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದು. ಅವಳ ಸವತಿ ಒಂದ್ದು ದಿವಸ ಅಡವಿಗೆ ಹೋದ್ದು. ಅವಳು ತುಳಸಿ ಗಿಡದ ಎಲೆ ತಿಂದೆಳು ಆದರೆ ನೀರು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿ ಹರಿದ್ದು ನೀರು, ಮಣಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲು ಒಗೆದು ಹೇರಲ ಕಾರ್ಯ ಚಣ್ಣ ಕೆಡವಿ ತಿಂದೆಳು, ಆದರೆ ನೀರು ಮಣಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಆ ಸರ್ವಾನರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಜೀವ ಕೊಡುವ ನಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತೆಂದು. ಆ ಸಾಧು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ. “ಅಮ್ಮಾ ಜೀವ ಕೊಡಬೇಡ” ಅಂದನು. ಅವರು ಸುಳ್ಳೇ ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸುತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಅಂದೆಂದು, “ನನ್ನ ಗಂಡ ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲು ಬಹಕೇ ಪ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಶಗರ್ ಈಗ ಅವನು ನಷ್ಟನ್ನಿಡನೆ ಸಮರ್ಪಾತ್ಮ ಆಕುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಸರ್ಪುವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ತಿಳಿಯು ಹಾತಿಲ್ಲ ನಂಗೆ. . ಹಣ ಪ್ರೀನಾವಿಲ್ಲದ ಬಳಿ ಹಾಕು, ಹೆಣ್ಣು ಮಂಕ್ಕಿಗೆ.

ಸಾಕು ಈ ಜೀವ ನನಗೆ. ನಾನು ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಜೀವ ಕೊಂಡು
ತ್ತೇನೇ.” ಅಂದಳು.

“ಎಣ್ಣ ಗಂಡಸರು ಮದನನಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ? ತಾವು ಎಮ್ಮೆ
ಕುರೂಪಿಗ್ಗಾಗಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗೆ ಅಪ್ಪರೆಯಿಲ್ಲ. ಬೇಕೋ? ಹಾಗೆ ನೋಡಿ
ದರೆ ಸೀನೇನು ಕುರೂಪಿಯಲ್ಲ. ಅದೇನೋ ಇರಲಿ. ನೀನು ಜೀವ
ಕೊಡಬೇಡ. ದೇವರನ್ನು ನೇನಿಸಿ ಮೂರಾವತ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಈ ನೀರಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ಏಕು, ನೀನು ಸುಂದರಾಂಗನೆಯಾಗುವಿ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ
ಸಾಧು ಹೈಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ಇವಳಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ.
ಅವಳು ಒಂದಾವತ್ತಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದುಳು. ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಸುಂದರ
ಖಾದಳು. ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದುಳು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಚಂದ
ಕಾಣಹಕ್ತಿದ್ದು.. ಮೂರನೇ ಆವತ್ತಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದು ಮೇಲಂತೂ ಅಪ್ಪರೆ
ಯಂತೆ ಕಂಡಳು. ಸೌಂದರ್ಯದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯೇ ಆದಳು ಆವಳು.
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರನಾಗುವೆನೆಂದು
ತಿಳಿದು ಅವಳು ನಾಲ್ಕನೇ ಆವತ್ತಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದುಳು. ತೆದರೆ
ಇದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಅವಳ ಲಾವಣ್ಯವೆಲ್ಲ ಅಳದು ಹೋದದ್ದು ಕಂಡು
ಬಂದಿತು. ಮೂರು ಮಂಡಾಯಿತು. ಕಾಯವು ಕವ್ಯಾಯಿತು. ಅವಳು
ಹಾಗೆ ಅಳುತ್ತ ಆ ಸಾಧುವಿದ್ದ ಗುಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಅವನ ಕಾಲಿಗೆ
ಬಿಡ್ಡುಳು. “ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ. ನೀವು ನನಗೆ ಮೂರಾ
ವತ್ತಿ ಮುಳುಗಲು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ಮೋಹಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನಾಲುನೇ
ಆವತ್ತಿ ಮುಳುಗಿದೆ. ಕುರೂಪಿಯಾದೆ. ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ರೂಪ ನನಗೆ
ದಯವಾಲಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

“ಸಾಧು ಅಂದನು “ಆ ಶಕ್ತಿ ನನ್ನದಲ್ಲ. ‘ಅತಿ ಲೋಭಿಂಣ
ಕತ್ತಫ್ಯಾ’ ಎಂದು ಒರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿದೆ. ಅತಿಯಾಸಿ ಗತಿಗಿಡಿ
ಸುತ್ತಿದೆ. ನೀಸು ಸಷ್ಟುನ್ನು ಸಂಬಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿ ಸಷ್ಟುನ್ನೇ ಮೋಸ
ಮಾಡಲು ಯಶ್ವಿಗಿಡಿ. ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ ಉಣ್ಣ ಇನ್ನು.”

ಅವರು ಹಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಜೀವ ಕೊಡುವಪ್ಪು ಧೈಯರು ಪ್ರಾಣಿಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ. “ನನ್ನನನ್ನ ಜರಿಯಬಹುದು. ಎರಡೇಟು ಹೊಡೆಯೇ ಬಹುದು” ಎಂದೆನ್ನತ್ತೆ ಮನೆಗೆ ಹೊಡಬಂದು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಪಖನ್ನಾಕರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಅವಳಿಗೆ ಪುಟ್ಟಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಗಂಟೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಕರಂಡಕವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬರೆಗೈ ಬೀಸುತ್ತೆ, ಕವ್ವಾದ ಮೋರೆ ಪೂಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಬಂದಬಂದು.

ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಾದೂ ಅವಳ ಗುರುತ್ವ ಒಡಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಕಣ್ಣೀಯ ಸುರಿಸದತ್ತಿದ್ದಾರು. ಅವರು ತನ್ನ ಸವತ್ತಿಗೆ ಅಂದಳು “ನೀವು ನನ್ನನನ್ನ ಗುರುತ್ವಸಲಿಲ್ಲವೇ? ನಾನು ನಿಮ್ಮನನ್ನ ಪೀಡಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಸವತ್ತಿ. ಮತ್ತೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಚೀಕಾದವಳಾಗಬೇಕೆಂದು, ಗಂಡನ ಪ್ರೀತಿ ಸಂವಾದಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಡವಿ ಸೇರಿದ್ದೆ. ಮೂರಾವತಿ ಮುಳ್ಳಿಗಿ, ಎದ್ದು, ಅತಿ ಲೋಭ ದಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೀರಿಸಲ್ಪಿ ಮುಳ್ಳಿಗಿದೆ. ಅದರ ಫಲವನ್ನೇ ಉಣಿ ಶೈಲಿನೇ ಈಗ. ನನ್ನ ರೂಪವೆಲ್ಲ ಅಡಗಿತು. ನನಗೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕ್ವೈಸಿರಿ. ಆದದ್ದೆಲ್ಲ ಮರಿತು ಬಿಡಿರಿ.”

ಆಗ ಈಗ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಾದ ಅವಳ ಸವತ್ತಿ ಅವಳಿಗಂದಳು “ಇರಲಿ ತಾಯಿ. ಈ ಮನೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರದು. ನಾನೇನು ನಿನ್ನನನ್ನ ಪೀಡಿ ಸುವದಿಲ್ಲ. ನನಗಾದ ದುಃಖ ನಿನಗಾಗಬಾರದು. ಆದದ್ದಾಯಿತು. ಅಳ ಬೇಡ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಆನಂದದಿಂದ ಬಾಕುವಾ.”

ಮತ್ತು ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆನಂದದಿಂದ ಬಂಧಿಸಿದರು.

ಮೂರು ಗಡಿಗೆಗಳು.

೨.

ಒಂದು ಉಂಟಿಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದನು. ಅವನ ಹೇಸರು ತಿರಕೆಂಭಟ್ಟಿ. ಅವನು ಬಡವನಿದ್ದನು. ಅವನ ಕುಟುಂಬ ದೊಡ್ಡದಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದವು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೇಸರು ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನ್ನದ ಕೊರತೆ, ಕೂಳಿನ ಅಭಾವ. ಗಂಡ ಹೆಂಡರ ನ್ಯಾಯ ಇದ್ದದೆ. ನ್ಯಾಯ ನಡೆದಾಗ ಹುಡುಗರು ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ನ್ಯಾಯ ಕೇಳಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಜು ಮಾಡುವರು.

ಒಂದು ದಿನ ಗಂಡ ಹೆಂಡರ ನ್ಯಾಯ ಒಳ್ಳೀ ರಭಸದಿಂದ ಸಡೆಯಿತು. ದಿರಕೆಂಭಟ್ಟಿರು ಹೊರಗೆ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದರು. ಒಳಗೆ ಮಕ್ಕಳು ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತರ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದವು. ತಾಯಿ ರೋಚ್ಚಿಗೆದ್ದ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಗಜಿಸಿದಳು “ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಳು ಧಾರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏನು ಕೊಡಲಿ ಈ ಹುಡುಗರಿಗಿ? ಕಟ್ಟಿಯ ನೇಲೆ ಯಲೆ ಅಡಿಕಿ ಹಾಕಿ ಪಿಟಿ ಪಿಟಿ ಉಗುಳುತ್ತೆ ಕೊಡುವುದೊಂದೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಎರಡನೇ ಉದ್ಯೋಗವೇ ಇಲ್ಲ ನಿಮಗೆ. ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೇಯವರಲ್ಲಿ ಹೊಗಿ ಬೇಡಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ ನನಗೆ. ಈ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರನ್ನು ಭಾವಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಗೆದು ಬಿಡಿ. ಹೊರಗೆ ಹೊಗಿ ಏನಾದರೊಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಿರೆಂದು ಸೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆ ನಿಮಗೆ. ಸಾಕಾಯುತು ಈ ಸಂಸಾರ ನನಗಿ.”

ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿಯ ಮಾತು ಹಾಗೇ ನಡೆದೇ ಇತ್ತು. ವಾವ! ತಿರಕೆಂಭಟ್ಟಿ. ಅವನಿಗೆ ನೌಕರಿಯಾದರೂ ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಹೀವ ಕೆಲವನ್ನು ಬಾಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಈ ಮಾತು ಒ ಒಪ್ಪಕ ವ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಅವನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವು ಚಾಗೃತ ವಾಯಿತು. ಅವನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎದ್ದನು, “ಎಡ್ಡ, ನಾನು ಇವತ್ತು ಮನೆ

ಬಿಟ್ಟೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಏನಾದರೂ ಗಳಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಿ ನುಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಂದೇ ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಭಿಟ್ಟೆ” ಅಂದನು. ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಭಟ್ಟರ ದೆಂಡತಿಗೆ ಅಪ್ಪು ಸಂತೋಷವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ರೊಚ್ಚಿಗೆಬಿಸ ಚೀಕೆಂದು ಅನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಂದರು “ಗೊತ್ತಿದೆ ಸಿನ್ನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ನಂತರ. ಇವುತ್ತು ನಾರೆ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೇ ನಿಮಿಷಂದ. ಇನ್ನೂ ಅಂಗಳಿದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಉಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸಿಜವಾಗಿ ಹೊರಬಿದ್ದು ಇದೆಲ್ಲ ಖರೆ ಮಾತು.”

ತಿರಕೆಭಟ್ಟನು ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಕಾಲು ಬಯ್ದಲ್ಲಿ ನಡೆದ. ದೂರ ಹೋದ. ಆದರೆ ಹೋಗುವದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ? ಅವನ ಗುರುತಿಸವರು ಯಾರು ಉರಲಿಲ್ಲ. ದಣಿಯುವವರಿಗೆ ನಡೆದಾ. ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗಿಡ ದಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತು ಕೂತ.

ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶಂಕರ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಆ ಹಾಡಿಯ ಗುಂಟ ಸದೆದಿದ್ದರು. ಪಾರ್ವತಿ ಶಂಕರನಿಗಂಡಳು “ಯಾರೋ ಅಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೋ ದುಃಖಿಂದ ಸೀಡಿತವಾದ ವಾರಣ ಇರಬೇಕು. ನಡೆ ನೋಡುವಾ” ಅಂದಳು. ಅವರಿಬ್ಬರು ಅಶ್ರಿತ್ತು ನೋಡುತ್ತ ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳತ ತಿರಕೆಭಟ್ಟನನ್ನು ನೋಡಿದರು.

“ಅಗೋ, ನೋಡಿದರಾ ಆ ದುಃಖಿಂದ ಬಳಲುವ ವಾರಣ. ನಡೆಯಿರ ಯಾಕೆ ಅಳುತ್ತಾನ್ನೆ ಅವನನ್ನು ಕೇಳುವಾ” ಅಂದಳು ಪಾರ್ವತಿ.

ಭಗವಾನ್ ಶಂಕರ ಅಂದ “ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರು ಅಳುವದು” ಬಂದೇ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಿ. ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ದುಡ್ಡು. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೊಟು ನಾನು ಬಡವನಾದೆ ಇನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿಯಂತೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಭಸ್ತುವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಾ?”

ಪಾರ್ವತಿ ಅಂದಳು, “ದೇವಾ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಗಡಿಗೆ ಗಳಿವೆ. ಅವು ಇರುವವರಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಸಡೆಯಿರಿ ಕೇಳುವಾ ಆ ಬಡ ಬ್ರಹ್ಮಣಿಗೆ ದುಃಖಿಂದ ಬಳಲುವವ ರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಂಗಿ ಸಹಸ್ರಾಗುವಬಿಲ್ಲ.”

ಭಗವಾನ ಶಂಕರನು, “ನೀನು ಪರಮತಾಜನ ಮಗಳಿಂದು ನಿನಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಅರ್ಪಣೆಯಾಗಿ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಕರುಳು ಪರಮತದಂತಿಲ್ಲ, ಬೆಣ್ಣೆ ಯಂತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಾ?”

ಎಂದರೆ, “ದೇವಾ ನನ್ನ ತಂಡೆ ಏನಾಲಯನೇನು ಕೊಡಿರನ್ನಿಲ್ಲ. ಅವನ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೇ ಸಿಂಧು, ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುರು ಮೊದಲಾದ ಸೂರಾರು ನದಿಗಳು ದೇಹದ್ದು. ನಿನ್ನ ತಂಡೆಯ ಹೃದಯ ದಯೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಕ್ಕಿಕುತ್ತದೆ. ಆದಿರಲ್ಲ. ಈ ಬಡ ಪ್ರಾಣ ಯನ್ನು ನೋಡುವಾ. ಅವನ ಕಂಬನಿಗಳನ್ನು ಉರಿಸುವಾ ಸ್ಥಿರಿಸಿರಿ.”

ಅವರಿಬ್ಬರು ಶಿರಕಂಭಟ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು, “ಯಾಕಯಾ, ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ನೀನು ಲಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅಳುವದು?” ಶಂಕರನು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದೊಡ್ಡ ದಸ್ಯಿಯಿಂದ ಆಳುತ್ತ ಅಂದನು “ಬಡತನ ನಷ್ಟ ಬೆಂಬು ಹತ್ತಿದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಳಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಲಿಕ್ತ ಏನು ಕೊಡಲಿ? ಅವರ ಉಪವಾಸ, ವನ ವಾಸ ನಾನು ನೋಡಲಾರದೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂಡಿದ್ದೇನೇ.”

ಭಗವಾನ ಶಂಕರನು ಅಂದನು, “ನಾವು ಇಡವರಾಗಿದ್ದೀವೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾರು ಗಡಿಗೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಒಂದನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀವೆ.”

“ಈ ಬರಿಯಾನ ಗಡಿಗೆ ತಕ್ಕೊಂದು ನೋನು ಏನು ಮಾಡಲಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತಾಪ್ರ, ಹಿತ್ತಾಳ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿದಿದ್ದರೂ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತ ಗಡಿಗೆ ಗಳಿವೆ. ಏನು ಗಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗಾದ ದುಃಖವನ್ನು ತುಂಬಲಿಯಾ ಏನು ಕಟ್ಟಿರಿಸ್ತು ಆವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿಸಲಿಯಾ?” ಅಂದನು ಶಿರಕಂಭಟ್ಟನು.

“ಅಲ್ಲ ಭಟ್ಟರೆ, ಈ ಗಡಿಗೆ ಮುಂತ್ರಿಸಿದ್ದು ಅದೆ. ಬೀಳು ಬೀಳು ಎಂದೊಡನೆ ಇಡರೊಳಗಿಂದ ಬೇಕಾದವ್ಯು ಚೂರಮಾರಿ ಪುಟಾಣಿ ಹೊರ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ನೀನು ಒಂದು ಚೂರಮಾರಿ ಪುಟಾಣಿಯ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹಾಕು. ಜನ ನಿನ್ನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಮುಕ್ಕರುವದು. ಬಂದ ಮಾಡಿನಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತ ಮಕ್ಕಳು ಸುಖಿದಿಂದ ಭಾಳಿರಿ,” ಎಂದನು ಭಗವಾನ ಹೇಳಿ.

ತಿರಕೆಂಭಟ್ಟೆನಿಗೆ ಅನಂದವಾಯಿತು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಂಕರ ಪಾರ್ವತಿಯೇ ಅವರು ಎಂಬಾವರು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯಾರ ಮಾಡಿ ಅವನು ಮನೆಯ ಕಡೆ ಸಾಗಿದನು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ದರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಟ್ಟರ ಅಂಗಡಿ ಇತ್ತು. “ಶಿಟ್ಟರೀ ಈ ಗಡಿಗೆ ಯೋಂದರೆ ಸ್ವಾಂ ಪ್ರಾಣ. ಇದನ್ನು ಇಮ್ಮು ಹತ್ತಿರ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಡಿರ. ನಾನು ಸದಗೆ ಹೋಗಿ ಜಳಕ ಮಾಡಿ ಬರುವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿರಕೆಂಭಟ್ಟನು ಸದಗೆ ಹೋಗಿ. ಇತ್ತೇ ಶಿಟ್ಟರಿಗೆ ಅಖಿಸಿತು “ಇಪ್ಪು ಕಾಣಿ ಪಹುಸ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಗುಬಿತ್ವಿರಬೇಕು” ಹೀಗೆ ಎಂದು ಅವರು ಒಳಗೆ ನೋಡಿರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಹಜ ಅದನ್ನು ಅಗಳಾಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಂದ ಆಕಸ್ಯಾತ್ಮಾಗಿ ಬೀಳು ಬೀಳು ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಹೊರಟಿವು. ಚೂರನುರಿಯ ರಾಶಿಯೇ ಬಿದ್ದಿತು ಅಲ್ಲ. ಶಿಟ್ಟರು ಬಾಯಿಗೆ ನೀಡು ಬಿಟ್ಟಿತು. “ಏನೇ, ಇಲ್ಲಿಬಾರೆ. ಈ ಗಡಿಗೆಯಂಥ ಗಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇನೇ?” ಎಂದ ಹೇಂಡತಿಗೆ. “ಫವೆ” ಅಂದಳು. “ತಾರೆ! ಲಗು ತಾರೆ”. ಅಂದ ಶಟ್ಟಿ. ಹೇಂಡತಿ ಗಡಿಗೆ ತಂಡಿಟ್ಟಮೇಲೆ, ಭಟ್ಟರ ಗಡಿಗೆ ಒಳಗೆ ಇಡಲು ಹೇಳಿ, ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಗಡಿಗೆ ಭಟ್ಟರಿಟ್ಟಿ ಗಡಿಗೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಟ್ಟಿ. ತಿರಕೆಂಭಟ್ಟನು ಸಾಂಘರಣೆ ಬಂದು “ಶಿಟ್ಟರೀ ನನ್ನ ಗಡಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅದೆಯಲ್ಲಾ?” ಅಂದರು. “ಏನು ಭಟ್ಟರೆ, ನಿಮ್ಮ ಗಡಿಗೆ ಏನು ಬಂಗಾರದ್ದೊ, ಯಾರಾದರೂ ಕೈ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ” ಅಂದನು ಶಟ್ಟಿ. ಭಟ್ಟರು ಗಡಿಗೆ ತಕ್ಕಿಣಿಂದು ಭರದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗೆ ಇನ್ನು ತಾನು ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುವೆ, ಮಹಲಿನ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವೆ, ಮಾಡದಿ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟಿ ದಾಗಿಸೇ ಹಾಕುವೆ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಹೊರಟಿರು. ಡಾರಿ ಶ್ರೀರಿಧ್ವನಿ ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಉದುರು ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ಬಡೆದರು. ಸರಸ್ವತಿ ಬಾಯಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಕು. ಗಂಡನ ಸವಾರಿ ಇದ್ದದ್ದು ಕಂಡಜು!

“ಗೂತ್ತು ನನಗೆ. ಬರಿಗೈಲೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದಿರಿ ಹೊಡಲೊಲ್ಲ. ನೀವು ಹೊರಗೆ ಇರುವರು ಬಂದು ದಿನ, ಎರಡು ದಿನ; ನೋಡಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಗೊಂಡಿದ್ದೆ ಇವನ್ನು” ಅಂದಳು ಹೇಂಡತಿ.

“ಹಾಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಗಡಿಗೆ ತಂದಿಕ್ಕೇನೇ” ಭಟ್ಟರು ಅಂದರು.
“ಗಡಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಡಿಗಿಗಳು ಇಲ್ಲವೋ” ಅಂದಕು
ಹೆಂಡತ್ತ.

“ಹೆಂಗಸರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಉತ್ತಾಪಕ್. ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಚ್ಯಾಯಿಂದ ಹೇಳು.
ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಾಲಿದುವದರೊಳಗಾಯೀ ಸುರುವಾಯಿತೇ ತೊಫಿನ
ಸುರವಾಳಿ” ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು. ಸರಸ್ವತಿ ಬಾಯಿ ರೇಗಿ, ದೆವ್ ಅಂದರು,
“ಈಗ ಹತ್ತು ಪರಾಷ ನಿಮ್ಮಾಡನೆ ಪ್ರಪಂಚ ಮಾಡಿದ್ದ ತಾಚ್ಯಾಯಿಲ್ಲದೇನೇ?
ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಇಡನ್ನೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ದಿನ ನಾನು ಸಹನ
ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತೆ ನನಗೇ ತಾಚ್ಯಾಯಿಲ್ಲವಂತೆ. ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಂಗಸರೇ
ಹೆಚ್ಚು ಸಹನಶೀಲರು ಅನ್ನವದು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಆಗಸ್ತ್ಯಯು ಏಳು
ಸಮುದ್ರ ಕುಡಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ದುಃಖ
ಕಷ್ಟ, ಅವನೂ ಮುಂತಾದ ಸೂರಾರು ಸಮುದ್ರ ಕುಡಿದಿರುತ್ತೇವೆ.
ತಾಚ್ಯಾಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಜೀವ ಬಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ದಿನವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

“ಒಂದೋ ಎನ್ನು ಚಂದ ನಿನ್ನ ಮಾತು. ಪುರಾಣ ಹೇಳುವವರಾಗಿ
ಬಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲಾ. ನೆಟ್ಟಿಗಾಯಿತು. ನನ್ನದು ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟಿ ತುಂಬಲಿಕ್ಕೆ
ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.” ಭಟ್ಟರು ಅಂದರು..

“ಮನೆಯ ಪುರಾಣ ತೀರಿದರೆ ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ನನಗೆ” ಅಂದಕು
ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ.

“ಇರಲಿ. ಇದು ಅಂಥ ಇಂಥ ಗಡಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದ ಆದೆ.
ಇದರೊಳಗಿಂದ ಚೂರವುರಿ ಪುತಾಣೆಯ ಅಖಂಡ ಪ್ರವಾಹವೇ ಸುರುವಾ
ಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಹಾಕುವ, ದುಡ್ಡ ಗಳಿಸುವ. ಆಮೇಲೆ
ನಿನ್ನನ್ನು ಬಂಗಾರದ ವಾಗಿನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಬಿಡತೇನೇ” ಅಂದರು
ಭಟ್ಟರು.

ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿಯು ನಕ್ಕು ಅಂದಕು. “ನಿನಗೇನು ಕುಚ್ಚು ಒಡಿ
ಧಿದೆಂಬೋ? ಗಡಿಗಿರೊಳಗಿಂದ ಚೂರವುರಿ ಪುತಾಣೆ ಬೀಳುವನ್ನೋ”

“ನಡೆ, ಚೀಲ ತಕ್ಕಿಂದು ಬಾ. ಪ್ರತ್ಯೇಕೆ ಸಿನಗೆ ಶೋರಿಸಿಬಹುದು ತ್ತೀನೇ.” ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು. ಚೀಲ ತಂದಾಯಿತು. “ಬೀಳು ಬೀಳು” ಅನ್ನತ್ವ ಭಟ್ಟರು ಗಡಿಗ್ರಿ ಅಗಳಾದಿಸಿದ್ದ ಅಯಿತು. ಒಂದು ಕಾಳು ಸಹ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. “ವಷ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹೀಗೆ ನೀವು ಕುಣಿದಾಡುವದು?” ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ಅಂದಷ್ಟು. “ಇಡಿಂ ಗಡಿಗಿ ಕೆಳಗೆ. ಬೆವೆತು ನೀರಾಗಿದ್ದೀರಿ” ಎಂದು ನೆಕ್ಕಿಕು.

ಶಿರಕಂಭಟ್ಟ ಸಗೆಲಿಲ್ಲ. ಶಿಟ್ಟ ತನಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದಾ ಅನ್ನವದು ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಆ ಗಡಿಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಮನೆ ಹೊರಗೆ ಬಿದ್ದಾ. ಅಳುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದಳು.

ರಾತ್ರಿ ಭಟ್ಟರು ಹಾಗೇ ಹೊರಟಿರು. ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಿಟ್ಟರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದರು. “ಶಿಟ್ಟರಿ, ನನ್ನ ಗಡಿಗೆ ನೀವು ಕಳವುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಗಡಿಗೆ ನನ್ನದಲ್ಲ. ನೀವು ಬದಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಗಡಿಗೆ ನನಗೆ ಕೊಡಿರಿ” ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು.

ಶಿಟ್ಟ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಭಟ್ಟರ ಮೈಮೇಲಿ ಏರಿ ಹೋಗಿ, “ನಿನ್ನ ಗಡಿಗೆ ತಗೊಂಡು ನನಗೇನು ಮಾಡುವದದೆ? ನಾನೇನು ಕಳ್ಳನೋ, ಸುಳ್ಳನೋ, ತರುಕನೋ? ಸುಮೃದ್ಧಿ ಹೋಗು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿ ಕವಾಳ ಗಡಿಗಿ ಕೊಡುವೆ, ನೋಡು” ಅಂದನು.

ಈ ಗದ್ದಲ ಕೇಳಿ, ಅಚುಬಾಚು ಮುಂದಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಶಿರಕಂಭಟ್ಟನನ್ನು ಜರಿದರು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಚಂಡಿ ಹಿಡಿದು ಮುಗಿಸಿ ಕಳಿಸಿದರ್ನು. ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಳುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಆಗಿದದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೊತ್ತ.

ಶಂಕರ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಅವನು ಅಳುವ ಸ್ವರ ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. “ದೇವಾ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಾರು ಅಳುತ್ತಿದೆ. ನಡೆಯಿರಿ ಹೀಡುವಾ” ಎಂದು ಶಂಕರನು ಅಂದನು “ನಾಕು, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದೂ ಮರುಗುವನ್ನೀ ಮತ್ತು ಅವರ ಮರುಗು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದೋಂದೇ ಉನ್ನೋಗಿ ನಿನ್ನನೇಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಡಿ

ಈ ಗೋಳು ನೋಡಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ ನನಗೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಾದರು ಏನು ಉಂಟಿದೆ ಇನ್ನು.”

“ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಗಡಿಗೆಗಳು ಉಳಿದಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೇಕೆ ಚಿಂತೆ ನಡೆಯಿರಿ ಆ ಬಡ ಪಾರಣೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗೋಣ” ಅಂದಳು ದೇವಿ.

ಆ ಗಿಡದ ಹತ್ತಿರಬಂದರು. ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇದ್ದ. “ಯಾಕೆ ಭಟ್ಟರೆ, ಮತ್ತೇನು ಸಮಾಜಾರ್ಥ” ಅಂದನು ಶಂಕರ. ಭಟ್ಟರು ಅಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ “ಏನು ಹೇಳಲಿ ಮಹಾರಾಯಾ, ಒಬ್ಬ ಶಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಗಡಿಗೆ ಇಟ್ಟದ್ದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ನನ್ನ ಗಡಿಗೆ ನನಗೆ ಕೊಡಪಲ್ಲ. ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನೇರಿಹೋರಿಯವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅತನು ನನ್ನನ್ನು ಬಡಿದು ಕಳಿಸಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಗಿಡದ ಬುಂದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೊತಿದ್ದೇನೆ” ಅಂದರು. “ಹಾಗಾದರೆ ತಗೋ ಈ ಗಡಿಗೆ” ಅಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಗಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು ಶಂಕರನು. “ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ?” ಭಟ್ಟರು ಕೇಳಿದರು. “ಬೀಳು, ಬೀಳು” ಅಂದಕೂಡಲೇ ಇದರೂಳಿಗಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಹೊರಬಿಳುತ್ತಾರೆ. “ಶಿವ ಶಿವ” ಎಂದೊಡನೆ ಅದೃಶ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಡಿಗೆ ತಕೊಳ್ಳಂಡು ಹೋಗಿ ಶಿಟ್ಟಿಯ ಸೇಡು ತೀರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು ಶಂಕರನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾತಿನ ಮರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಗಡಿಗೆ ತಕೊಳ್ಳಂಡು ಶಿಟ್ಟಿರ ಖಾರಿಗೆ ಬಂದ. “ಶಿಟ್ಟಿರೆ, ನನ್ನ ಗಡಿಗೆ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತು ಆಡಿದೆ. ಕ್ವಾಮಿಸಿರ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಗಡಿಗೆ ಸಂಭಾಳಿಸಿರಿ. ಈಗ ನಾನು ಜಳಕ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನದಿಗೆ ಹೋದ. ಇತ್ತು ಶಿಟ್ಟಿ ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಗಳಾಡಿಸಿ ‘ಬೀಳು, ಬೀಳು’ ಅಂದನು ಕೊಡಲೇ ದೊಡ್ಡಿಹುಡಿದ ರಾಕ್ಷಸರು ಹೊರಬಿದ್ದು, ಶಿಟ್ಟಿರ ಮತ್ತು ನೇರಿಹೋರಿ ಯವರ ಡುಬ್ಬವನ್ನು ಮೇತ್ತಗೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು. “ಅಯ್ಯೋ ಸತೀ, ಏ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಬಾರೋ, ಬಿಡಿಸೋ” ಎಂದು ಶಿಟ್ಟಿರು ಬದರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ

ದೆ. ತರಕಂಭಟ್ಟ ಸಾವಕಾಶ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ. ‘ನಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಸು’ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. “ಶಿಟ್ಟರೇ, ಮೊದಲು ನನ್ನ ಗಡಿಗೆ ನನಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಡಿರಿ. ಅಂದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವೆ” ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು.

ಶಿಟ್ಟರು ಮೆತ್ತಾಗಾದರು. ಭಟ್ಟರ ಗಡಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಬ್ರಹ್ಮಣ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ‘ಶಿವ ಶಿವ’ ಅಂದನು. ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸರು ಅಂತರ್ಭೂತಾದರು.

ಎಂದೂ ಗಡಿಗೆ ಹಿಡಕೊಂಡು ತರಕಂಭಟ್ಟರು ಒಳ್ಳೀ ಭರದಿಂದ ಮನಸೆಗೆ ಬಂದರು. ಮನೆ ಮುಟ್ಟಲು ಖಳ್ಳೀ ಆತುದರಾಗಿದ್ದರು. ಕೈಯೊಳಗೆ ಎರಡು ಗಡಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದ ತನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಆವತಾರ ನೋಡಿ ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. “ಹಾಂ ಹಾಂ, ನಗಬೇಡ. ಲಗು ಚೀಲಗಳನ್ನು ತಗೊಂಡು ಬಾ. ಚೂರವುರಿ ಪುತಾಣೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ಬಿಡುತ್ತೀನೇ” ಎಂದು ತರಕಂಭಟ್ಟನು ಅಂದನು. “ಬೀಳು, ಬೀಳು” ಎಂದೊಡನೆ ಗಡಿಗೆಯೊಳಗಿಂದ ಚೂರವುರಿ ಪುತಾಣೆಯ ಪ್ರವಾಹನೇ ಹೊರಬಿದ್ದಿತು. ಮಕ್ಕಳಗೆಲ್ಲ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅಪುಗಳ ರುಚಿ ಅಮೃತದಂತೆ ಇತ್ತು. ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಳು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅಂದಳು “ಇಷ್ಟ ದುಷಿ ನಾನ್ನು ಎಂದೂ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ.”

ತರಕಂಭಟ್ಟರು ಒಂದು ಚೂರವುರಿ ಪುತಾಣೆ ಅಂಗಡಿ ಹಾಕಿದರು. ಅವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಮುಕ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಾಹುಕಾರರಾದರು. ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಜಮಿನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಲಿನ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಕೊರತೆಯೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಭಟ್ಟರು ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊಗಿದ್ದರು ಅವತ್ತಿನ ವಿನ ಗಡಿಗೆ ಯಾರು ಅಗಳಾಡಿಸಬೇಕು? ನಾನು ನೀನು ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಬಡದಾಡಹತ್ತಿದರು. ಬಡಿದಾಟದಲ್ಲಿ ಗಡಿಗೆ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಹುಡುಗರು ಅಳಾರಂಭಿಸಿದರು. ತಾಯಿ ಅವರನ್ನು ಹೊಡಿದೆನು. ‘ಸೊಕ್ಕಿಗೆ ಬಂಡಿದ್ದೀರಿ ನಿವೆಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನು ತಿನ್ನುವಿರು’

ಎಂದು ಅಂದಕು. ಭಟ್ಟರು ತಿರುಗಿ ಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಸೌನ್ಯ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಸರಸ್ವತಿಭಾಯ ಅಂದಕು “ಪಂತೀಲ್ ನೇನು ಆಗಡವ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಕುತ್ತೆ ಕೊಡಿರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗಳಿಸಿದ ಆಗ್ನಿ ಮಾರಿ ಉಪಜೀವನ ವಾಡೋಣ.”

ದೊಡ್ಡಪಿಯ ವಾತು ಕೇಳಿ ಭಟ್ಟರು ಪುತ್ತಿ ಆಗಡದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತರು. ಅವರು ಅಳಲಿಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ವಾರ್ಫತಿ ಅಳುವ ಸ್ವಾರ ಕೇಳಿ ಶಂಕರನಿಗೆ ಅಂದಕು “ದೇವಾ, ಯಾರೋ ಅಳುತ್ತಾರೆ. ಇವ್ವಾಂದು ಗಳಿಗೆ ಉಳಿದಿಚೆ, ಅದನ್ನು ಈ ವ್ರಾಣಿಗೆ ಕೊಡುವಾ” ಹೀಗಂದು ರಂಕರ ವಾರ್ಫತಿ ಆಗಡನ ಹತ್ತೆ ಬಂದರು. “ನನು ಭಟ್ಟರೆ, ಮತ್ತೆ ಆಗಮನ ತಮ್ಮದು” ಶಂಕರ ಅಂದನು. “ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮಹ್ಯಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಬಡಿದಾಟದಲ್ಲಿ ಹೊದಲು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿ ಗಡಿಗೆ ಬಡಿದರು. ನನ್ನ ನತೀಬವೇ ಇಂತಹದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ” ಅಂದನು ಭಟ್ಟನು.

“ಇದು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗಡಿನೆ. ಇದನ್ನು ತಗೋಳಿ. ಇನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬಂದು ನೀನು ಎಷ್ಟು ಅತ್ಯರ್ಥ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು” ಎಂದು ಶಂಕರನು ಹೇಳಿದನು. “ಈ ಗಡಿಗೆಯೋಗಿಂದ ಹೊರಬಿಳುವ ದಾದರೂ ಏನು?” ಭಟ್ಟನು ಕೇಳಿದನು. “ನಿನ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಪಕ್ವಾನ್ನು ಹೊರಬಿಳುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಶಂಕರ. ಭಟ್ಟರು ಅವರನ್ನು ನನ್ನಸ್ವರಿಸಿ ಆನಂದದಿಂದ ಮನಗೆ ಬಂದರು. ಹೆಂಡತಿ ಹಾಡಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಕು. ಹೊಸ ಗಡಿಗೆ ನೋಡಿ ‘ನನು ಹೊರಬಿಳುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿಂದ?’ ಅಂದಕು. “ಒಂದುಪಾತೇಲಿ ತಕ್ಕಾಂದು ಬೂ ಹೊದಲು” ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು. ವಾತೇಲಿ ತಂದಕು. “ಶ್ರೀಖಂಡ” ಎಂದಂದು ಭಟ್ಟರು ಗಡಿಗೆ ಅಗಳಾಟಿಸಿದರು. ವಾತೇಲಿ ತುಂಬ ಶ್ರೀಖಂಡ ಹೊರಬಿಡಿತು. ಭಟ್ಟರು ಸ್ವಲ್ಪೆ ದಿನದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಯ ಅಂಗಡಿ ಹಾಕಿದರು. ಹೆಚ್ಚಿ ಮೆಣಿವೆಗೆ ಅವರ ಶಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಜಾತೀಯಾಗುವದು. ಶ್ರೀಮಂತಕಲ್ಲಿರೂ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪಕ್ವಾನ್ನಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಇವರಲ್ಲಿಂದ ಭೂಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟ ಸೋಗ ಸೂದ ಪಕ್ವಾನ್ ಎಲ್ಲಯೂ ಸಿಕ್ಕತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ.

ಇಂದ್ರಾಂಶು ನೃಪತುನಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿನ್ನದನು. ಅವನು ಏಂದು ಹೀಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವನು ಸಂಭಾಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಉಂಟು ಬಂಧಿದ್ದು. ಅಳಿಯನಿಗೆ ಮೇರೆಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಸೂರ್ಯ ಸೂರ್ಯಾಚಿಂತೆ ಉಪನಿಷತ್ತು ಅಲೋಚಿಸಿದ್ದರು. ಧನಮಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟಿರು ಕ್ಷಿರೆ, ಯೋಗಿ “ಧರ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ ಮೇಜವಾನಿ ವಾಡಿಕೆಯಾದು ವಾಡಿಕ್ಕೇನೆ. ವಿಷಯ ಹನಗಿ ಎಲ್ಲ ತರವ ಪಕ್ಕಾನ್ನು ತಾಙ್ಗು ಪೂರ್ವೀನ ಬೇಕು” ಅಂದನು. ಶಿರಕು ಭಟ್ಟಿರು ಅಂದರು. “ಸಂಸ್ಕಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ತಾರ್ತಿ ವಿಷಯ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಬಂದು ಬಂದು. ಶಾಂತಿ ಯಾರೂ ಬರೆಬಂದು. ಈ ಪ್ರಾಚೀನಕ್ಕಾನ್ನು ತುಂಬಿ ವಾತೀಲಿ, ಪರಾತ ವೇಷದಿನೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.” ಧನಮಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟಿರು ಅಂದನು.

ಮೇಜವಾನಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಂದಿರು. ಉಂಟಾಗಿದ್ದಿನ ಪ್ರಮುಖರೀಲ್ಲಿರು ಧನಮಲ್ಲಿನ್ನು ಕಡೆದಿದ್ದನು. ಉಂಟಾಗಿ ತಯಾರಿ ಆಯಿತು. ಬಾಳಿಯಲಿ, ರಂಗೋಲಿ, ಮಾಣಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಯಿತು. ಅಂತಹನಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಾಟಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಟ್ಟಿರಲ್ಲಿ ತರರಂಥಟ್ಟಿರು ಒಂದು ವಂಡಯಲ್ಲಿ ಗಡಿಗೆ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಂದು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹೋಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಏನು ನಿರ್ವಿಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕಾನ್ನು ಗಳು ತಯಾರಾವನು. ಅವನ್ನೀಲ್ಲ ಧನಮಲ್ಲಿ ಹೋರಿಗೆ ಇನಗೊಂಡನು. ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ಸಾಕಾಗುವ ವಿಷಯ ವಕ್ಕಾನ್ನುಗಳು ತಯಾರಾವದ್ದು ನೋಡಿ ಧನಮಲ್ಲಿನು ಆ ಬೋಲಿ ಯ ಬಾಗಲಿನ ಹೋರಿಗಿಂದ ಬೆಲಕ ಹಾಕಿದನು. ಭಟ್ಟಿರು ಒಂಗಂದ ಬೇಕಾದವನ್ನು ಒವರಿವರೂ ಕೊಡ ಬಾಗಿಲ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಧನಮಲ್ಲಿ ತಾದನು “ಭಟ್ಟಿರೇ, ನೀವು ಆ ಗಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಿಸಿದೆ ನಿಮಗೆ ಹೋರಿಗೆ ಬಿಡುವ. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇಲ್ಲೇ ಕೊಳಿತು ನಾಯಬೇಕು.” ಕೊಸುಗೊಮ್ಮೆ ಭಟ್ಟಿರು ಗಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಿಸಿದರು. ಧನಮಲ್ಲಿ ಗಡಿಗೆ ತಕ್ಕಿಗೂಂಡು ಭಟ್ಟಿರಸ್ತೂ ಹೋರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿನು. ಇತ್ತು ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಧನಮಲ್ಲಿ ಗಡಿಗೆ ಹೋರಿಗಿಂದ ಹೋನ ಹೋಸ ಪಕ್ಕಾನ್ನು ಗಳನ್ನು ಹೋರಿಗೆ ತೆಗೆಯುತ್ತ ಬಿಡಿಸಹತಿಗನು. ಜನರೀಲ್ಲಿರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡೆದರು.

ಇವು ರಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟರು ರಾಕ್ಷಸ ಗಡಿಗಿಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಧನವನ್ನನು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಭಟ್ಟರು ಕಾಯ್ದು ಮಾಡಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. “ಈಗ ಒಂದು ಗಡಿಗೆ ನೀವು ತಗೋಂದಿದ್ದಾರಿಯತು ಇದು ಇಸ್ತೊಂದು ಗಡಿಗೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಂದಂತೂ ಬಳಿ ಸುಂದರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೊಸ್ತೊಳುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳಲಿ. ದುರಗೆ ಇನ್ನು ಏನೂ ಬೇದ” ಅಂದು ಭಟ್ಟರು ಆ ಗಡಿಗಿಯನ್ನು ಧನವನ್ನನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹೋದರು.

ಧನವನ್ನು “ತರಿ ಭಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ” ಅಂದು ಮತ್ತಿ ಚಂಕಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಾದು “ಈಗ ನೀವು ತಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಿಂತ ಸುಂದರ ಪದಾರ್ಥ ನಿಕ್ಕುವವನು ನಿಮಗೆ. ಯಾರೂ ಸಂಕೋಚಿಸಿಬೇದಿರು” ಅಂದನು.

ಹೊಂದಿಗೆ ಅಗಣಾಡಿಸಿವ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರೊಳಗೊಂಡ ದೀಲಣ್ಣಿ ಹಿಡಿದ ರಾಕ್ಷಸದು ಹೋರಬಿದ್ದರು. ಅವರು ಉಟಿಕ್ಕೆ ಕೂಡಿವರೆಖ್ಯಾಪನ್ನು ಹೊಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು; ಮೈ ಹೆಣ್ಣು ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ “ನಾಸತ್ತಿ, ನಾ ಸತ್ತಿ” ಎಂದು ಅನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅತ್ಯಿತ್ತ ಓಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ಧನವನ್ನು “ಆ ಬ್ರಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ” ಎಂದು ಓಡಾಡಲಿಕ್ಕೆಹತ್ತಿದ. ಯಾರೋ ಹೋಗಿ ಭಟ್ಟರನ್ನು ಕರೆದರು. “ಮೊದಲು ನನ್ನ ಗಡಿಗೆ ಕೊಡು, ಆ ಮೇಲೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತೇನೆ” ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು. ಧನವನ್ನು ಗಡಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿ. ಭಟ್ಟರು “ಶಿವ. ಶಿವ” ಅಂದರು. ಕೂಡಲೇ ರಾಕ್ಷಸರು ಅದೃಶ್ಯರಾದರು.

ತಿರಕಂಭಟ್ಟರು ಎರಡೂ ಗಡಿಗೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಮುಂದೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಸೀಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಂದಿ ನುಕ್ಕಿ ಕೊಡನೆ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿದರು.

ಶ್ರೀರತ್ನ ನಮ್ಮ ಕಥೆ! ಹೋಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಧಿ.

ನ್ಯಾಯ ತೀರಿಸುವ ಗೋಪಾಲ

೩೦

ಒಂದು ಉರಲ್ಲಿ ಬೆಂಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಡ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಇಡ್ಡಳು. ಏದು ಮುಕ್ಕಳಿದ್ದವು. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಪಂಚ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಡಿದಿದ್ದಲ್ಲ. ಮನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಏನು ಬೇಡ? ಹೊಟ್ಟಿಗೆಬೇಕು ಬಟ್ಟಿ ಬೇಕು, ಓಷಧ ಬೇಕು. ಆದರೆ ರಾಮಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೇರಂತೆ. ಪಾಪ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸೀತಾಭಾಯಿ ಸರೆಹೊಡಿಯವರಲ್ಲಿ ಮುಡಿದು ನಾಲ್ಕು ದುಡ್ಡ ತರುವಳು. ಅವರಿಂದ ಇಂಥ ಮೊಡ್ಡ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಲುವ ದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಒಂದು ದಿನ ಸೀತಾಭಾಯಿ ರೋಟ್ಟಿಗೆದ್ದಳು. ರಾಮಭಟ್ಟರು ಬಂಕ ದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ಚೀರುತ್ತ ಹೊರಗೆ ಬಂದು “ಬೆಣ್ಣೆ ಮುದ್ದಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲೀ ಕೂತಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಾದಕೂ ನಾಚಿಕೆ ಅದೆಯೇ? ಚಂತಣನ ಮುಂಚಿವಿ ಅಗಬೇಕು. ಯಾವುನಿ ಲಗ್ಗಿ ಅಗಬೇಕು. ಆಕೆಗೆ ಸರಾ ನೋಡ ಬೇಕು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಅದರ ಅರಿವಾದರೂ ಅದೆಯೇ? ಗಂಡಸರಾಗಿರಿ, ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೌರುವ, ಪರಾಕ್ರಮ, ಸಾಹಸ ತೋರಿಸಿರ್ಜ್ಯಾ ಎಂದಾರ? ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರ ಆಗಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರ?” ಸೀತಾಭಾಯಿ ರಾಮಭಟ್ಟ ನಿಗೆ ಅಂದಕು.

ಅವಳ ಮಾತು ರಾಮಭಟ್ಟನ ಮನಸಿಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೂರ ಹೊಗಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅವನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅಂದನು “ಇವತ್ತಿನ ತನಕ ನಾನೂ ಪುಷ್ಟಳ ಸಹನ ಮಾಡಿದೆ. ಮಂದಿ ಆಡದ ಮಾತೂ ನೀನು ಆಡಿಟ್ಟಿ ಇವತ್ತು. ನಾನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟ ಹೊಗುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಘದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮನಸಿಗೆ ಬರುವೆ.”

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಿಜವಾಗಿ ಹೋಗೇಇಟ್ಟಿ. ಸೇರಿಯೊರೆಯ ಸೌಲ್ಭ್ರಯ ಮತ್ತು ಸೀತಾಬಾಯಿಗೆ “ಇನ್ನೆನು ಕಡಿಮೆ ನಿಮಗೆ, ಚೇಲ ತುಂಬ ದುದ್ದು ಬರುವದು. ಬಂಗಾರ ಅಥರವಾದಿಂದ ನಿಪ್ರಮಾಣ ಮುಖ್ಯಬಿಡುವರು” ಎಂದು ಅನ್ನತ್ವಾದ್ದರು. ಸೀತಾಬಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಅಂದಳು “ಎಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡರಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಹಸ ಉಮ್ಮೋಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡು ವಿವಸವಾಗ ಬರಿಗ್ರೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬರತಾರ. ನೋಡಿರಿ ಬೇಕಾರ.”

ರಾಮಭಟ್ಟರ ಒತ್ತೆಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಡ್ಡ ಮರ ಇತ್ತು. ಅದು ಬಹೆಚ ಹಳೆಯದಿತ್ತು. ಅದರ ವಿಸ್ತಾರಪೂ ಹೊಡ್ಡದಿತ್ತು. ಆಗಿದದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೆವ್ವ ಇತ್ತು. ಇಂಥ ಮರಪಳ್ಳಿ ಹೇಳಿ ಪೆನ್ನಗಳ ಪ್ರೀತಿ ವಿರೇವ. ರಾಮಭಟ್ಟನ ರೂಪ ತಾಳಬೇಕೆಂದು ಆ ಪೆನ್ನಕ್ಕೆ ಅನಿಸಿತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ರಾಮಭಟ್ಟರುತ್ತಿ ಹುಬಿಹೊಬ ವೇಷ ತಾಳ ಮುಂಜಾನೆ ಆ ದೆವ್ವ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅಂಗತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೀತಾಬಾಯಿ ರಾಮ ಭಟ್ಟರನ್ನ ನೋಡಿ ಸುರುಪು ಮಾಡಿದಳು, “ಬಂದಿರ ಹಾದಲ್ಲಿನ ತಿರುಗಿ. ಗೊತ್ತೇ ನನಗೆ. ಬಂಕವಾಗ ಉದ್ದೋಂಗ ಇಲ್ಲದ ಕೂಡೋ ಜಿವ ನಿಮ್ಮದು. ಹಂಗಾರ್ಕ ಕಂಬದಾಂಗ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಿ. ಬರಿ ಒಳಗೆ” ಅಂದಳು ಸೀತಾಬಾಯಿ. ಆ ದೆವ್ವ ಆರದಿತು, “ನನೇ, ನಾನು ಹಾಗೇ ಬಂದಿಲ್ಲ; ನಾನು ಮಂತ್ರ ಕಲಿತು ಬಂದೇನಿ. ಅದು ಖಂಡ ಸಿದ್ಧ ಮಂತ್ರ. ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದದ್ದು ಬೇಡು ನಾ ಕೊಡತೇನಿ.”

“ಹಾಗಾದರೆ ಕೊಡಿ ಹಾಸು ನೂರು ದೂರಾಯಿಗಳನ್ನು” ಅಂದೇ ಸೀತಾಬಾಯಿ.

“ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚು” ಎಂದಿತು ದೆವ್ವ. ಸೀತಾಬಾಯಿ ಕಣ್ಣ ರೂಪಿ ದಳು. ‘ತೆರೆ ಕಣ್ಣ’ ಅಂದಿತು ದೆವ್ವ. ಅವರು ಕಣ್ಣ ತೆರಯುವಾಗ ರೊಳಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರು ನೂರು ದೂರಾಯಿ ತುಂಡಿದ್ದ ಒಲ ಇಡ್ಡಿತ್ತು. ಅವರು ಒನ್ನೆಲ್ಲೆ ಎತ್ತಿ, ಒಳಗೆ ತೆಲಿಯಿಂಬಂಗಿ ಇಟ್ಟಿಕ್ಕು. ಅವರಿಗೆ ಖಾಸ್ಯ ಅನಂದವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಅವರು ಅಂದ ನೋಡನೆ ಒಕ್ಕೇ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವ ಭಾಜಿದಳು. ದೂಡಿಗೆ ಒಲಿಯದವರೇ ಇಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ.

ಸೀತಾಭಾಯಿಗೆ ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನ ಕೊರತೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರವಿ ಅಂಚಡಿ ದಾಗಿನೇಗಡೆನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಮನೆ ತುಂಬ ಆಳು. ಒಳ್ಳೆ ಸುಖುದಿಂದ ಇದ್ದಳು. “ಯಾವ ದೇವರು ಪ್ರಸನ್ನನಾದನೋ ರಾಮ ಸ್ವಂಪುರಿಗೆ” ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ಇನ ಅನ್ನತ್ತಿತ್ತು. ರಾಮಭಟ್ಟರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ ಜಾತ್ರೆ ನಡವೇ ಇತ್ತು. ಉಪಿ, ಉಡಿಗೆ, ಇಸ್ವೇಂಡನ ಆಟ, ಸಂಗಿತ ಕಜೀರ ನಡದೇ ಇರಬೇಕು.

“ರಾಮಭಟ್ಟರೇ, ಇನ್ನು ನೀವು ಗೃಹಸ್ಥರಾದಿರಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಹೆಲಿರೂ ರಾಮರಾವ ಅನ್ನಬೇಕು” ಅಂದರು. ಕೈಪ್ಪಬಟ್ಟರು “ಅದೇಕೆ? ದುಡ್ಡ ಎರಡು ದಿನದ್ದು. ಪನಗೇನು ಭಟ್ಟ ಅಂದರೆ ಅವಮಾನ ಎನಿಸುವ ದಿಲ್ಲ. ರಾಮಭಟ್ಟರು ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಅಭಿಮಾನ” ಎಂದಿತು ಆ ದ್ವಿನ್ಯಾಸ.

ಹೀಗೆ ದಿನಗಳಾದವು, ತಿಂಗಳು ಕಳೆದವು, ವರ್ಷ ಮುಗಿದವು. ಆ ದ್ವಿನ್ಯಾಸ ರಾಮಭಟ್ಟ ಎಂದು ಹುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಯಮುನೆಯ ಲಗ್ನವಾಯಿತು. ಚಿಂತಣನ ಮುಂಜಿವಿ ಆಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಸೀತಾಭಾಯಿ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದಳು. ಮನೆ ಒಳ್ಳೆ ತುಂಬಿತ್ತು; ಗೋಕುಳದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ರಾಮಭಟ್ಟ ಎಲ್ಲಿ? ಅವನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದ, ಅವನ ಸಮಾಜಾರವಾದರೂ ಏನು? ಉನನು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಉಪವಾಸ ವಸ್ತವಾಸ ತೆಗೆದ. ಬಹಳ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಕೊಂಡನು. ಮತ್ತು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗಂಟೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಇನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಹಂಡತಿಗೆ=ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಖುದಿಂದ ಇಡಬೇಕು, ಎಂದು ಲೈಕ್ ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವದವರೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋರಬೇನು. ತನ್ನ ಪ್ರಪಂಚದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸುಖ ಪಡೆಯನ ಎಂದು ವಿಚಾರ ನಾಡಿದ.

ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾದ ರಾಮಭಟ್ಟ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂಡು ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂತ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ದ್ವಿನ್ಯಾಸ ಕೂತಿತ್ತು.

‘ಯಾರು ನೀವು?’ ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ‘ನೀನಾರು ಎಂದು’ ರಾಮು ಭಟ್ಟ ಕೇಳಿದರು. ‘ಇದು ನನ್ನ ಮನೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.’

“ರಾಮಭಟ್ಟರೆ, ಇದು ನನ್ನ ಮನೆ. ಈಗ ವಿದತ್ತು ವರ್ಷ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ. ಹುಡುಗರು ಹುಸ್ತಿಡಿ ಹೆಚ್ಚಿದರು. ಪ್ರಪಂಚ ಸಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೇನೋ ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ” ಅಂದಿತು ಆ ದೇವ್ಯ.

ಮೊದಲೇ ದಣಿದ್ದು ಬಂದಿದ್ದರು ರಾಮಭಟ್ಟರು. ಒಕ್ಕೇ ಆಶೇಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಅವನು ರೋಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಒದರಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದ. ನೀತಾಬಾಯಿ ಬಂದರು. ಆಳುಹೊಚ್ಚಿ ಬಂದರು. ಹುಡುಗರು ಉಂದರು. ನೀರೆಹೊರೆ ಯವರು ನೀರೆದರು. ‘ಏನೇ ನೀನೂ ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಯವನಿ ಚಿಂತಾ ನಿಪ್ಪುವೆನ ಗುರುತು ಇಲ್ಲ ನಿಮಗೇ?’ ಎಂದು ರಾಮಭಟ್ಟರು ಅಂದರು. “ಕೈಣಿಭಟ್ಟರೆ, ನೀವೂ ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲವೇ?”

“ರಾಮಭಟ್ಟರು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದೆ ನಾವು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಎನೋ ನಿಮಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನಿಕ್ಕವರಿಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಅನ್ನವದಕ್ಕೆ” ಕೈಣಿಭಟ್ಟ ಅಂದನು.

ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ನಿಜವಾದ ರಾಮಭಟ್ಟನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಯಾರಿಗಾಗಿ ಅವನು ದೇಶಾಂತರ ಮಾಡಿದನೋ, ಆ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳು ಅವನಿಗೆ ತಮ್ಮವನು ಅನಲೊಲ್ಲರು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಅವನು ಎಪ್ಪು ವಸ್ತು ಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದರದೇನು ಈಗ? ಅಳುತ್ತ ರಾಮಭಟ್ಟ ಪಾಜನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಖಿಯಾರದಿ ಕೊಟ್ಟಿನು.

ನ್ಯಾಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಇನ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಕೂಡಿತ್ತು. ರಾಮಭಟ್ಟ ರಿಬ್ಬರು ರಾಜನೆ ಎದುರು ನಿಂತಿದ್ದರು. “ಈ ರಾಮಭಟ್ಟ ಕೆಳ್ಳಿನಿದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಒಬ್ಬನು ಅಂದನು. ‘ಇವನು ಸುಳ್ಳ’ನೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅಂದನು. ‘ರಾಮಭಟ್ಟರು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೇಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿವತ್ತು ವರುಷ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು ನೀರೆಹೊರೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದರು.

ರಾಜುಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬದು ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಿಜವಾದ ರಾಮಭಟ್ಟನಿಗೆ ಅಂದನು, “ನೇರಿಹೊರೆಯವರೆಲ್ಲ ರಾಮಾಷ್ಟ್ರವು ಉಂದು ಬಟ್ಟೀಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀನಂತೂ ಇನ್ನೇ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಹೇಳುವದು ಸುಳ್ಳು, ನಿನ್ನದು ಮಾತ್ರ ನಿಜ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಿನಗೆ ದೈವಸ ಬಾಧೆ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಹೋಗು.”

ಹಣಿಗೆ ಕೃಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಅಳುತ್ತ ರಾಮಭಟ್ಟರು ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಉಂದ ಹತ್ತಿರಿದ್ದ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಧರು. ವಾರ್ಫ್ ಕ್ರೈಸ್ತಿಕ್ ದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುವವರಾಗೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ನೇನಿಸಿ ಬಿಕ್ಕೆ ಬಿಕ್ಕೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ. ಶೆಂಬು ಗೋಪಾಲರು (ದನ ಕಾರ್ಯವನರು) ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಆಕಳು ಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರೇ ‘ಅರಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆ’ ಎಂಬ ಅಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಅರಸನಾಗಿದ್ದ. ಇನ್ನೊಂದಿಬ್ಬರು ಸಿವಾಯಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅರಸನು ಸಿವಾಯಿಗೆ ಅಂದನು, “ನಾನು ಈ ಅಡವಿಯ ಒಡಿಯ. ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ದುಃಖದಿಂದ ಒಳಳಬಾರದು. ಹೋಗಿರಿ. ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬರಿ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಯಾರಿಗಾಡರೂ ದುಃಖವಾದರೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವೇನು. ಹೋಗಿರಿ.”

ಸಿವಾಯಿಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡುವಾಗ ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತ ಕೂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವಸರದಿಂದ ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋದರು. “ಅಜ್ಞ, ನೀನು ಅಳುವದೇತಕ್ಕೆ? ನಿನಗಾದ ಅನ್ಯಾಯ ಯಾವದ್ದು? ನಮ್ಮ ರಾಜನು ನಿನಗಾದ ಅನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವನನು. ನಿನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ದೂರ ಓಡಿಸುವನು ನಡೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ” ಅಂದರು ಆ ದನ ಕಾರ್ಯವ ಹುಡುಗರು. ರಾಮಭಟ್ಟರು ಏಳಿಲ್ಲ. “ಸುಮುನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಏಳುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ?” ಎಂದು ಸಿವಾನುರು ಕೇಳಿದರು. “ಯಾಕೆ ಮುದುಕೆನಿಗೆ ಕಾಡತೀರಪ್ಪಾ? ನಾನು ದುಢ್ಣವಿ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲಿ ಸೋಡಿದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ, ಸುಳ್ಳು ಇವುಗಳ ಸುಳುವೆ ಸುಳುವು" ಎಂದನು ರಾಮಭಟ್ಟ. "ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಳತಕ್ಕ ದ್ವಿಲ್ಲ. ನಡೆ ನಮ್ಮ ರಾಜನಲ್ಲಿ, ನಿನಗೆ ನ್ಯಾಯವು ಹೊರೆಯುವದು ಖಂಡಿತ" ಎಂದು ನಿವಾಯರು ಅಂದರು. ಮುದುಕ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಎದ್ದು ಅವರನ್ನು ಓಂಬಾಲಿಸಿದನು. ರಾಜನಾದ ಗೋಪಾಲ ಬಾಲನು, "ಅಜ್ಞ, ಏನಿದೆ ನಿಮ್ಮ ದುಃಖ. ನನಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಿರ" ಅಂದನು. ಮುದುಕ ಇದ್ದದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ತೋಡಿಕೊಂಡ. ಗೋಪಾಲ ಬಾಲರು ನಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. "ಹಾಂ, ಸುಮ್ಮನಾಗಿರಿ. ಇಲ್ಲ ಯಾರೂ ನಗತಕ್ಕದ್ವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನಕ್ಷದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತಿಕ್ಕೆ ವಿಧಿಸುವೆ. ಏನು, ನಮ್ಮೂರಿಗಳಿರಿಸನೂ ನಿನಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ? ನಾನಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡರು, ಮಕ್ಕಳು, ಮನೆ ಎಲ್ಲ ವನ್ನೀ ಕೊಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇ. ಹೋಗು, ಈಗ ಹೋಗು ಅರಸನ ಕಡೆ. ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ದನಕಾಯುವ ಹುಡುಗರ ಅರಸನಾದ ರಾಮಾ ಗೋಪಾರಿ ಈತನು ನನಗೆ ನಿಜವಾದ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡಲು ನಿಧನಿಧಾನೆ. ಹೀಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುಲ್ಲ?" ಅಂದನು ಆಟದಲ್ಲಿಯ ಅರಸ. "ನಾನು ಹೋಗಿ ಹೇಳುವದಾದರೂ ಹೀಗೆ? ಅರಸನ ಆಚು ನನ್ನನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತುರಂಗಕ್ಕೆ ಆಟಿಬಹುದು. ಮುದಿಹುಣ್ಣಿ ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೊರಗೆ ಆಟಿಸುವರು" ಅಂದನು ರಾಮಭಟ್ಟ.

"ಏ ಮುದುಕ ಅದೇನು ಇಲ್ಲ ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀನು ನಮ್ಮ ಅರಸನ ಆಳ್ಳಿಯನ್ನು ವಾಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದುಷ್ಪ ಮತ್ತು ಗಾದೀತು" ನಿವಾಯರು ಅಂದರು. "ಅಂತು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡು ತೇನೆ" ಅಂದರು ಭಟ್ಟರು.

"ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹುಡುಗರು ಸಜ್ಜ ಕರಿಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೀ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಂದ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏನೋಡುವ ಇದೊಂದು ಸಂಧಿ. ಹುಡುಗರ ಬುದ್ಧಿ, ರಾಜನ ಬುದ್ಧಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು." ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ ಅರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು ರಾಮಭಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ

ದಾದು ಮಾಡವಲ್ಲರು. ಕ್ಕೊನೆಗೊಮೈ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕನಿಕರ ಬಂದು ಅವನು ರಾಮಭಟ್ಟರನ್ನು ರಾಜನಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. “ಮತ್ತೇಕೆ ಭಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಗಮನ. ನನಗಂತೂ ನಿಮ್ಮ ಫಿಯಾರ್ಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ನೀವಿಬ್ಬಿರೂ ಆಗದಿ ಏಕೆರೂಪ ಕಾಣುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವನಾ್ಯಾದರೂ ಬಗೆಹರಿಸುವದು ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಆರಸನು ಅಂದನು.

“ಇಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜರೆ, ನಾನು ಆಡವಿಯಲ್ಲ ಅಳುತ್ತ ಕೂಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದನಕಾಯುವ ಹುಡುಗರು ರಾಜ-ಪ್ರಜೆರ ಅಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ರಾಜನಾದ ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ಇವನು ತಾನು ನನ್ನ ನ್ಯಾಯ ಒಕ್ಕೇ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಿಂದ ತೀರಿಸುತ್ತೀನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಮಹಾರಾಜ, ನಿಮ್ಮ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನನ್ನದಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮೈ ಹುಡುಗಬುದ್ಧಿ ವಿಲಕ್ಷಣವಿದ್ದದ್ದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. ಏನೋ ನನ್ನ ನತೀಬ ಪರಿಕ್ಷೇ. ತಾವು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಸುಖಿಯಾಗಬಹುದು. ಅಂಗಲಾಟ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀನೆ” ಅಂದನು ರಾಮಭಟ್ಟನು.

ರಾಜ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಮರುದಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಲ್ಲಿ ಜನ ಕಿರ್ತಿರಿದು ಕೂಡಿಬಿಟ್ಟತ್ತು. ಒಟ್ಟ ದನಕಾಯುವ ಹುಡುಗ ನ್ಯಾಯಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳತು ನ್ಯಾಯ ಕೊಡುವನು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಕ್ಕೇ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ಬಂದ. ಅವನೊಡನೆ ಅವನ ಜೊತೆಗಿರ ಹುಡುಗರೂ ಬಂದರು. ರಾಮಾ ಬಂದೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು.

ರಾಜನು ಅಂದನು “ಇಂದು ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡುವನು. ಅವನ ಗೆಳಿಯರು ಅವನ ಸಿಂಹಾಯಿಗಳಾಗಿ ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಲ್ಲುವರು.”

ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ಬಂದು ನ್ಯಾಯಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದನು. ರಾಜ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳತ. ಪ್ರಧಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನ್ನ ಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳತರು. ವ್ಯಾಜ್ಯ ಸುರುವಾಯಿತು.

“ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಇಟ್ಟಿರು ರಾಮಾಭಟ್ಟರು. ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಅವರನ್ನು ನನ್ನೇ ದುರು” ಎಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ.

ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಸೋಗು ಹಾಕಿದ ರಾಮು ಭಟ್ಟ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದ. ನಿಜವಾದ ರಾಮಭಟ್ಟ ಅಡುತ್ತಿದ್ದು. ಜನರು ಒಟ್ಟೇ ಕುತ್ತಾತೆಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಎರಡು ಬಾಟಲಿ ತಕ್ಕಿಂಬಂಡು ಬರಿ” ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ.

ಎರಡು ಬಾಟಲಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಯಿತು. ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ಇಬ್ಬರೂ ರಾಮಭಟ್ಟರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅಂದನು, “ನಾನೂ ರಾಮಭಟ್ಟ, ನಾನೂ ರಾಮಭಟ್ಟ ಎಂದು ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಬಡಿದಾಡುತ್ತೀರಿ. ಒಟ್ಟೀದು. ಅದು ಇರಲಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾಟಲಿಗಳು ಇದ್ದರ್ದು ನಿಷ್ಪ ನೋಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿ ರಾಮಭಟ್ಟನು ಇರುವವನು ಈ ಬಾಟಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವನು. ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯುವವನೇ ಸೋಗು ಹಾಕಿದವನು. ಲಗು ಮುಗಿಸಿರಿ. ಸೇರಿರಿ ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ರಾಮಭಟ್ಟ ಇರುವ ವನು”

ಜನರ ಕುತ್ತಾತೆಲ ಬೆಳೆಯಹೆತ್ತಿತು. ಏನು ಚೆಮತ್ತಾರವಾಗು ತ್ತೇದೋ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ನಿಜವಾದ ರಾಮಭಟ್ಟರು ಅಂದರು, “ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ?” ಅದರೆ ಸೋಗು ಹಾಕಿದವನು ಅಂದ “ಹೇಗೆ ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೀನೇ” ಹೀಗೆ ಅಂದು, ದೇಹ ಅಕುಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಾಟಲಿ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟು. ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದು ಬಾಟಲಿ ಬಾಯಿ ಬೂಡಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು. ಜನರಿಗೆಲ್ಲ “ಆಚ್ಚಯ್ಯ” ವಾಯಿತು.

ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ಎದ್ದು ಹೇಳಿದ, “ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಿತು. ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ರಾಮಭಟ್ಟ ಎಂದರೆ ದೇವ. ಸಣ್ಣ ದಾಗುವದು ದೊಡ್ಡ ದಾಗುವದು ಮಾತ್ರ ದೇವಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಮಾನವರಿಗಲ್ಲ. ಈ ದೇವ ಇಷ್ಟ ಇಷ್ಟ ವರ್ಷ ರಾಮಭಟ್ಟ ಎಂದು ಮೇರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಖರೀ ರಾಮಾ ಭಟ್ಟರು ಇಲ್ಲಿ ನೀತಿಯಾಗಿ.”

ಜನರೆಲ್ಲರು ಚಪ್ಪುಳಿ ಮೊಡಿದರು. ಅರಸ, ಅವನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೀಗೆ ಬೆರಗಾದರು. ಅರಸ ಎದ್ದು ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿಗೆ ಅಂದ, “ಶಾಭಾಸ, ನಾನು ಸಿನ್ನ ಹೇಳಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ಏನುಬೇಕು ಅದನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು.”

ರಾಮಾ ಗೋವಾರಿ ಹೇಳಿದನು, “ನಾನು ದನಕಾಯುವವನು. ನನಗೆ ಜಹಗಿರು ಬೇಡ, ಇನಾಮು ಬೇಡ. ದನಗೇಗೆ ಹೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಗಡೆಗಳನ್ನು ದಟುಪಾಲಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಎಲ್ಲರ ಆಕ್ಷಣೆಗಳು ಸುಖದಿಂದ ಹೇಯಲಿ. ಹೆಚ್ಚುಗಿ ಹಾಲು ಹಿಂಡಲಿ. ಜನ ಹಾಲು, ಪ್ರಪ್ರ ಉಂಡು ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಲಿ! ದನಕಾಯುವವರದು ಇದೇ ಬೇಡಿಕೆ ನುಹಾರಾಜರೆ!

ರಾಮಾ ಮತ್ತು ಅವನ ಜೊತೆಗಾರರು ಅಡವಿಗೆ ಹೋದರು. ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಗೆ ಹೋದರು. ರಾಮಭಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಮನ ಸೇರಿದರು. ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಣ್ಣು ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದವು. ಹುಡುಗರು ಭೀಟ್ಟಿ ಯಾದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖಿಯಾದರು.

ಅವರಂತೆ ನೀನ್ನೂ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿರಿ

ಫರ್ಕೀರ (ಗೋಸಾವಿ.)

ಳ

ಒಬ್ಬ ಅರಸನಿದ್ದೆ. ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತರದ ಸುಖಿಪತ್ತು. ಕೊರಕಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ದುಃಖ ಮಾತ್ರ ಅವನಿ ಗಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅರಸು ಅರಸಿ ಇಬ್ಬರೂ ಬಿಸ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಅರಸಿ ಪ್ರತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಉಪವಾಸ ಕೈಕೊಂಡರು. ಏನು ಮಾಡಿ ದರೂ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬತ್ತು ತುಂಬತ್ತು. ಆನೆ ಕುದುರೆ, ದಾಸಿಯರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರಕಿ ಇದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅತ್ಯಿತ್ತ ಓಡಾಡುವ ಮಗುವೋಂದು ಇದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಇದ್ದರೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅನಿಸಿತು ಅರಸಿಗೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ಗೋಸಾವಿ ಭಿಕ್ಷೀಗೆ ಬಂದ. ವ್ಯುಗೆಲ್ಲ ಭಕ್ತಿ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆ, ತಲೆತುಂಬ ಜಟಿ. ಅವನ ಅವತಾರ ನೋಡಿ ಓಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಡುಗರು ಅಂಜಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಆನ ಅರಮನೆ ಅಂಗಳ ದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಲು ಬಂದ. ಅರಸಿ ಬಿಸ್ತುಮುಖಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಗೋಸಾವಿ ಅರಸಿಗೆ ಅಂದ, “ಏನಮ್ಮೆ ನಿನುಗೇತರ ದುಃಖಿ” ಅರಸಿ ಅಂದರು, “ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರತ್ನಗಳು ಅವೆ, ಆದರೆ ಪುತ್ರರತ್ನ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರದೆ ಷ್ಯಫಿ ನನಗೆ.” ಗೋಸಾವಿ ಅಂದ “ನಾನು ನಿನಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಯವಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕರಾರು ಪೂರ್ಣಿಸಬೇಕು ನೀವು. ನೀವು ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತಿರಿ ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷದ ವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬರುವುವನು. ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಏರಿಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡೂ ಮಕ್ಕಳು ನಿವುವು.

ಅರಸಿ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಕೊಂಡರು, ಒಬ್ಬಮಗನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರ್ದ ಒಬ್ಬನಾದರ್ಥ ಖಚಿಯುವನು” ಹೀಗೆ ವಿಭಾರ ಮಾಡಿ ಅವಳು

ಗೋಸಾವಿಯ ಕರಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಮತ್ತೆ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು, “ಒಳ್ಳೆ ದು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡುವೆ. ನಿಮ್ಮ ಡಯು ಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ದರೂ ನಾನು ಪಡೆಯುವೆ. ಹನ್ನೆರಡು ವರು ನಿಮ್ಮ ಹಾದಿ ಕಾಯುವೆ. ನನ್ನ ತೊಡಿಗಳು ನುಗುವಿನ ಸ್ವರ್ಕದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಧನ್ಯವಾಗಲಿ.”

ಅ ಗೋಸಾವಿಯು ಆರಸಿಗೆ ಒಂದು ಬೇರು ಕೊಟ್ಟಿನು. “ಇದನ್ನು ತೆಯ್ಯು ನೀವು ತಿನ್ನಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಅವಳಿ ಜವಳಿ ಗಂಡಸು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿಪ್ಪಿ ವವು. ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಂದು ಗೋಸಾವಿಯು ತೆರಳಿದನು.

ಆರಸನಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಸಂಗತಿ ಆರಸಿ ತಿಳಿದಳು. ಅವನಿಗೂ ಬಹೆಚ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಆರಸಿ ಬೇರು ತೇಯ್ಯ ತಿಂದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಅವಳಿ ಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳಾದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದವಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವರ್ಗಳಾದವು. ಸಕ್ಕರಿ ಹಂಚಲಾಯಿತು. ತುರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರು. ಒಕ್ಕಲಿಗಂಗೆ ಹತ್ತೇ! ಸೂಪ್ ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲ ರಾಜ ಪುತ್ರರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ರಾಜಕುಮಾರರು ಬೇಕಿಯ ಹತ್ತಿದರು. ಅರರೀರ್ವದೂ ಒಳ್ಳೆ ಸುಂದರರಿದ್ದರು. ಕಣ್ಣಿ, ಕಿವಿ, ಮೂಗು ಎಲ್ಲವೂ ಶ್ರಮಾಣಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಕೂಡಲು ಕರ್ಗಿದ್ದವು. ಅಂಗಕಾಂತಿ ಬಿಳಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆರಸು ಆರಸಿಯರ ಆನಂದಕ್ಕೂ ಏಕಿಯೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅರಸಿಗಂತೂ ಹುದುಗರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಡಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಎರಡೂ ಹುದುಗರನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ್ಗೆ ಅವಳಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದವು.

ಒಬ್ಬ ಕುಮಾರನ ಮೇಲೆ ಆರಸನ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶೇಷ. ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಆರಸಿಯ ಪ್ರೀತಿ. ಒಬ್ಬ ಆರಸನ ಜೊತೆ ಅಡ್ಡಾಡಬೇಕು, ಮಲಗ ಬೇಕು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆರಸಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇರುತ್ತಿದೆ. ಪೀಗೆಯೇ ಏದು ವರ್ಷ ಅದವು, ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಳಿದವು. ಆರಸಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಳು,

“ಆಗೋಸಾವಿ ಇನ್ನೂ ಬರಲಲ್ಲ. ಅವನು ಸತ್ತಿರಬೇಕು.” ಹಿಗೆಂದ್ರ ಹೆಚ್ಚಿರದು ವರುಷ ಮುಗಿಯುಲು ಬಂದವು. “ನಾಳಿ ಕೊನೆಯ ದಿನಸ. ನಾಳಿ ಒಂದೀ ದಿನಸ ಪಾರಾದರೆ ಹನ್ನೆರದು ವರುಷ ಮುಗಿಯುವನ್ನು. ಮತ್ತು ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಕುಮಾರರೀವರ್ದಣೆ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳುವರು” ಎಂದು ಅರಸಿ ಹಾರ್ಡಿಸಿದಳು.

ಕೊನೆಯ ದಿನಸ ಬಂದಿತು. ಅಂದು ಅರಸಿಯ ಮನಸು ಅಸ್ವಸ್ಥ ವಾಗಿತ್ತು. ಹೊರಗೆ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಗಳು ಇದ್ದವು. ಅರಸಿಗೆ ಅಳುವು ನಿಲ್ಲಲೊಳ್ಳಲೂ ದೂರ. ಕುಮಾರರಿಬ್ಬರೂ ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು ಅಂದು. ಸಂಜಯಾಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಸೇರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಗೋವು ದನವ ಮನಿ ಸೇರಿದವು. ದೀಪ ದಟ್ಟಪಾ ಸಮಯ. ಅರಸಿ ತುಕ್ಸಿಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ, ಇಬ್ಬರೂ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದಳು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಆ ಗೋಸಾವಿಯು ಬಂದು ನಿಂತನು. ಕಾಲ ಪುರುಷನಂತೆ ಕಂಡ ಅವನು. ಅರಸಿಗೆ ಸಿಡಿಲು ಬಡೆದಂತಾಯಿತು. ಅವಳು ಏಳಲೂ ಇಲ್ಲ, ಮಾತನಾಡಲೂ ಇಲ್ಲ. ಗೋಸಾವಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಅಂದನು, “ಜಗತ್ತು ಕೃತಭ್ರಾ ಅದೆ. ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು ಎಲ್ಲಿರೂ ಬೇಕು. ಕೊಡು ವದು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ. ಬೇಕಾದಾಗ ಜಗತ್ತು ಕಾಲು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಮೋರೆ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅರಸಿ, ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಗುರುತು ಹೆತ್ತಿತೋ? ನಿನಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವನು ನಾನೆ. ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಡು ನನಗೆ.”

ಅರಸ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದನು. ಅರಸ-ಅರಸಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬನು ಅರಸನಿಗೆ ಬೇಕಾದವನು, ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಅರಸಿಗೆ ಬೇಕಾದವನು. ಯಾವ ಕುಮಾರನನ್ನು ಕೊಡುವದು ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ.

ಕೊನೆಗೆ ಅರಸ ತನಗೆ ಬೇಕಾದವನನ್ನೇ ಗೋಸಾವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿನು. ಅರಸ ಅಂದ, “ಕುಮಾರಾ, ಸುಖದಿಂದಿರು.”

ಆ ಕುಮಾರ ಹೋಗುವಾಗೆ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದ್, “ತಾಯಿ, ಅಳ ಬೇಡ. ಅಪ್ಪಾ ಅಳಬೇಡ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಕಟ ಬಂದರೆ ಈ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ತೆಲಗಿಗಿಡ ನಡಗುವದು. ಅದು ನಡುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಂಕಟ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕಿಳಿದು ನನ್ನನನ್ನ ಹುದುಕುವದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನ ಕಳಿಸಿರಿ” ಎಂದು ತಂಡೆ ತಾಯಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆ ರಾಜಕುಮಾರ ಗೋಣಾವಿಯೋಡನೆ ಹೊರಟಿಸು. ನೇರಿದವರೆಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದವು. ಗೋಣಾವಿಯನ್ನು ಹಿರಿಯ ರಾಜಕುಮಾರ ಹ್ಯಾಂಚಾಲಿಸಿದನು. ನಡುನಡುವೆ ಅವನಿಗೆ ಮನೆಯ ನೇನಪು ಅಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅವನು ಬಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕ್ರಿಸ್ತನು. ಎಡವಿದಾಗ ತಾಯಿ ನನ್ನನನ್ನ ನೇನಸಿರಬೇಕು, ತಂಡೆ ನೇನಸಿರಬೇಕು, ತಮ್ಮ ನೇನಸಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದು ಮುಂದಿ ಸಾಗಿದನು.

ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಲದ ಎರಡು ಮರಿಗಳಿದ್ದವು. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಮರಿ. ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಅಂದಿತು, “ರಾಜಕುಮಾರನು ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ. ನಾನೂ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಲಿಯೋ?” ತಾಯಿ:- “ಹೋಗು” ಅಂದಳು. ರಾಜಕುಮಾರ ಆ ಸುಕುಮಾರ ಮರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಾಗೇ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ. ಒಂದು ಗಿಡದ ಟೊಂಗಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗಿಳಿ ಕೂಡಿತ್ತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಎರಡು ಮರಿಗಳು ಕೂಡಿದ್ದವು. ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿ ಗಿಳಿಮರಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಅಂದಿತು, “ನಾನು ಈ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನೆಂದನೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.” “ಹೋಗು” ಎಂದು ಆ ತಾಯಿ ಹೇಳಿತು. ಆ ಗಿಳಿಮರಿಯನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರ ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ಗೋಣಾವಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರ ಹಾಗೇ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಎರಡು ಕುನ್ನಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಒಂದು ಕುನ್ನಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಅಂದಿತು, “ಅಗೋ ನೋಡಾ ಇಬ್ಬರು ರಾಜಕುಮಾರರ ವೈಕಿ ಇಬ್ಬ ಹೊರಟಾನೆ. ನಾನೂ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಲಿಯೋ?” “ಹೋಗು” ಎಂದು ನಾಯಿ ಹೇಳಿತು. ಮೊಲದ ಮರಿ, ಗಿಳಿಮರಿ, ನಾಯಿಕುನ್ನಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಜೊತೆಗೆ ಕರ

ಕೊಂಡು ರಾಜಕುಮಾರ ಗೋಸಾವಿಯೋದನೆ ನಿಬಿಡವಾದ ಅರಣ್ಯ ಸೇಪಣಿನು. ಅಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಕ್ಕೆ ಸಹ ಪ್ರವೇಶವಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಗೋಸಾವಿಯು .ನಿಂತನು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಪಣಕುಟ್ಟಿರ ಇತ್ತು. ಗೋಸಾವಿ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಅಂದ, “ತಮ್ಮಾ ಇದೇ ನಿನ್ನ ಮನೆ, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದು. ಅದವಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಹೆಣ್ಣುಹಂಡಲಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರಿನ್ನ ದುರಿಗಳಿವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹಂಡಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಗುವವು. ನೀರು ಅವೃತದಂತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕುಡಿ, ಹೆಣ್ಣು ತಿನ್ನು. ಉತ್ತಮವಾದ ಹೊಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಹಾರಗಳನ್ನು ಧರಿಸು. ಚೇರಿ ಚೇರಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ, ನವಲಿಗಳ ಪುಚ್ಚೆ ಗರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವವು. ಅದರ ಮುಕುಟ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಕೊ. ನೀನು ಈ ಕಾಡಿನ ಅರಸು. ಅದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ನೇನಿಷಿನಲ್ಲಿತು. “ನೀನು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬೇಡ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ನಿನಗೆ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಚೇರಿ ಯಾವ ಶಡಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಂಥ. ಕಾಲಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತೀನೆಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀನು ಸುಖ ದಿಂದ ಇರು,” ಇವು ಹೇಳಿ ಗೋಸಾವಿಯು ಹೋದನು.

ರಾಜಕುಮಾರ ಹೆಣ್ಣು ತಿಂದ. ನೀರು ಕುಡಿದ. ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿದ. ಹೂವಿನ ಹಾರ ಹಾಕಿದ. ಮೊಲ, ಗಳ, ನಾಯಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ. ಅತ್ತಿತ್ತ ಒಡಾಡಿದ. ಮತ್ತೆ ಮನಗೆ ಬಂದು ಮಲಗಿಕೊಂಡ. ಈ ರೀತಿ ಇವನ ದಿನದ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ಅಂದವಾದ ಚಿಗರಿಯ ಮರಿ ಕಂಡ. ಅದರ ಚೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ. ಅದು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಟಿತ್ತು. ಅತ್ತ ಹೋಗ ಚಾರದು ಎಂಬ ಮಾತು ಅವನು ಮರೆತ. ಅವದಿಗೆ ಭ್ರಮೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಚಿಗರಿಮರಿ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಹೊರಟಿನು. ಚಿಗರಿ ಮರಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಶಾಣದಂತಾಯಿತು. ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದ, ಚಿಗರಿಮರಿ ಇಡಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಅಕ್ಷಯವೇನಿಸಿತು, ಅದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಡದ

ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟೇ ಚಲುವೆಯಾದ ಒವರ್ ಸ್ಟ್ರೀಯು ಕೂತಿದ್ದಳು. ಗಾಂ ಕುನೂರ ಅವಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಗಿ “ಚಿಗರಿಮರಿ ನೋಡಿದಿರಾ” ಎಂದು ಕೇಳಿ ದನು. “ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಚಿಗರಿಮರಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬರುಹೋಗುವವರಂಗೆ ಶಗಡಿ ಉಡಲಿಕ್ಕೆ ಕರಿಯುತ್ತೇನೆ. ನೀವೂ ಬರ್ಪಿ, ನನೆಷ್ಟುದನೆ ದ್ವಾರ್ಥ ಆಡಿರಿ. ಈ ತೆತ್ತ ನಿಮ್ಮ ಹಾದಿ ನೋಡುತ್ತದೆ” ಅಂದಳು ಆ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ. ರಾಜಕುನೂರ ಅಭಿನೂನಿ ಇದ್ದನು. ಆನನು ಅವಳಿಂದನೆ ಆಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಮೊಲದ ಮರಿಯ ಜಿದ್ದು ಕಟ್ಟಿದ. ರಾಜಕುನೂರನು ಅದನ್ನು ಸೋತನು. ಮತ್ತೆ ಆಡಿದ. ಗಳಿಮರಿ ಸೋತನು. ಮತ್ತೆ ಆಡಿ ನಾಯಿಕುನ್ನಿಲ್ಲವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡನು. “ನನ್ನಲಿದ್ದದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ನಾನು ಕಳಕೊಂಡಿ. ಇನ್ನು ಆಟಿಕ್ಕೆ ಹಂಚ್ಚಿ. ಇನ್ನೂ ನೀನಿದ್ದಿಂದಲ್ಲ.”

ರಾಜಪತ್ರ ತನ್ನನ್ನೇ ಪಣಕ್ಕೆ ಹಂಚಿದ. ಆಡುತ್ತ ಆಡುತ್ತ ಆನನು ಸೋತ. ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಅವನನ್ನು ಗೆದ್ದಳು, ಮತ್ತು ತನ್ನ ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು. ಅವಳು ಓವರ್ ದುಷ್ಪ ರಾಕ್ಸಿಸ್, ಮೋಸ್‌ಗಾರ್ಟ್, ಕಪ್ಪಿ. ಅವಳು ಮಾಯಿಯಿಂದ ರಾಜಪತ್ರನನ್ನು ಒಂದು ಹಂದಿಯ ಮರಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರು. ಮೊಲದಮರಿ, ಗಳಿಮರಿ, ನಾಯಿಕುನ್ನಿ ಮತ್ತು ಹಂದಿರೂಪಗೊಂಡ ರಾಜಕುನೂರನನ್ನು ಹೊತೆಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಆ ರಾಕ್ಸಿಸ್ ಹೊರಟಿರು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಗುಹೆಗೆ ಬಂದಳು. “ಇನ್ನೇನು, ನಾಲ್ನು ದಿವಸ ಉತ್ತಮವಾದೆ ಮೇಜವಾನಿ ಅಯಿತು. ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಮೊಲ, ಎರಡನೇ ದಿನ ಗಳಿ, ಮೂರನೇ ದಿನ ನಾಯಿಕುನ್ನಿ, ನಾಳ್ಕನೇ ದಿನದ ಮಜೀಯಂತೂ ಬಳ್ಳಿಸು ವಂತೇ ಇಲ್ಲ” ಅಂದುಕೊಂಡಳು ಆ ರಾಕ್ಸಿಸ್.

ಇತ್ತು ಅರಮನೆಯು ಹಿತ್ತಲದಲ್ಲಿ ಚಮತ್ವಾರವೇ ಆಯಿತು. ತುಳಿಗಿಡ ಗದಗದ ನಡುಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿತು. ಅರಸಿಗೆ ಡಾಸಿಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅರಸ-ಅರಸಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ಓಕ್ಕೆ ರಾಜಕುನೂರ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದ. “ನನ್ನ ಅಣ್ಣನು ಏನೋ ದೊಡ್ಡ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಕರ್ವಾನಿ. ನಾನು ಹೊಗುವೆ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ವಾರುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ” ಹೀಗಂಧು ತಾಯಿ ತಂಡಿಗೆ ನಘುಸ್ತಾರ ಮಾಡಿ ಅವನು ಹೊರಟಿನು.

ಹಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಲದದುರಿ, ಗಳಿಯಮರಿ, ನಾಯಿ ಕುನ್ನು ತನ್ನತಾಯಿಗೆ ಕೇಳಿ, ಈ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಹೊರಟಿವೆ. ರಾಜಕುಮಾರ ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಬಿಡ ಅರಣ್ಯ ಸೇರಿದ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸವಿಯಾದ ಹಣ್ಣು ತಿಂದ. ನೀರು ಕುಡಿದ. ಹೊವನ ಸರಮಾಡಿ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ಹೀಗೆ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮೋಚುಮಾಡುತ್ತೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನ ಹಾಡಿಯಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದ. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರ ಚಿಗರವುಂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿಹೊಡಿ. ಅದು ಒಮ್ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಮಾಯವಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟಿ ನಿರ್ಪ್ರೇಸಿದ. ಅದರೆ ಅವನಿಗೆ ಚಿಗರಂ ಮರಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಒಂದು ಗಿಡದ ನೇರಳನಲ್ಲಿ ಓವೆ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಕುಳಿತಿದ್ದು ಕಂಡನು. ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂದನು, “ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಚಿಗರವುಂ ಬಿದ್ದಿತೆ? ನಾನು ಅದನ್ನು ಬೆನ್ನುಟ್ಟಿ ಬಂದೆ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮಾಯವಾಯಿತು.”

“ನನಗೆ ಚಿಗರವುಂ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಹೀಗೆ ಕೂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಬರಹೋಗುವವರಿಗೆ ಪಗಡಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೀಳಿ. ನೀವು ನನ್ನೊಳನೆ ಆಡುತ್ತೀರಾ ಬರಿಯ ಆಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಪಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಆಡಬೇಕು.”

ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಒಲ್ಲಿ ಅನ್ನುವದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ. ಅವನು ಆಟಕ್ಕೆ ಕೂಡತ. ‘ನಾನು ಈ ಮೊಲ ಹಚ್ಚುತ್ತೀನೆ. ನೀವು ಏನು ಹಚ್ಚುತ್ತೀರಿ’ ಅಂದನು ಅವನು ಆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ. ‘ನಾನೂ ಒಂದು ಮೊಲ ಹಚ್ಚುತ್ತೀನೇ’ ಅಂದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಆಟ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಸೋತಳು. ಮಲದಮರಿ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಎರಡೂ ಮೊಲದ ಮರಿ ಕೂಡಿದವು, ಕುಣೆಯಹತ್ತಿದವು. ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಗಳಿಮರಿ ಹಚ್ಚಿಕಳೊಂಡಳು. ಒಮ್ಮೇ ರಭಸದಿಂದ, ಹೇವದಿಂದ ಆಡಿದಳು. ಅದರೂ ನಾಯಿಕುನ್ನಿಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಳು. ಮೊಲದ ಮರಿಗಳು, ಗಳಿಮರಿಗಳು, ನಾಯಿಕುನ್ನಿಗಳು ಒಮ್ಮೇ ಆನಂದದಿಂದ ಆಡಹತ್ತಿದವು, ಕುಣೆಯ ಹಕ್ಕಿದವು.

రాజకుమారను “ఇన్న నెన్నెన్నీ నాను జచ్చుత్తేనే. నీవు సోతరే ఏను కొడువిరి” ఎందు కేళద. “తు అట్టిదల్లి నాను సోతరే నిష్టుంథ ఒబ్బ సుందర రాజకుమారరన్న కొడుత్తేనే” ఎందు జేళిదళు ఆస్త్రి.

ఆట సురువాయితు. రాజకుమార ఒళ్లీ మెరుపినింద, ఆదరే జాగ్రత్తియింద ఆడలిక్కే జత్తిద. తన్న ఆళ్ల ఇరబకుదు, అవన భీట్టియాబముదు ఎంబ ఆసి ఆవన క్షేదయదల్లి జాగ్రత్త వాయితు. కోనేగోమేం ఆవను గెద్ద. హందియ నురియన్న మత్తే రాజకుమారనన్నాగి మాది అవళు ఈ రాజకుమారనిగి కోట్టిళు. ఇబ్బరు రాజకుమారరు. భీట్టియాదరు, ఆప్సికోండరు. ఆదు రావు-భరతన భీట్టియంకి కండితు. ఆవరిబ్బర క్షేదయ తుంచి బందిద్దపు. ఒందు క్షేణ యాదూ మాతనాడలిల్ల.

ఆ స్త్రీ అందళు, “కుమారరే, నీవు ఇన్న హోంగిరి. ఆదరే నాను నివగి ఒందు మాతు హేళుత్తేనే, అదన్న మరియబేడిరి. కిం రాజకుమారనన్న, తంద గోసావి ఒబ్బ దుష్ట మనుష్యుని ద్వానే. నాళి అవను ఈ రాజకుమారనన్న ఒలి కోడువను. నాళి అవను ఆ పణంకుటిగి బరువను. అల్లింద అవను ఈ రాజకుమారనన్న దేవియ గుడిగి కరిదొయ్యవను. అల్లి దేవియ పూజి మాడువను. ఆ మేలే ఈ రాజకుమారనిగి సాష్టాంగ నముస్వార మాడలు హేళువను. ఆగ నీను నముస్వార మారిద కూడలే కత్తియింద నిన్న ఘండ హారిసువను. ఆద్దరింద నాను హేళిదంతె మాడిదరే రాజకుమారన జీవ ఉళయువదు. నేవు స్వార మాడు ఎందు హేళిద కూడలీ, నీను అవనిగి హేళు, ‘నాను రాజన వఁగ. ననగి నముస్వార మాడువదు హేగి గోత్తల్ల. నీను తోరిసు, ఆ మేలే నాను నముస్వార మాడుత్తేనే.’” ఆ మేలే ఆ గోసావియు నముస్వార హేగిమాధువదు అంబువదన్న తోరిసు

ತ್ವಾನೇ. ಅವನು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ರುಂಡ ಹಾರಿಸಿಬಿಡು. ಹೋಗಿರಿ. ಇನ್ನು ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿರಿ.”

ರಾಜಕುಮಾರರಿಬ್ಬರು ಪಟ್ಟಕುಟಿಗೆ ಬಂದರು. ಹಿರಿಯವನು ಒಳಗೆ ಇದ್ದ. ಸಣ್ಣವನು ಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡನು. ರಾಶ್ರಿಯಾ ಯಿತು. ಅಕ್ಷಸ್ತಾತ್ಮಾಗಿ ಆ ಗೋಸಾವಿ ಬಂದನು. ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಅಸಂದವಾಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸುಡಿಯಹತ್ತಿದವು. ಗೋಸಾವಿ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಅಂದನು, “ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ನೋಡಿ ನನಗಿ ಹಷ್ಟವಾಯಿತು. ನೀನು ನನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದಿ. ನಾನು ನಿನಗಿ ಇವತ್ತು ದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.”

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಹೋದರು. ಚಿಕ್ಕ ರಾಜಕುಮಾರ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಬೆಂಬುಹತ್ತಿ ಹೊರಿಟನು. ಹಿರಿರಾಜಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಗೋಸಾವಿ ಮಂದಿರ ಸೀರಿದರು. ಆಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಸಂಗೃವನ ದನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅತ್ಯಿತ್ತ ನೋಡಲು ತೂಗಬಿಟ್ಟ ಹನೆನ್ನುಂದು ರುಂಡ ಕಂಡು ಬಂದವು. ಆ ರುಂಡದಿಂದಲೇ ಹೊರದುತ್ತಿತ್ತು ಆ ಹಾಸ್ಯದ್ದುನಿ. ಗೋಸಾವಿ ದೇವಿಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಕೂಡ. ಶಂಖ ಉದಿದನು. ಗಭ್ರಗುಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಅಂದ, “ನಡಿ ತಮ್ಮಾಗು, ದೇವಿಗೆ ಸಾಘಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡು.” ನಮಸ್ಕಾರ ದೇಗೆ ಮಾಡುವದು ನನಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ತೋರಿಸಿರಿ, ಆ ಮೇಲೆ ನಾನ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀನೆ”. ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಅಂದನು. ಗೋಸಾವಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಬಾಗಿದೂ, ರಾಜಕುಮಾರ ಕ್ಷಮಿಯಂದ ಅವನ ರುಂಡವನ್ನೇ ಹಾರಿಸಿದ. ಗೋಸಾವಿಯ ರುಂಡ ಮುಂದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಹನೆನ್ನುಂನು ರಾಜಕುಮಾರರು ಜೀವಂತರಾಗಿ ಆ ಗುಡಿಯ ಹೊಡಿಗೆ ಬಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕ ರಾಜಕುಮಾರ ಒಳಗೆ ಬಂದನು. ಜೀವಂತರಾದ ಹನೆನ್ನುಂದು ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಈ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕುಮಾರ ಕೇಳಿದನು, “ನಾನು ಒಳಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ನೀವು ನಕ್ಷದೇತಕ್ಕಿ?” “ಈ ಗೋಸಾವಿ

నమ్మన్నెల్ల మోస వూడి కరళిందు బంద. మత్తు కొండ. నమ్మంతెయి నీను మోసక్కే బలి బిద్దుద్దు సోఇ నగి, బందితు. నీను నమగే జీవదాన పూడిది. నమ్మ తాయి తండేయవరు మరగుత్తిరచేకు. నిష్ట ఉపకారవన్ను నాపు హేగే తిరిసబేకు. ఇన్న నమ్మ తాయి తండేయవరు నమగే భిట్టయాగువరు” ఎందు ఆ హన్నొందు రాజకుమారరు హేళదరు.

ఈ రాజకుమారరిబ్బరు అవరిగల్లరిగే హేళదరు, “మోదలు ఫమ్మ రాజధానిగే నడియిం. ఆల్లి కెలపు దివస వాస మాదిరి. నిమ్మ సుద్ది నిమ్మ తాయి తండేగళిగి తిలిసుత్తేనే. నిమ్మ తాయి తండేయవరు బరువరు. అమోందు దొడ్డ ఉత్సవవే ఆగువదు. అమేలే నిమగే అప్పణి.” అవరిల్లరూ ఒప్పిదరు. రాజకుమార రిఫరు మత్తు సజీవరాద హన్నొందు రాజకుమారరు, ఒట్టు కెదిమూరు జన రాజకుమారరు రాజధానిగే బందరు. ఆరస్త అరసియర ఆనందక్కే ముతయిద్దిల్ల. జనరిల్ల అవరిగే స్వాగత మాడిదరు. ఉఱరల్లెల్ల ఉత్సవ మాడిదరు. ఆ హన్నొందు రాజకుమారరు ఉఱిగే హేళిశిలాయితు. ఆవర తాయి తండేయవరు ధావిసి బందరు. ఈ నడిద ఆనందవన్ను బట్టిసువవరాయి? కోట్టావధి జనరిగి అన్నదాన, వస్తుదాన మాడలాయితు. దుడ్ను హంచలాయితు. ఎల్లి సోఇదల్లి ఆనంద సామ్రాజ్యవే హచ్చిత్తు. హన్నొందు రాజకుమారరు తమ్మ తమ్మ రాజధానిగే ప్రయాణ బేళిసిదరు. రాజకుమారరిబ్బరు, మేలగళిరిడు, గిళమరిగళిరిడు, నాయి కున్నిగళిరిడు ఎల్లపూ ఆనందదల్లినే. ఆరసన ముద్దిన మగ అరసనిగే దొరిత. అరసిగే ఆవళ ముద్దు మగ ఉళిద. ప్రజిగళిగే సుఖవాయితు. ఆవరంతి నమగెల్లరిగూ సుఖవాగలి ఎంబుదే కాప్పికే.

కతే తీరతు। సక్కరి కొట్టితు.

ಚಿನ್ನದ ಸರೈವಳಿ !

ಂ

ಒಬ್ಬ ಅರಸನಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಅರಸಿಯರು. ಇಬ್ಬಂಗೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಾರಸದಾರಂಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಸನಿಗೆ ಚಂತೆ. ಈ ವಿಚಾರದಿಂದ ಅವನು ಖಿನ್ನನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅರಸನ ದುಃಖ ನೋಡಿ ಅರಸಿಯರಬ್ಬರಂಗೂ ವ್ಯಧಿ.

ಒದು ದಿನಸ ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಬಂದ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅರಸಿ ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ಅಳುವದನ್ನು ಆ ಸಾಧು ನೋಡಿ ಅಂದನು, “ಅರಸಿ! ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರೇ? ನಿನಗೇತರ ಕೊರತೆ? ರಾಜ್ಯವಿದೆ, ಧನವಿದೆ, ರಥ, ಕುದುರೆ, ಆನೇ ಎಲ್ಲವೂ ಇವೆ. ಅಳುವದು ಬಹುವರ ಭಾಗ್ಯ. ನಿಮ್ಮಂಥ ಭಾಗ್ಯವಂತರು ಅಳುವದೇಕೆ? ದೇವರು ಇಂಥ ಭಾಗ್ಯ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಅಳಬೇಡಿರಿ; ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿ!”

ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸುತ್ತೆ ಅರಸಿ ಅಂದಳು, “ಬೇಕಿ ಇಲ್ಲದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ದೀರಿ ಇಲ್ಲ; ತಾವರಿ ಇಲ್ಲದ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ತೋಫಿ ಇಲ್ಲ; ಚಂದ್ರನೀಲದ ಮುಗಿಲು ಕಂಗೊಳಿಸುವದಿಲ್ಲ; ಹಣ್ಣು ಇಲ್ಲದ ಮರ ಮಣ್ಣ ಇದ್ದಹಾಗಿ. ಅದರಂತೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಹೀಗಿನ ಬಾಳು, ಹಾಳು. ‘ಅವ್ಯಾ’ ಎಂದು, ನಷ್ಟನ್ನ ಕರಿಯುವವರಾರು ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿದವರೇ ಭಾಗ್ಯವಂತಳು, ದೇವರು ಇನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನುದಂಥ ಬಾಲಕನನ್ನು ದೆಯಪಾಲಿ ಶಲಿಲ್ಲ. ಅರಸನ ದುಃಖ ನೋಡಿದರಂತೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವೇಸುತ್ತದೆ. ನನಗೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಿರಿ.”

“ಸಾಧುವಿನ ಕರೆಳು ಕರೆಗಿತು. ಅವನು ಹೇಳಿದ, “ನಿನಗೆ ನಷ್ಟ ಕ್ಷಮೆಯಿಂದ ವಂಗುವೋಂದು ಅಗುವದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅರಸಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವಳು. ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸುವಳು,

ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನೇಂದು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವೆನೆ. ಈ ಉಗಾರ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಸರೋವರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಮೀನವಿದೆ. ಅದರ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮಗನೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಷಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸರಪಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗನ ಜೀವ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾಗಿರುವದು..

ಅರಸಿಗೆ ವರ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಧು ಹೋದನು! ಯೋಗ್ಯ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅರಸಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂಗ ದುಟ್ಟಿದ. ಬಹುಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಂಗ! ಎಷ್ಟು ಅನಂದ! ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸವಗಳು!! ಎಂಥು ಉತ್ಸಾಹಿಗೆ!! ಮಗನು ನಕ್ಷತ್ರದಂತಿ ಜೀಲುವಾಗಿತ್ತು. ಏರಡನೆ ಅರಸಿಯ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೆಂಕಿ. ಅರಸ ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿದಂತಾದ. ಅವಕು ಈ ಅರಸಿಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸ ಹತ್ತಿದಳು. ಮಗನವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಹತ್ತಿದಳು. ಹುಡುಗ ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅವಕು ಹುಡುಗನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು, ಅಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಾಜಕುಮಾರ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಹತ್ತಿದ. ಏದಾರು ವರ್ಷದವ ನಾದಮೇಲೆ ಹೊರಗೆ ತಡ್ಡಾಡಹತ್ತಿದ. ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಮರೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಗರ್ವವಿದ್ದಲ್ಲ. ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದ ಮತ್ತು ಗುಣಾದಿಂದ ಸೊಗಸಾದ ಸ್ವಭಾವದವನು. ಅವನಿಗೆ ಪಾರಿವಾಳದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿವಿಶೇಷ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಸೇರಿಕೆಯ ಪಾರಿವಾಳ ಮಲತಾಯಿಯ ಅರಮನೆ ಸೇರಿತು. ರಾಜಕುಮಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ. “ನಿನ್ನ ಪಾರಿವಾಳ ಬಂದು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮದು ಆಟ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾಸು. ನಡೆ, ಹೋಗು ಇಲ್ಲಿಂದ” ಅಂದಳು ಮಲತಾಯಿ. ರಾಜಕುಮಾರ ಅತ್ತನು. ಕೊನೆಗೊಮೈ ಅವಕು ಅವನ ಪಾರಿವಾಳ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವನು ಆನಂದದಿಂದ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ತೀರಳಿದನು.

ದಿನಾಲೂ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಪಾರಿವಾಳ ಸಿತ್ಯ ಮಲತಾಯಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮಲತಾಯಿ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಪಾರಿವಾಳ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. “ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನಾನು

ಕೇಳುವೆ. ನನ್ನ ಪಾರಿವಾಳ ಕೊಡು” ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಅವಳಿಗೆ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿ. “ಹಾಗ್ಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಎಲ್ಲಿದೆ, ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾ” ಹಂದಳು. “ಮತ್ತು ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದ ನನಗೆ ಬಂದು ತಿಳಿಸು. ನೀನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪಾರಿವಾಳ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.” ರಾಜಕುಮಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ. ಪಾರಿವಾಳ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋದ. ಉಟಿದ ಭರದಲ್ಲಿ ಮಲ ತಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ವಚನ ಮರಿತು ಬಿಟ್ಟಿ. ಮತ್ತೆ ಮರುದಿವಸ ಅವನ ಪಾರಿವಾಳ ಮಲತಾಯಿಯ ಅರಮನೆ ಸೇರಿತು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾರಿವಾಳ ಕೊಡಲು ಕೇಳಿದ. “ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಹೋಗು, ನೀನು ಸುಳ್ಳನು ಕೊಟ್ಟಿ ವಚನ ಪಾಲಿಸುವದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮಲತಾಯಿ ಅವನನ್ನು ಜರಿದ್ದು. “ವಡ್ಡಿಯ ಆಣ, ನಾನು ಇವತ್ತು ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಕೇಳಿ, ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದ ನಿಮಗೆ ಬಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೋಡಿರಿ ಇದೊಂದು ಸಾರಿ” ಅಂದನು ರಾಜಕುಮಾರ. “ಒಳ್ಳೀದು” ಅಂದ್ವ ಅವಳು ಅವನ ಪಾರಿವಾಳ ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಳು.

ರಾಜಕುಮಾರ ಪಾರಿವಾಳ ತಕ್ಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಬಳಗೆ ಹೋದ, ತಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ಮುದಿಟ್ಟಿಳು. ಹಣಿಯ ಮೇಲಿನ ಚೆವರು ಸೆರಗಿ ನಿಂದ ಒರಿಸಿದಳು. ಕೂಡಲದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದಳು. ಮಗು ತಾಯಿಗೆ ಕೇಳಿದ, “ತಾಯಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಇತರಲ್ಲಿದೆ ಹೇಳಿ. ಸುಳ್ಳ ಹೇಳ ಬೇದ. ಅದು ಪಾಡ. ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಉಟ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.” “ಮಗು, ಈ ಹುಚ್ಚು ನಿನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದವರಾರು? ಇಂಥ ಮಾತು ಕೇಳುವದು ಚಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ನೀನು ತಿನಬೇಕು, ಆಡಬೇಕು. ಸುಖದಿಂದಿರಬೇಕು” ಎಂದು ತಾಯಿ ಅಂದಳು. ಮಗ ಹಟಿ ಬಡಲಿಲ್ಲ, ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ತಾಯಿ ಕುಸಿರ ಬಂದು ಹೇಳಿದೆ, “ಮಗು, ಅಳಬೇದ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇದ. ನನ್ನ ಉರ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆರಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂಬಣಿದ ಮೀನವಿದೆ. ಆದರ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಸರಪಳಿ ಇದೆ. ಆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವಿನೆ. ನೋಡು, ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇದೆ.”

ರಾಜಕುಮಾರ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಮಲತಾಯಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋದ. ಅವನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಕವಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸು ಗಂಗೀ ನೀರಿನಂತೆ ನಿಮ್ಮಲವಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕುಮಾರ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ಮಲತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದ.

ಮಲತಾಯಿ ಮರುದಿನ ಉರೋಳಿನ ಜಾಲಗಾರನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರಿಸಿದ್ದು. “ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ನೀನು ಉರಹೊರಿದ್ದ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಮಿನ ಅದೆ. ಅದನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ನಷ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಬಾ.” ಅವನಿಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಹೇಳಿದಳು.

ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಗೂಗಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯಿತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಜಾಲಗಾರ ಕೆರೆಗೆ ಹೋದ. ಒಂದು ಮೊಡ್ಡ ಜಾಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಗೆದ. ಬಹು ಮಿನ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ಅದರೆ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಮಿನ ಇದಿಲ್ಲ. ಎರಡೆ ಮೂರಾವತಿ ಜಾಲ ಹಾಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕುಲಿಲ್ಲ. ಬೇಸತ್ತು ಇಮು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಅಂದು ಅವನು ಮತ್ತೆ ಜಾಲ ಒಗೆದ. ಈ ಬಾರಿ ಆ ಮಿನ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅವನಿಗೆ ಹಷ್ರವಾಯಿತು.

ಆ ಮಿನ ಅವನು ಒಂದು ಚಿಲಿಡಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ. ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಗು ವದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತ್ತ.

ಬೆಳಗಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಯಿತು. ಮೊಗ್ಗಿಗಳು ಅರಳಿದವು. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿಯ ತಾವರೆಗಳು ಮುಖ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯನಾಭ ಯಣನ ದರ್ಶನ ತಕ್ಕೊಂಡವು. ಅದರೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಇನ್ನೂ ಇದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಹಾಸ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಾಯಿ ಅವನ ಬಳಿ ಹೋದಳು. “ಏಳು ಕಂಡಾ, ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಆರತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಏಳು ಮುದ್ದುಮಗು. ನಿನ್ನ ಮುಖ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಬಾಡಿದೆ ಇಂದು. ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ದೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ? ನಿನಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲವೋ?”

ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿಗಿಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಅವನ ಪ್ರಾಣ ವ್ಯಾಕುಲ ವಾಗಿದ್ದವು. ಅರಘಾನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಗಡಿಬಿಡಿ, ಅರಸ ಬಂದ ವೈಧ್ಯರೆಲ್ಲರೂ

ಬಂದರು. ನಾಡಿಪರೇಕ್ಕೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರ ಮುಖಬಾಧಿವವು. “ಅವ್ಯಾ. ಅವ್ಯಾ” ಎಂದೇ ರಾಜಕುಮಾರ ನಡುನಡುವೆ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ. ಮತ್ತೆ ಗಾಬರಿ ಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಇತ್ತೆ ಜಾಲಗಾರ ಮಲತಾಯಿಯ ಅರಮನನೇಗೆ ಬಂದ. ಆ ಏಂನೇ ವನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ಆ ರಕ್ಕಸಿಗೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಆನಂದವಾಯಿತು.

ಜಾಲಗಾರನಿಗೆ ತನ್ನ ಕೌರಕೀರಿಗಿನ ಮುತ್ತಿನ ಸರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಜಾಲಗಾರನಿಗೆ ಹರ್ಷಫಾಯಿತು. “ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ದುಡಿದೆದ್ದ ನಾಥರೆ ವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಬಡತನ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ವಾದದಿ ಮಕ್ಕಳು ಸುಧಿ ದಿಂದ ಬಾಳುವರು” ಎಂದು ಅವನು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದ್ದು.

ಜಾಲಗಾರ ಹೋದ. ಮಲತಾಯಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಾಚು ತಕ್ಕೊಂಡಳು. ಇತ್ತೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಕಳಪಳಿಸಿದ. “ಯಾಂತಾದರೂ ನನ್ನ ಮಗನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿರಿ” ಎಂದು ತಾಯಿ ಕಳಪಳಿಸಿ ಚೀರಿದ್ದು.

ಮಲತಾಯಿ ಮಿಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದಳು. ಅದರ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಸರಪಳ ತಕ್ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೌರಕೀಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ಆವು ಅದನ್ನು ಕೌರಕಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಕೌಡಲೇ ರಾಜಕುಮಾರನ ಜೀವಹೋಯಿತು. ತಾಯಿ ತೊಡಿಯ ಮೇಲೆ ಮರಣ. ಆ ಶೋಕವನ್ನು ಬಳ್ಳಿಸುವವರಾರು? ತಾಯಿಗೆ ಆಗುವ ಪುತ್ರಶೋಕ ತಾಯಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ರಾಜಪುತ್ರನ ಶವಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿ ಕೊಡುವವ್ಯವರಲ್ಲಿ ಅಮಾತ್ಯನು, ಮಗನು ಬಂದನು. ರಾಜಕುಮಾರನು ಅವನು ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯರು. “ಈ ದೇಹ ಸುಧಬೀಡಿರಿ, ನನಕೆ ಕೊಡಿರಿ; ದಯಮಾಡಿ ಇಲ್ಲ ತೀನ್ನಬೀಡಿರಿ” ಎಂದು ಅವನು ಅಂಗಳಾಚಿ ಬೀಡಿಕೊಂಡನು. ಅರಸ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಎಲ್ಲ ಜನರು ಸೃಜಾನದಿಂದ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಪ್ರಾಣ ಕುಮಾರನು ರಾಜಕುಮಾರನ ದೇಹವನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕೆಯೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ತಂದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವನು ಉರಪೊರಿದ ತನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಒಯ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆ ವಾಸ

ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಮಂಜ್ಞ ಇಟ್ಟು. “ದರ ಮೇಲೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ದೇಹವನ್ನು ಇಟ್ಟಿನು. .

ರಾತ್ರಿಯ ವೇళೆಯಾಯಿತು. ಮಲತಾಯಿಯ ಅನಂದಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಅನಂದವಾದದ್ದರಿಂದ ನಿದ್ದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೊರ್ಕೊಳಗಿನ ಸರಂಪಳಿ ಸದುತ್ತಿತ್ತು. ಅನ್ನರಿಂದ ಅವಕು ಅದನ್ನು ತಿಗೆದು ತಲೆಗಿಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಹೆತ್ತಿತು. ಸರಪಳ ಕೊರ್ಕೊಳಗಿಂದ ರೆಗೆಡ ಕೂಡಲೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಎಚ್ಚುತ್ತಿನು. ಅವನು ಜೀವಂತ ನಾಗಿ ಎದ್ದು ನೋಡಲು ತಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ತೋಟಪಲ್ಲಿ ಆಡ್ಡಾದಿದ. ಕೆಲಮೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ದಣುವಾಯಿತು. ಆಗ ಅವನು ಮಂಜ್ಞದ ಮೇಲೆ ಪೂಲಿದನು. ಈ ಕ್ರಮ ದಿನಾಲು ಸಡೆಯಿತು. ಡೆಗಲು ರಾಜಕುಮಾರ ಸತ್ತಿರಬೇಕು, ರಾತ್ರಿ ಜೀವಂತನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರಥಾಶಕುಮಾರ ಒಂದು ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ರಾಜಕುಮಾರ ಒಂದು ಮಗ್ಗಲ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡಂತೆ ಅನುಸಿತು. ಅವನ ಮುಖಿದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯಣವಿದ್ದಿತು. ದೇಹಕೊಳೆತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಆಕ್ಷಯಾರ್ಥವೆನಿಸಿತು. ರಾತ್ರಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಬೆಳದಿಂಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಿಡಿತ್ತು. ಮಲತಾಯಿ ಮಲಗಿದಳು. ಮಲಗುವಾಗ ನಿತ್ಯದಂತೆ ಸರಪಳ ತಿಗೆದಿದ್ದಂ. ಇತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರ ಎಚ್ಚುತ್ತಿನು. ಆದರೆ ಅವನು ಅಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಎದ್ದು ಕೂಡನು. ಗಳಿಯಿರಬ್ಬರು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದರು. ಇಬ್ಬರ ಕಂಠಗಳು ಸದೃತವಾದವು. ರಾಜಕುಮಾರ ಅಂದನು, “ನಾನು ದಿನಾಲು ರಾತ್ರಿ ಎದ್ದು ಆಡ್ಡಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳಗಾಗುವದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಈ ರಿತಿ ರಾತ್ರಿ ಜೀವಂತ ಮತ್ತು ಹಗಲು ಮರಣ ಹೀಗೆ ಸಡೆದಿದೆ.” ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರ ರಸಿಗೆ ಬಯಕ ಆಕ್ಷಯಾರ್ಥವೆನಿಸಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ

ಅಂದನು, “ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಈಗ ನಾನು ತಂದ ಹೆಣ್ಣು ತಿನ್ನು. ನಾನು ದಿನು ಇನಿನಗೆ ತಿನ್ನು ಲಿಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುವೆ. ನಿಂದು ಯಾವ ಚಿಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಈ ಒಗಟು ಬಿಡಿಸೇತೀರಬೇಕು.” ಇಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ವರಿಗೆ ಬೆಳೆದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡು ದಿದರು. ಮತ್ತು ಮಲಗಿದರು. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಪ್ಯಾಳದಿಂದ ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅದರೆ ಅವನ ಏತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತು ಬಿಡ್ಡಿದ್ದ.

ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರ ದಿನಾಲು ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಗೇಳೆಯನಿಗೆ ತಿನ್ನು ಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲ ಗುತ್ತಿದ್ದ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಮ್ಮೆಮ್ಮೆಮನನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ತನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ದೂರ ಹೋಗುವದಿದ್ದರೆ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಸದ ತಿನಿಸನ್ನು ಕವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ಸಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನಸ ದೂರ ಒಂದು ಹಾದಿಯಗುಂಟು ಒಬ್ಬ ಬಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಹೊರಟಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸುಗಿದ್ದವು. ಅವಳಿನಡನೆ ಅವಳ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಮುದುಕ ತಾಯಿಯ ಕೈ ಒಡಿದು ಆ ಹುಡಿಗಿ ಸಾಗಿದ್ದಳು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಣಿ ಕಂಡಿತು. ಮುದುಕ ಆ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಅಂದಳು, “ಯಾರು ನಿಂದು? ನಮ್ಮೊಡನೆ ನಿಂದು ಬರುವ ದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ? ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಅಂಜಿಕೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.” “ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗಳ ಅರ್ಥಷ್ಟ. ಅವಳಿನಡನೆ ಇರದೆ ಮತ್ತೊಡನೆ ಇರಲಿ ನಾನು? ನಿನಗಂತೂ ವಯಸ್ಸಾದವು. ನಿನ್ನ ಅರ್ಥಷ್ಟ ತೀರಿತು. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಗಳ ಅರ್ಥಷ್ಟದ ಆಟ ಸದೆಯುವದು” ಎಂದಿತು ಆ ಪ್ರಾಣಿಯು. ಮುದುಕ ಅಂದಳು, “ನಿನ್ನ ಮಗಳು ಬಹು ಚಲುವೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಏನಿದೆ ಅವಳ ಅರ್ಥಷ್ಟದಲ್ಲಿ? ನಾವಂತೂ ತೀರ ಬಡವರು. ಅರಸನಿಗೆ ಶೋಭಿಸುವಂಥ ಹುಡುಗಿ ಇದ್ದಾಳಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ನನ್ನಂಥ ತಿರುಕಳ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಬಹಳ ಕೊಮುಲ ವಿದ್ದಾಳಿ ಅವಕು. ಅವಳ ಕಾಲು ಹೊವಿಗಂತ ಮೇತ್ತಾಗಿವೆ.” “ಏ ಮುದುಕ ಯಾಕೆ ಸಮ್ಮನೆ ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚುವದು? ನಿನ್ನ ಮಗಳ ನಶೀಭ

ಸಂಟ್ರಿಗಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮುದುನೆ ಒಂದು ಶವದೊಡನೆ ಅಗತಕ್ಕದ್ದಿಂದೇ” ಎಂದು ಅಂದ ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಪಾಠ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಪಾಪ! ಮುದುಕೆ ಎಚ್ಚರ ದಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಳು. ಆ ಪಾಠ ಕಾಣದಂತಾಯಿತು. ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಿಕೆ, ಒಮ್ಮೇ ಧೈರ್ಯದವರು. ಆಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಮುತ್ತಲ ಎಲೆಯ ದೊನ್ನೆ ವಾಡಿ, ನೀರು ತಂದಳು. ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಕೆಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದು. ತಾಯಿ ಎಚ್ಚಿತ್ತ “ಅಯ್ಯೋ ಹುಡುಗಿ, ಏನದನ ನಿನ್ನ ನಶಿಬದೊಳಗೆ? ” ಅಂದಳು. ಹೀಗಂದು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರಂತೆ ಅಳಳಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಅದರೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ತಾಯಿಗೆ ಅಂದಳು, “ಅವ್ಯಾ, ದೇವರು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ನವ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ಷಾಗಿಯೇ. ಅವನು ವಿಷವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿ, ಅವ್ಯಾತವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿ; ಮಳೆಯನ್ನೇ ದಯವಾಲಿಸಲಿ, ಬಿಸಲನ್ನೇ ಕೊಡಲಿ, ಏನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಡೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಲ್ಲವೇ? ದೇವರು ದಯಾವಂತನು. ನಾವೇಕೆ ಅವನವನ್ನ ಶಂಕಿಸಬೇಕು. ನೋಡು. ಈ ಗಿಡಗಳು ನಿನಗೆ ಗಾಳಬೀಸುತ್ತವೆ. ದೇವರ ಕೈಗಳೇ ನಿನಗೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಂತೆ ಅಲ್ಲವೇ? ”

ತಾಯಿಯ ಕೈಹಿಡಿದು ಹುಡುಗಿ ನಡೆದಳು. ಸಂಜೀಯಾಯಿತು. ಅರಸನ ರಾಜಧಾನಿ ಕಾಣುತ್ತತ್ತು. ಕತ್ತಲೆ ಕವಿಯಿತು. ಮುದುಕೆಗೆ ಬಹು ನೀರಡಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅದರೆ ನೀರು ಹುಡುಕುವದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ, ಸಿಕ್ಕುವದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಹೂವಿನ ಕಂಪು ಬರುತ್ತತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತೋಟವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. “ಅವ್ಯಾ, ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡು, ಹೂವಿನ ಕಂಪು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಮಾಪ ತೋಟವಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ನೀರು ಹುಡುಕಲು ಹೋದಳು.

ಅದೇ ಪ್ರಥಾನ ಕುನಾರನ ತೋಟವಿತ್ತು. ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ತೋಟ. ಒಳಗೆ ಹೋದವರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬರುವದು ಕಷ್ಟವಾದದ್ದು. ರಾಶಿ ಯಲ್ಲಂತೂ ಯಾರಾದರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರು ಒಳಗೆ ಹೋದರೆ ಹೊರಗೆ ಬರುವದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಾಡಮೇಲೆ ಹೊರಬೀಳುವದು ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಹುಡುಗಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೋದಳು. ನೀರು ಹುಡುಕುತ್ತ ಹೊರಟಳು.

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಕಾರಂಡಯ ಹತ್ತರ ಬಂದಳು. ರಾತ್ರಿಯ ಸೇಳ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಬಾಳಯ ಎಲೆಗಳನ್ನು ದರಿದಳು. ಹರಿಯುವ ಮೊದಲು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿಡದ ಎ೯ ಹರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಆ ಗಿಡದ ಕ್ವೇಮೆ ಕೋಪದಳು. ಆ ಎಲೆಗಳ ಮೂರ್ಕೆ ಮಾಡಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಳ್ಳಿ. ಓಡಾಡಿದ್ದು. “ನನ್ನ ತಾಯಿ ನೀರಡಿಯೆಂದ ಶಳವಳಗೊಂದಿದ್ದಾಳೆ.” ಹೀಗನ್ನುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಅತ್ಯಾಮ್ಮೆ ಇತ್ಯಾಮ್ಮೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ದಲ್ಲಿ ಓಡ್ಯಾಡಿದ್ದು. ಅವಳು ಅಂಹತ್ತಿದಳು.

ರಾತ್ರಿ ಬಂದೇವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಥಾನಪ್ರತ್ಯ ಅಂದು ಯಾವುದೂ ಉಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ರಾಜಕುಮಾರ ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದ. ರಾತ್ರಿ ಜೀವಂತ ನಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಜ್ಞಾಡುವಾಗ ಈ ಮುದುಗಿಯನ್ನು ಕಂಡ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಹತ್ತಿದರು. ‘ತಯೋ ನಮ್ಮಪ್ರ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಹುಡುಗಿಯ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದವು. ರಾಜಕುಮಾರ ಅವಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. “ನಾನು ನಿನಗೆ ಹಾದಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಅವಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಬಂದ. ಎಷ್ಟೋ ದಿನಸಗಳಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಅವಳ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಅವೇ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರು. “ಇಗೋ ಸೋದು ನೀರು ಅವ್ಯಾ” ಅಂದು ಆ ಹುಡುಗಿ. ಅವ್ಯಾ ಕೆಲ್ಲಿ ತೆರೆದ್ದು. ಮಗಳ ತೊಡಿಯ ನೇಲೆ ತನ್ನ ತಲೆ ಇಟ್ಟಿ ಅಂದಳು, “ತಂಗಿ, ನಾನಂತರ ಇನ್ನು ಬದುಕುವದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕೊನೆಯ ನೀರಿನ ಗುಂಟುಕು. ಈ ನಿನ್ನ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕು.” “ಅಮಾತ್ಕ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ರಾಜಕುಮಾರ. ಅವಳಿಂದನೇ ಮುದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ಸಮಿತ್ಯಾರ ಕೈಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೂಡಿಸಿ ನಮಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿರಿ” ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಮುದುಕಿಗೆ ಅಂದನು. ಮುದುಕಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಮಗಳ ಕೈ ರಾಜಕುಮಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಗಿಡಗಳಿಂದ ಅವರ ತಲೆಗಳ ನೇಲೆ ತೋವು ಉದುರಿದವು. ಮುದುಕಿ ತನ್ನ ಕ್ಷೇಣಾದ ಹೆಸ್ತವನ್ನು ಪ್ರೇಮ

‘ಭರದಿಂದ ಆವರೀವರ ತಲೆಯನೇಲಟ್ಟು ಅಂದಳು, “ದ್ವಿಪರು ನಿಮಗೆ ದಿಫಾರ್ಯಾಯುವ್ಯವನ್ನೀಯಲಿ! ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಲಿ!! ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಖದಲ್ಲಿಡಲಿ!!! ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರು ಅಗಲಬೇಡಿರಿ ಬೇಕಾದೆಂಥ ಭಾಗ್ಯ ಬಂದರೂ ದೇವರನ್ನು ಮರಿಯಬೇಡಿರಿ. ಉಕ್ಕಬೇಡಿರಿ. ಸೋಕ್ಕಬೇಡಿರಿ. ಯಾರ ಕೆಡಕನ್ನೂ ಬಯಸಬೇಡಿರಿ. ಕೆಡಕನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಯಾರನ್ನು ದೈಷಿಸಬೇಡಿರಿ. ಸಾಕು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ಬಾಯಿ ಆರತು. ದೇವರ ಹೆಸರು ತಕ್ಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುತ್ತೇನೇ” ಹೀಗಂದು ‘ರಾಮು, ರಾಮು’ ಅಂದು ಅವಳು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಳು. ತೊಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಶವವನ್ನು ಒಯ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಬ್ಬರು ಅಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಹಾಡಿದರು.. ಇಬ್ಬರು ದಣಿದಿದ್ದರು. ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತದ್ದನು ರಾಜಕುಮಾರನು. ಅವಳು ಅಳುತ್ತದ್ದಳು. ಕೈಕಾಲು ತೊಳಕೊಂಡು ಇಬ್ಬರು ಮನೆ ಸೇರಿದರು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಆಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಅವಳು ಒಂದೆರಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದಳು. ರಾಜಕುಮಾರ ತನ್ನ ಸಂಗತಿ ಯನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. “ನಾನು ಮುಂಜಾನೆ ಸತ್ತುಬೇಳುವೆ. ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಎಚ್ಚರಾಗುವೆ. ನಿನು ಚಿಂತಿ ಮಾಡಬೇಡ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಳಿಗೆ ನೇನಿಂದಾಯಿತು. “ಶವದೊಡನೆ ಇವಳ ವಿವಾಹವಾಗುವದು” ಈ ಶಬ್ದ ಅವಳಿಗೆ ನೇನಿಂದಾದವು. ಇರಲಿ, ಬಂದದ್ದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸುವ. ತಾಯಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾದಗಳಿಂದ ಅಗಲುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವಳು ನಿಜಾರ ಮಾಡಿದಳು.

ಫುರುದಿವಸ ಮುಂಜಾನೆ ನಿತ್ಯದಂತ ರಾಜಕುಮಾರ ಹತ್ತು ಬಿಡ್ಡ ಅವನ ವ್ಯೇಮೇಲೆ ಒಂದು ನೋಣ ಸಹ ಕೊಡದಂತೆ ಅವಳು ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. ಇಡೀ ದಿವಸ ಏನೂ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ. ರಾಮನಾಮ. ಜಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಹತ್ತಿರನೇ ಕುಳಿತಳು. ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ನಿತ್ಯದಂತ ಮಲ ಕಾಯಿ ಮಲಗುವ ವೇಳೆಯಾಯಿತು. ಸರಪಳ ತೆಗೆದು ತಲೆಗಿಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ

ಇಟ್ಟಿಳು. ಕೂಡಲೇ ರಾಜಕುಮಾರ ಎದ್ದನು. ಅವನು ಎದ್ದೂಡನೆ ಅವಳಿಗೆ ಅನಂಗವಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸ್ಥಾನ ನಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿವಾಲಯವಿತ್ತು. “ನಡೆ, ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗುವ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದಿನಾಲು ಈ ವ್ಯಾತ್ಯಾಂಜಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ” ಎಂದಳು ಅವಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಮಹಾದೇವನ ಪೂಜೆ ನಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಫಲ ಹಾರ ಮಾಡಿದರು. “ನೀನು ಹೆಗಲು ತಿನ್ನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಡ” ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಅಂದ. ಸ್ತ್ರೀ ಹೈದರಯ ಸಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುವದ್ದು? ನೀವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ತಿನ್ನ ವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಸೀತಾ, ದಮುಯಂತಿ, ಸಾಪಿತ್ರಿ, ದೃಪದಿ ಇವರ ಕತೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ವ್ಯಾಘರೇ? ನೀವಿಲ್ಲದ ಉಟ್ಟಿ ವಿಷ. ರಾಮನಾಮವೇ ಹೆಗಲು ಉಟ್ಟಿ” ಎಂದು ಅವಳು ಅಂದಳು.

ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಉಚ್ಛ್ರಾತವನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿ. ಇಂಥ ಮುಡದಿಯನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರ ಆಭಾರ ಮನ್ನಿಸಿದ.

ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ ಉರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಷ್ಟು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಇದ್ದು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಅದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ. ಅವನಿಗೆ ಅನಂದವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನಾನು ಉರಿಗೆ ಹೋಡರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನೀನು ಒಬ್ಬಂಟಿಗನೇ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ದಿನಾಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳು. ಅಗ ಅವಳು ಅಂದಳು, “ಮೈದುನರೆ, ನಾನು ಹೆಗಲು ಉಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಡಿಗಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಡಿ. ನಾನು ದಿನಾಲು ಅಡಿಗೆ ನಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಉಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಹಾಕುವೆ. ನಿಜವಾದ ಅನಂದ ಸೀವೆಯಲ್ಲಿದೆ.”

ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾಡಿಕೊಟ್ಟಿನು. ದಿನಾಲು ರಾತ್ರಿ ಅವಳು ಅಡಿಗೆ ನಾಡಿ ಪತಿದೇವನು ಜೀವಂಥನಾಗುವ ಹಾದಿ ನೋಡುತ್ತಿ

ದ್ದೇಳು. ಅವನು ಎಡೊಂಡನೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಸ್ವಾನೆ ಮಾಡಿ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಂಟಿನಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ನುಸರಿ ಭಾಂತಿ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದೇಳು. ರಾಜಕುಮಾರ ಅವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಇವಳು ಬೇಡ ಎಂದರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಹಾಯ ಮಾಡೆ ಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು.

ಈ ರೀತಿ ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ದಿನಗಳು ಹೋದವು. ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾನ ಹುಟ್ಟಿದ. ನುಗುವನ್ನು ಅಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಹೊತ್ತು ಕೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇಳು. ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ತೊಟ್ಟಿಲವನ್ನು ತೂಗ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾಲವಾದರೂ ಕೆಳೆಯುವದೆಂತು? ರಾಜನಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರನಹೊರ್ತು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಈ ರಹಸ್ಯದ ಸುಧಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಯಾವದು?

ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರ ಸುಮೃನೆ ಕೊತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಲತಾಯಿಯ ಚಲನವಲನಗಳ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡಲು ಆನೇಕ ದಾಸಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನಸ ಮಲತಾಯಿಗೆ ತಲೆನೋವು ಆಗಿತ್ತು. ದಾಸಿಯೊಬ್ಬಳು ತಲೆ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದೇಳು. ಏನಾದರೂ ರಾಣಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬರಲೊಳ್ಳಿದು. ಏನೋ ಅಕ್ಷಸ್ಯಾತ್ಮಾಗಿ ನೆನೆನಾಯಿತು. “ಅಯ್ಯೋ ಇಂದು ನಾನು ಈ ಸರಪಳ ತೆಗಿದಟ್ಟಿಲ್ಲವಲ್ಲ” ಅಂದು ಸರಪಳ ಕೊರಳೊಳಗಿಂದ ತೆಗೆದು, ತಲೆಗಿಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ದಾಸಿ ಅಂದೇಳು, “ಚಿನ್ನದ ಸರಪಳ ತೆಗಿದೇಕೆ ಇಟ್ಟಿರಿ?” ರಾಣಿ ಅಂದೇಳು. “ಅದು ಕೊರಳಿಗೆ ನಡುತ್ತದೆ. ತೆಗೆದು ಇಡೆದೆ ನಿದೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಲಗುವ ಮೊದಲು ದಿನಾಲು ತೆಗೆದು ತಲೆಗಿಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸಹ ನಾನು ಈ ಸರಪಳ ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲುವಂತಿಲ್ಲ.”

ದಾಸಿಗೆ ಈ ಮಾತು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಿನಿಸಿತು. ಅವಳು ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದು. ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳು ಹೋಳಿದವು. ರಾಜಪುತ್ರ ತನಗೆ ಹೇಳಿದ ಸರಪಳಿಯ ಸಂಗತಿ ಇದೇ ಇರಲಿಕ್ಕು

ಬೇಕು ಅದರೆ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಿಚಾರ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಪ್ರಥಾನವುತ್ತನು ರಾಜಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡಿಗೆ ಈ
ಮಾತು ತಿಳಿಸಿದನು. ರಾಜಪುತ್ರನ ಹೆಂಡಿ ಸಾಹಸ ಮಾಡಲು ಒಟ್ಟುದೆಳು.
ತನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣ ತಿರುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದಳು. ಬೆಳಗಾಯಿತು.
ಅವಳು ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಹರಕು ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟಿದ್ದು. ತಿರುಕಳ ವೇಷ
ದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟಿಳು. ಅವರು ಅರಸಿ
ಯರು ತಲೆದೂಗುವವನ್ನು ಚಲುವೆ ಇದ್ದಳು. 'ಹೀಗೆ ತಿರುಗುತ್ತ ಅವಳು
ಅರಮನೇಯ ಹತ್ತರ ಬಂದಳು. ಮುಲತಾಯಿ ಅರಸಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದಳು.
ಆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವರು ರಾಣಿಗೆ ಅಂದಳು, "ಅಮಾತ್, ನಾನು ಬಡವಿ;
ನನಗಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಿವು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸ ನಾನು ಮಾಡುವೆ. ನಿಮ್ಮ
ಹೆರಳು ಹಾಕುವೆ" ಅರಸಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಸಿತು. ಅವಳ ರೂಪ ನೋಡಿ
ಅವಳಿಗೆ ಮತ್ತರವೇನಿಸಿತು. ಇಂಥ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ತನ್ನ ದಾಸಿಯಾಗಬೇಕು.
ಎಂದು ಅವಳು ಹವಣಿಸಿದಳು.

"ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ ಕೈ ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನನ್ನ
ಹೆರಳು ಹಾಕು" ಅಂದಳು ರಾಣಿ. ವೇಷಧಾರಿ ಭಿಕ್ಷುಕಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ
ದಳು. ಒಟ್ಟಿ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕೂಡಲುಗಳನ್ನು ಹಿಕ್ಕಿದಳು. ಬಂದು
ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹ ನೋವಾಗಲಿಲ್ಲ ರಾಣಿಗೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮಗ ಅಳಳಾರಂಭಿ
ಸಿದ. ಯಾರು ಅಳುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಲು ಹಿರಿಯ ರಾಣಿ ಬಂದಳು.
ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಈ ರಾಣಿ ಅಂದಳು, "ನಿಮ್ಮ ಮಗ
ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಂತೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಗ ಶಿರುಗಿ
ಬರುವನು ಎಂಬ ಎಂಥ ಹುಟ್ಟು ಆಶೆ ನಿಮಗೆ."

ಭಿಕ್ಷುಕಿಗೆ ನನ್ನ ಗಂಡನ ತಾಯಿ ಯಾರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು.
ತನ್ನ ಅಶ್ರಿ ಎಂದು ನನಗಂಡಳು. ಅವಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ಅನಿಸಿತು. ಅದರೆ ಅವಳು ಸುಮೃನಿದ್ದಳು. ಇದು ತಕ್ಕು ಸಮಯವಲ್ಲಿಂದು
ಅರಿತಳು. ಆ ರಾಣಿ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನ ಹತ್ತರ ಬಂದು ಇಂದಳು,

“ನನ್ನ ಮಗು ಹೀಗೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಎಷ್ಟು ಸೋಗಸಾದ ಪುಗು ಇದೂ! ಅದರೆ ದೇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ಸಹನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬದೇ ಅವನಷ್ಟೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಚಿನ್ನದಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಯ್ದು ನಮ್ಮಂಥ ಮುದುಕರನ್ನು ದುಃಖ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಾನೆ! ಈ ಮಗುವನ್ನು ನಾನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಯಾ?”

“ಹಾ, ನಿಲ್ಲು. ಇವಳು ನನ್ನ ದಾಸಿ. ಇದು ಅವಳ ಮಗು. ಏ! ದಾಸಿ, ನೀನು ಇವಳಾಡನೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿಶ್ತು ಹಾಕುವೆ” ಎಂದು ಗಜಿಸಿದಳು ಈ ರಾಣಿ. ಹಿರಿ ರಾಣಿ ತಿರುಗಿ ಹೋದಳು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಭಿಕ್ಷು ಕಿನಾಳೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದಳು.

ರಾತ್ರಿ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಅವಳು ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಮತ್ತು “ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿಯೇ ಮುಕ್ತ ಮಾಡುವೆ” ಅಂದಳು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಮಗ ಈಗ ಉ—ಂ ಘರ್ಷದವನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. “ಕಂದಾ, ನಾನು ನೀನು ಇಂದು ರಾಣಿಯ ಕಡೆ ಹೋಗುವ. ಅಲ್ಲಿ ನೀನು ದೊಡ್ಡ ದನಿಯಿಂದ ಅಳು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಎನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಡ. ಅವಳು ನಿನಗೆ ಕೇಳುವಳು “ಯಾಕೆ ಅಳುತ್ತಿ? ” ಎಂದು. ಆಗ ನೀನು ಅವಳ ಕೊರಳೊಳಗಿನ್ನ ಸರಪಳಕಡೆ ಬಟ್ಟಿ ಮಾಡು. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮ್ಮನಾಗು” ಎಂದು ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಈ ರೀತಿ ಮಗನಿಗೆ ಕೆಲಿಸಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಎರಡನೆ ರಾಣಿಯ ಹೆರಳು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಹುಡುಗ ಆದು ತ್ರಿದ್ದ. ಆಡುತ್ತ ಆಡುತ್ತ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅಳಹತ್ತಿದ. “ನೊದಲು ಆ ಹುಡುಗ ನನ್ನ ಸಂತ್ಯಾಸ. ಆ ಮೇಲೆ ಹೆರಳು ಹಾಕು” ಎಂದು ದಾಸಿಗೆ ರಾಣಿ ಹೇಳಿದಳು. “ಹೀಗೇಕೆ ಅಳುತ್ತಿರುವೆ” ಹೀಗಂದಾಗ ಆ ಹುಡುಗ ರಾಣಿಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಪಳ ತೋರಿಸಿ ಅಂತಹತ್ತಿದ. “ಒಮ್ಮೋ, ಕೆಳ್ಳಾ ನಿನಗೆ

ಈ ಸರಪಳ ಬೇಕೆ ?” ಅಂದಳು. ರಾಣಿ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಾದೂ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದೇವರು ಬಿಕ್ಕೆ ಬೇಡುವರಿಗೆ ಬಹಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮಿಂಥವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳೇ ಇಲ್ಲ.” ಭಿಕ್ಕುಕಿತನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ಅಂದಳು, “ಸುಮೃದ್ಧಿರು ಕಂಡಾ. ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ವೈಶಂಬ ಆಫರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊ, ಸುಮೃನಾಗು.”

ಏನಾದರೂ ಹುಡುಗ ಅಳುವದು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ರಾಣಿಗೆ ಕನಿಕರವೆನಿಸಿತು. ತಗೋ ಹಾಕಿಕೊ ಈ ಸರಪಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಷ್ಟು. ಈಗ ಮಲಗುವನು. ಅತ್ತು ಅತ್ತು ದಣ್ಡಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ಮಲಗಿದಾಗ ಸಾವಕಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ತಕ್ಖಿಂಡರಾಯಿತು.” ಅಂದಳು ರಾಣಿಯು. ಡಿನ್ನದ ಸರಪಳ ದೊರಕಿದಕೂಡಲೇ ಹುಡುಗ ಸುಮೃನಾದ. ಅವನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ತೊಡಿಯ ಮೇಲಿ ಮಲಗಿದ. “ನಾನು ಹಿಗೇ ಇವನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಸಿ ಸದ್ಗಳದೆ ಸರಪಳ ತಕ್ಖಿಂಡು ನಿಮಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ದಾಸಿ ಅಂದಳು. “ಹೋಗು, ಆದರೆ ತೀವ್ರ ತಿರುಗಿ ಬಾ. ಆ ಸರಪಳ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಇದ್ದಂತೆ ಅದೆ” ಅಂದಳು ರಾಣಿಯು. “ಅದರಂದ ನಾನೆಂದು ಅಗಲುವದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ತಲೆಗಿಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.”

ಆ ವೇಷಧಾರಿ ದಾಸಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡಲು ತನ್ನ ಗಂಡ ಜೀವಂತನಾಗಿದ್ದ “ಕಂಡು ಬಂದಿತು.” ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅನೆಂದವಾಯಿತು. ಮಗುವಿನ ಕೊರಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಪಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಅಂದಳು, “ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತಿರುಗಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜಕುಮಾರ ಅಂದ, “ಇದೇ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಸರಪಳ.”

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾಸವುತ್ತ ಬಂದನು. ತಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆ ಸಫಲವಾದ ಢಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಆಫಂದವಾಯಿತು. “ನಾನು ಅರಸನಿಗೆ ಈ

ಸ್ವಂಗತಿಯನ್ನೇಲ್ಲ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆನೆಯಮೇಲಿಗದ ಮೇರಿಸುತ್ತ ಒಯ್ಯಬೇವು” ಅಂದ ಪ್ರಥಾನ ಪುತ್ರನು.

ಅವನು ಅರಂಬಣಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ. ಅರಸನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಮಗನನ್ನು, ವೊಮ್ಮಗನನ್ನು, ಸೊಸೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಅರಸ-ಅರಸಿ ಆತುರರಾದರು. “ಆ ಚಿಕ್ಕಮಗು ವನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ನನ್ನ ಮಗನ ನೇನಪಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನೆನಪು ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವನು ನನ್ನ ವೊಮ್ಮಗನೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಒಳಧ್ವನಿ ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತತ್ತು. ಹೈದರ್ಯದ ಧ್ವನಿ ಎಂದಿಗೂ ಸುಜ್ಞಾಗುವ ದಿಲ್ಲ. ನಡೆಯಿರ ಅವರನ್ನೇಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ಕಟ್ಟು ತುಂಬ ನೋಡುವ” ಎಂದು ಅರಸಿ ಅಂದಳು.

ಸುದ್ದಿ ಉರಳ್ಲೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮಾವಧಿ ಜನ ಹೋರಟಿತು. ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ರಥ, ಸೈನಿಕರು ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜಕುಮಾರ, ಯುವರಾಜ್ಞಿ ಮತ್ತು ಅರಸನ ವೊಮ್ಮಗನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಹೋರಟಿರು. ಅರಸ-ಅರಸಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಸೊಸೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಳು. ರಾಜಕುಮಾರ ತಾಯಿಗೆ ಭೀಟ್ಟಿ ಆದನು. ವೊಮ್ಮಗನನ್ನು ಅರಸ ಎತ್ತಿಕೊಂಡನು. ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಲದಪ್ಪು ಆನಂದವಾಯಿತು. ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ವಸ್ತುದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸುಶೀಯಾದರು. ಆದರೆ ಆ ಆನಂದದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾರಣೆ ಮಾತ್ರ ದುಃಖಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು. ಅವಕಿಂದರೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮಲತಾಯಿ.

ಅರಸ ಅವಕ ಮೂಗು ಕೊಯ್ದುಲು ಆಳ್ಳಿ ಹೋರಡಿಸಿದ. ಅವ ಇನ್ನು ಮೂಗು ಕೊಯ್ದು ಗಡಿವಾರು ಮಾಡಿ ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನವನಿದ್ದನು. ಅವನು ಕಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದನು. “ದಯೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮದ ತಳಕದಿ.” ರಾಜಕುಮಾರ ಅಂದನು.

ರಾಜಕುಮಾರ ಮಲತಾಯಿ ಪಾಡಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅಂದನು. “ತಾಯಿ, ಇಷ್ಟ ದಿನ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿತ್ತು. ನಿನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿಯ

ತಾಯಿತ ನಾನು. ನನ್ನ ತಾಯಿಯಂತೆ ನೀನೂ ನನ್ನ ತಾಯಿ. ನನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿತಿಸು. ಮುಲತಾಯಿ ಕರಳು ಕರಗತು. “ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ನಿಷ್ಟು ನಿಜವಾದ ತಾಯಿ ಆಗುವೆ” ಅಂದಳು.

ಕೊನೆಗೊಮೈ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಂದವಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ನಮಗೂ ಅನಂದವಾಗಲಿ!

ನೀಜವಾದ ಗೆಳೆಯು.

೬

ಒಬ್ಬ ಅರಸನಿದ್ದ. ಆ ಅರಸನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಥಾನನಿದ್ದ. ಅರಸನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂಗ. ಪ್ರಥಾನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂಗ. ರಾಜಕುಮಾರ ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರರಿಬ್ಬರು ಗೆಳೆಯರು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಕೂಡೇ ಆದಿದವರು, ಚೆಳೆದವರು. ಅವರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇಮ. ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರನ ಲಗ್ನವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಲಗ್ನ ಇನ್ನು ಆಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅರಸಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನು. “ನೀವಿಬ್ಬರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅನುರೋಧಾದ ವಧುವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಿನ್ನಿರಿ.” ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರ ಅಂದನು ‘ಹೊದು ನಾವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬರುವೆವು.’

ಗೆಳೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಹೊರಟಿರು. ವಾಯು ವೇಗದ ಚಪಲವಾದ ಎರಡು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಹತ್ತಿ ಹೊರಟಿರು. ನದಿ, ಪರ್ವತ, ತಪ್ಪೇವನ, ನಿಬಿಡ ಅರಣ್ಯ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣ ಈ ರೀತಿ ನೋಡುತ್ತೇ ಅವರು ಮುಂದರಿದರು. ಆದರೆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಂಥ ವಧುವು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿವಸ ಆವರಿಬ್ಬರೂ ದಣ್ಡಿದ್ದರು. ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ವಿಶ್ವಮಿಸಿದರು. ಸರೋವರದ ನೀರು ನಿಮ್ಮಲ ಮತ್ತು ರುಚಿಕರವಾದದ್ದಿತ್ತು. ಸಂಜೀಯಾಗಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯ ನು ಮುಳುಗಿದ್ದನು. ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಪಸರಿತ್ತು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದ ಪಡಿನೆಳಲು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸಿ, ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಅವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಬ್ಬರೂ ಘಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಘಲಣಾರ ಮಾಡಿ ಹಾಡು ಹಾಡುತ್ತ ಮಲಗಿದರು.

ಒಮ್ಮೆಂದೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಸರೋವರ ದೊಳಗಿಲ್ಲ ಬಂಧಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸಿತ್ತು. ನೀರ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನಿಸಿತ್ತು. ಕುದುರೆಗಳೇ ರಡೂ ಚೀರಾಡಹತ್ತಿದವು. ಇವರಿಬ್ಬರು ಆ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಲಜ್ಜಿತ್ತರು. ಸರೋವರದತ್ತ ನೋಡಿದಾಗ ಹೆಡೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಸರ್ವ ಬಂದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡಿತು. ರಾಜಕುಮಾರ ಪ್ರಧಾನಕುಮಾರ ರಿಬ್ಬರೂ ಗಾಬರಿಯಾದರು. ಆ ಪ್ರಚಂಡ ಹಾವು ಹೊರಗೆ ಬಂದಿತು. ಹೆಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಣಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಒಗೆಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳ್ಳಕು ಬಿಡಿತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಗಿಡವನ್ನೇರಿ ಕೂತರು. ಆ ಹಾವು ಅತ್ತಿತ್ತ ಭಕ್ತ್ಯವನ್ನು ತೋಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಎರಡೂ ಕುದುರ್ತಿಗಳನ್ನೂ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ತಮ್ಮನ್ನೂ ತನ್ನವದೆಂದು ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಗಾಬರಿಯಾದರು. ಆದರೆ ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಆ ಹಾವು ಎರಡನೇ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಸರ್ವದ ಮಣಿಯ ಮೇಲೆ ಕುದುರೆಯ ಲದ್ದಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರ ತೇಜ ಅಡಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರ ಕೇಳಿದ್ದು. ಅದು ಅವನಿಗೆ ನೀನಾಯಿತು. ಒಳ್ಳೇ ಧ್ವನಿಯ್ಯದಿಂದ ಗಿಡದೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಆ ಮಣಿ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವನು ಅದನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಲದ್ದಿಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಗಿಡವನ್ನು ಚಪಲತೆಯಿಂದ ಏರಿಕೂತನು. ಆ ಹಾವು ಅತ್ತಿತ್ತ ಭುಸುಗುಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಸುಖವು ಕೇಳಿಸದೆತಾಯಿತು. ಹಾವು ಸರೋವರ ಸೇರಿರೆಬೀಕೆಂದು ಅವರಿಬ್ಬಿಗೆ ಅನಿಸಿತ್ತು. ಬೆಳಗಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ದ್ವಿಕೃಷ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಹಬ್ಬಿತು. ಮಿತ್ರರಿಬ್ಬರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದರು. ಆ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಸರ್ವವು ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಬಿದ್ದದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅದರೆ ಎರಡೂ ಕುದುರೆಗಳು ಸತ್ತುದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಮರ ಮರ ಮರುಗಿದರು. ಪ್ರಧಾನವುತ್ತ ಆ ಮಣಿ ತೊಳೆಯಲು ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಕಂಡಿ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂಡ್ಪ ತೋಟ ಅಂದವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇದ್ದದ್ದು ಅವನ ಧ್ವನಿಗೆ ಬಿವ್ವಂತು. ಆ ಮಣಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿ

ಯಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಗೆಳೆಯರಿಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಒಳಗೆ ಇಳಿದರು. ನೀರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಅತಂಕಗ್ರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದರು. ಹಣ್ಣಹೆಂಪಲ ತಿಂಡರು. ವಾಸನೆ ಗಾಗಿ ಹೊವುಗಳನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡ್ರು. ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅರಮನಿಯಹತ್ತಿರ ಬಂದರು. ಒಳಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಚದೆ ಮೇಲಿ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರ ರಮಣಿ ಕೊಡ್ಡನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವಳ ಮುಖ ಮುದ್ರೆ ಬಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ಅಂದಳು. “ನೀವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ? ಆ ದುಷ್ಪ ಸರ್ವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡು ಖಿಡುವನು. ಅವನು ನನ್ನ ಮನೆಯವರನ್ನೇಲ್ಲ ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜೀವಂತ ಇಟ್ಟು ದಿನಾಲು ಕಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸುಖದಿಂದ ಜೀವಿಸಲು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ, ನಾಯಲೂ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ” ೨೨

ರಾಜಕುಮಾರ ಹೇಳಿದ, “ಆ ಸರ್ವವು ಮೇಲು ಸತ್ತಾಬಿಡ್ಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು ಅವನ ಹಣೆಯಮೇಲಿದ್ದ ಮಣಿ. ನೀವು ಅಂಜಬೇಡಿರಿ. ನಮೋದನೆ ನಡೆಯಿರಿ.” ಪ್ರಥಾನ ಕುಮಾರ ಅಂದನು, “ನಾವು ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ವಧುವನ್ನು ಆರಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀನೆ. ನೀವೇ ಅವನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜಕುಮಾರನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ವಿವಾಹ ಮಾಡುತ್ತೀನೆ.”

ಇಬ್ಬರೂ ನಾಚಿದರು; ಮೂಕ ಸಮೃತಿಯನ್ನಿತ್ತರು. ಪ್ರಥಾನ ಕುಮಾರ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆ ಮಾಡಿ ತಂಡು ಕೊಟ್ಟಿನು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮದು ನೇ ಆಯಿತು. “ನಡೆಯಿರಿ ಇನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ” ಅಂದ್ರ ರಾಜಕುಮಾರ. ಪ್ರಥಾನವುತ್ತ ಅಂದನು, ಮೊದಲು ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೀನೆ. ನಾನು ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಸೈನ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀನೆ. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ವಿಜ್ಞಂಭಣೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕುದ್ದು.” ರಾಜಕುಮಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ. ಅಗಲುವಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಾಸನವಾಯಿತು. “ಇಂದಿನಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವೆ. ಅಂದು ನೀನು ಜೋರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ನಾನು ಹಾದಿ ಕಾಯುವೆ. ನೀನು ಮರಿಯಬೇಡ.” ಎಂದು ಪ್ರಥಾನವುತ್ತನು ಹೇಳಿದನು.

ರಾಜಕುಮಾರ ಅವನನ್ನು ಕಂಡುಸಲಿಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಅವನು ಹೊ ನೆ ದಾರಿಯ ಕಡೆ ತನು ಹೋತ್ತು ನೋಡಿದ. ಅವನು ಕಾಣಿಸಿದಂತಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಿ ಸರೋವರದ ತಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ರಾಜಕುಮಾರ ಮಧ್ಯಾನ್ತದ ಉಟ್ಟಿ ನಾಡಿ ನುಲಿದ್ದ. ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಹೆಂಡತಿ ಬಹು ದಿವಸ ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನು ನುಲಿದಾಗ ಆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕಿಂಡು ಸಪ್ಪಳ ನಾಡೆದಿ ಅವಳು ನೀರ ಹೊರಗೆ ಬಂದಶು. ಆಕಾಶ, ಗಿಡ, ಪ್ರಕೃತಿ, ನೋಡಿ ಅವಳಿಗೆ ಬಹುತ್ತೀ ಆನಂದವಾಯಿತು. ರಾಜಪುತ್ರ ಏಳುವ ಸಮಯವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವಳ ಕೆಳಗೆ ಬಂದೆಳು. ಇನ್ನೂ ಅವನು ಎದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅವಳು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಯಗೊಡದಿ ನೀರ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ಅವಳು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಹತ್ತರವೇ ಇದ್ದ ರಾಜನ ಮಾಗ ಬೇಟ್ಟಿ ಯಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಸರೋವರ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟುಳು. ಆ ರಾಜಪುತ್ರ ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ನಿಂತನು. ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮತ್ತಿ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅವನಿಗೆ. ಅದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಪಾಜಕುಮಾರನ ಸಂಗಡ ಬಂದ ಸಿಪಾಯಿರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. “ಮಹಾರಾಜರು ಹಾದಿ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು.” ಅಂದರು ಅವರು. ರಾಜಕುಮಾರ ಸುಮೃದ್ಧಿ ನಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಿಯಲೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏನು ನಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋಚವಲ್ಲದು. ರಾಜಪುತ್ರ ಬಡುಬಿಡಿಸಿದ, “ಈಗ ಕಂಡೆಳು ಮತ್ತಿಲ್ಲ ಹೋದಳು.” ಇದರ ಅರ್ಥ ಅವರಿಗಾರಿಗೂ ಹೊಳೆಯವಲ್ಲದು. ಹುಂಚುಹುಡಿಯಿತು ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಪಿಶಾಚಿಭಾಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ಕೆಲವರೇ, ಜಲದೇವತೆ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮತ್ತಿ ಕೆಲವರು ಉಪಿಸಹತ್ಯಿ ದರು. ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿದರು, ಮತ್ತು ರಾಜನ ಹತ್ತರ ತಂದರು. “ಮಹಾರಾಜ ಇವರು ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು “ಈಗ ಕಂಡೆಳು ಮತ್ತಿ ನಾಯಾದಳು,” ಎಂಧು ಅನ್ನತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಆ ಅರಸನಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಂಗ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಂಗಳು. ಅವನ ತರುವಾಯ ಈ ಮಂಗನೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕದಾರನಿದ್ದ. ಒಂದನೇ ಒಬ್ಬ ಮಂಗ ಮತ್ತೆ ಆವನಿಗೆ ಹುಂಚ್ಚು! ಅರಸನಿಗೆ ಬಹೆಳ ವ್ಯಾಸನವಾಯಿತು. ವೈದ್ಯರು ಬಂದರು, ಮಾಂತ್ರಿಕರು ಬಂದರು, ಆದರೂ ಯಾರಿಗೂ ರಾಜ ಕುಮಾರನ ಬೇಸೆಯ ನಿದಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅರಸ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ ದಂಗುರ ಸಾರಿದ, ನನ್ನ ಮಂಗನನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ನನ್ನ ಅಧ್ಯ ರಾಜ್ಯ ವನ್ನು ಕೊಡುವೆ ಮತ್ತು ಮಂಗಳನ್ನು ಕೊಡುವೆ.” ಬಹೆಳ ಜನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ ಆದು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಉಂಟಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿ ಇದ್ದಳು. ರಾಜಪುತ್ರ ಸರೋವರದ ದಂಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಮುದುಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಖಣ ಕಟ್ಟಿ ಅರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾಜಕುಮಾರನ ವೈಧೀಯ ಕಾರಣ ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ನಿರಿನೊಳಗಿಂದ ಮೇಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹುಡುಗಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂಬ ಮಾತು ಅವಳು ಅರಿತಿದ್ದಳು. ಈ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಫಾಯಿಸಿ ತಂದರೆ ತನಗೆ ಇನಾಮು ಸಿಕ್ಕುವದೆಂದು ಆ ಮುದುಕಿ ವ್ಯಾಸನಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು.

ಅವಳು ಅರಮನೆಗೆ ಹೋದಳು. ಯಾರೂ ಅವಳಿಗೆ ಎಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಅವಳನ್ನು ಅರಸನ ಕಡೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. “ಮಹಾರಾಜ, ನಿಮ್ಮ ಮಂಗನನ್ನು ನಾನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೀವು ನನ್ನ ಮಂಗನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂಗ ಇನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮಂಗನನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವೆ.” ಎಂದು ಆ ಮುದುಕಿ ರಾಜನಿಗೆ ಅಂದಳು. ಅರಸ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು, “ಆ ಸರೋವರವ ಹತ್ತರ ನನಗೆ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲ ಹ್ಯಾಕೊಡಿರ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಏವತ್ತು ಜನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಇಡಿರ. ಅವರು ಸುತ್ತು ಮುತ್ತೆಲು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನಾನು ಚಪ್ಪಣಿ ಹೋಡಿದ ಕೊಡಲೆ ಬರಬೇಕು.” ಅರಸ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಸಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿನು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಹುಡುಗಿ ನೀರೋಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಇಟ್ಟುದ್ದೆ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಮುದುಕಿ ಹೋದಳು. ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆ ಹುಡುಗಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಮುದುಕಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ ಒಕ್ಕೇ ಮನಮೆಲ್ಲಿಯಂದ ಅಂದಳು, “ಇಲ್ಲಿ ಬಾರವ್ವಾ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಹೆರಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಬರುವಾಗ ನೀನು ಹೊವುತ್ತಕೊಂಡು ಬಾ,” ಆ ಮುದುಕಿ ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಂಡಳು. ತಾಯಿಯ ನೇನವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೀರು ಬಂದವು. “ಯಾಕವ್ವಾ ಅಳುವದು ಏತಕ್ಕೆ? ನಿನ್ನಿರುವ ದುಃಖವಾದರೂ ಯಾವುದು?” ಎಂದು ಆ ಮುದುಕಿ ಕೇಳಿದ್ದು. “ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ದುಃಖ ಯಾವಪ್ಪಾ ಇಲ್ಲ. ತಾಯಿಯ ನೇನವಾಗಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದವು. ಇಷ್ಟೇ. ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಆ ಹುಡುಗಿ ಅಂದಳು.

ಮುದುಕಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಗೆಳತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ದಿನಾಲು ಅವಳು ಮುದುಕಿಯ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಕವಟಿಯಾದ ಮುದುಕಿ ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಅಂದಳು.. “ದಿನಾಲು ನಿನಗೆ ಕೇಳಬೇಕು ಕೇಳಬೇಕು ಅಂತಿನಿ, ಆದರೆ ಮರತೇಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೇನಪು ಆಗಿದೆ ಕೇಳತಿನಿ. ನೀನು ನೀರಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು ಹೇಗೆ? ಬರುವದು ಹೇಗೆ? ನಿನ್ನ ಉದುಪು ತೋಯುವದಿಲ್ಲ. ಎನಾದರೊಂದು ಯುಕ್ತಿ ಅದೆಯೋ?” ಆ ಹುಡುಗಿ ನಿಷ್ಪವಟಿ, ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದು, “ನನ್ನ ಕಡೆ ಒಂದು ಮಣಿ ಇದೆ. ಅದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಂದರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು.” “ನೋಡಿಯಾದರೂ ಸೋಡುವಾ ಆ ಮಣಿ. ಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಾಮಧ್ಯವೇ?” ಹೀಗಂದು ಆ ಮುದುಕಿ ಮಣಿ ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ಇಸಗೊಂಡು ತನ್ನ ನೀರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಳು, ಮತ್ತು ಚಪ್ಪಳಿ ಹೋಡಿದಳು; ಚಪ್ಪಳಿ ಹೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಯಾವುದೂತರಂತೆ ಹತ್ತು ಸಿಪಾಯುರು ಬಂದರು. “ಹಿಡಿಯಿರ ಈ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು, ಹಾಕಿರ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅರಸನ ಕಡೆಗೆ ಬಯ್ದಿರಿ” ಅಂದಳು ಇ ಮುದುಕಿ.

ಅ ಹುಡುಗಿಯ ಜೀರಾಟದ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವ ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅರಪೊನೆಗೆ ಒಯ್ಯಿರು. ಅವರ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಿಂದೆ ಮುಮಕಿ ಬಂದಳು. ಅರಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಜನಜಾತಿ ಕೂಡಿತು. ರಾಜಕುಮಾರ ಅನಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ, “ಹೊದು ಇದೇ ಆ ಹುಡುಗಿ. ಸರೋವರದ ದಂಡಯ ಮೆಲೆ ಕಂಡೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯಾದಳು. ನೀನು ನನ್ನವಾಗು. ಅರಸನೇ ನನ್ನ ಲಗ್ನ ಇವಕೊಡನೆ ಮಾಡು” ಅಂದನು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಹೇಳಿದಳು, “ನಾನು ಪರಸ್ಪಿ. ನನ್ನ ಲಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನಾಧಿಯ ಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯವೇ? ಈ ವಾಪವಾಡಬೇಡಿರಿ. ನನಗೆ ಅರು ತಿಂಗಳ ಅನಧಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿರಿ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತಿ ಬಂದರೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಸೋಡುವ.” “ಈ ಅರುತಿಂಗಳು ಹೇಗಾದರು ಕಳೆಯಬಹುದು” ಅಂದಕೊಂಡ ರಾಜಕುಮಾರ. ಅವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಸೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅವನ ಹುಜ್ಜು ಹೋಯಿತು. ಮುದುಕಿ ಪಣ ಗೆದ್ದಳು.

ಮುದುಕಿಯ ಮಗ ಹುಜ್ಜುನಂತೆ ಇದ್ದ. ನೋತನಾಡಲು ಬರತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಎರಡೆ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. “ಹೊದು” ಅನ್ನು ವದಿದ್ದರೆ ಬವಾ ಬವಾ ಬವಾ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. “ಇಲ್ಲ” ಅನ್ನು ವದಿದ್ದರೆ ಧುವಾ, ಧುವಾ, ಧುವಾ ಅನುತ್ತಿದ್ದ. ಮೈಮೇಲೆ ಅರಿವ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಗಿಡಿದ ಎಲೆಟೊಂಗಿ ಕೂಡಿಸಿ ತನ್ನ ನಡುವಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮೈಗೆಲ್ಲ ಭಸ್ತು ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ. ಲಂಗೋಟಿ ಬಂದು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇಂಥ ಹುಜ್ಜುನ ಅವತಾರ ಇದ್ದ ಮುದುಕಿಯ ಮಗ ವನೆಯೋಳಿಗೆ ಇರುವದು ಕಡಿಮೆ ನಾಲ್ಕುರುತಿಂಗಳಿಗೂ ಮೈ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಮುದುಕಿ ಅವನ ಹಾದಿ ಕಾಯ ಕೋತ ಇದ್ದಳು. ಮಗ ಬಂದು ಅರಸನಾಗುವ ಎಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಮಗ ಅರಸನ ಅಳಿಯನಾಗುವನೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಇದುರು ಜಂಬಕೊಜ್ಜುವಳು. ಆದರೆ ಮಗ ಮನಿಗೆ ಬರುವಲ್ಲ.

ಇತ್ತು ರಾಜಪುತ್ರ ನಿರೋಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಿಡ್ಡ. ಹೊಂಡತಿ ತನ್ನನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಹೋಡಳು; ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಯಾರಾದರೂ ಮೋಸಮಾಡಿರ

ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬೇಕು. ಪ್ರಥಾನ ಕುಮಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದನೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಪೂರ್ವ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಂಶಯಗಳು ಬಂದವು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಣ್ಣು ರುಚಿಹತ್ತ ಲೊಲ್ಲಿದು. ಹೂವು ಸೇರವಲ್ಲವು. ಅವನು ಅಶಕ್ತಿನಾದನು.

ಪ್ರಥಾನಪುತ್ರ ಮೋದಲೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಂತೆ ಒಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಂಭಣಿಯಂದ ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಬಂದನು. ಘಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಹಾದಿ ನೋಡಿದನು. ಸಂಜಯಾದರೂ ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಾದವು ಆದರೂ ರಾಜಪುತ್ರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮನ ಸ್ವಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಾದವು. ಈ ರೀತಿ ಹಾದಿ ಕಾಯುವ ದಾದರೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಎಂದೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ. ಇತ್ತು ಅರಸನಿಗೂ ಚಿಂತೆ. ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಪ್ರಥಾನಪುತ್ರ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಂದ್ರ, “ನೀವು ತಿರುಗಿ ಹೋಗಿರಿ. ನಾನು, ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ನಷ್ಟಿ ಜೊತೆಗೆ ಕರಕೊಂಡು, ಬರದೆ ನಷ್ಟ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಿಲ್ಲ.” ಒಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬಂದವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಮನಸ್ವರಾಗಿ ನಿರಾಕರಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಹೋದರು.

ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿದ್ದ ಹೆಲ್ಮಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೋಗಿಬಂದನು ಪ್ರಥಾನಪುತ್ರನು. ಅದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೋಗತ ಹೋಗತ ಒಂದು ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ನೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅರಸನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ದಿನಾಲು ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ಈ ಉತ್ಸವವೇತಕ್ಕೇ? ಎಂದು ಅವನು ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದ. “ನಮ್ಮ ರಾಜಪುತ್ರನ ಹುಚ್ಚು ಹೋಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಆ ಸರೋವರದ ಹುದುಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ದಲ್ಲಿ ಲಗ್ನವಾಗತಕ್ಕಾದಿದೆ” ಎಂದು ಜನ ಹೇಳಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಬೆರಗಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ಮುದುಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಮಣಿ ಇದ್ದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅವಳ ಮಗ ಅರಸನಾಗುವದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ಅವನು ಉರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ಅವನು ಹೇಗಿದ್ದಾನೆ, ಹೇಗೆ ಹುಳ್ಳನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳು

త్వానే, ఇవీల్ వివరగళన్ను తిల్డుకొండ. జన అవసిగీ కేళిదరు, “ఆవను నోఇలిక్కే నిమ్మంతి ఇద్దానే, ఆదరి కుచ్చు, మృగీల్ల భస్స; ఒందు లంగోరిటి నుత్తు నడద సుత్తు గిడద ఎలే, ఓగిదే అవన అవతార” తందరు. అవను బమా బమా బమా, ధువా ధువా ధువా అన్నత్వానేందు కేళిదరు.

ప్రధానపుత్ర సాక్షస వూడలు ఖండ్యక్తినాద. ముదుకియ మగన వేష కాకువదన్ను నిశ్చయిసిదను. అవను లూర హోరగి బందను. తన్న ఆరప తేగిదను. ముదుకియ మగన వేష కాకిదను. బమా బమా బమా, ధువా ధువా ధువా అన్నత్త లూరల్లి బందను.

రాత్రియాయితు. ప్రధాన కుమార ముదుకియ మనేగే ఈ వేషదల్లి బంద. అవనన్ను నోఇ ఆవలిగే ఆనందవాయితు. అవనన్ను కైపుకిదు కూడ్రిసిదళు. సుమ్మనే మనెయోళగే బందద్దు నోఇ ఆవలిగే ఆశ్చేయిఫేనిసితు. మగ సుధారిసిదానే అందుకొండళు.

“మగు సీను లగ్గువాగతియా?” ముదుకి కేళిదళు. “బమా బమా బమా” అందా మగను. “అరసన మగణోడనే లగ్గువాగతియా?” “బమా బమా బమా” “నన్నహత్తరిద్ద మణి బేకి నినగే?” “బమా బమా బమా” అందను ఆ హుడుగ. ఆ మణి తక్కొండ. నడదల్లి సిగసిద. మగను కొట్ట ఖత్తర కేళి ముదుకిగే ఆనందవాయితు.

“నినెష్టుడనే లగ్గు వూడికొళ్వవ రాజకుమారియన్ను సీను నోఇణలు బయస్తుయా?” ముదుకి కేళిదళు. “బమా బమా బమా” ఎందను ఆ వేషధారి ప్రధానపుత్ర. “అరమనసేగి బరుత్తుయా?” “బమా బమా బమా.” మగ ఆరమనసేగి బరలు సిద్ధపిరువదన్ను నోఇ తాయిగే బహళ ఆనందవాయితు.

“ನಡೆ ನನ್ನೊಂದನೇ ಅರಮನೆಗೆ. ನೀನು ರಾಜನ ಅಳಯನಾಗುವಿ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಾಜ್ಯ ನಿನಗೆ ಸಿಕ್ಕುವದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಹುಟ್ಟುತನ ಬಹುವೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು ತಾಯಿ. “ಬವ್ವಾ ಬವ್ವಾ ಬವ್ವಾ” ಅಂದನು.

ಪೇಸಧಾರಿ ಪ್ರಥಾಪ್ತ ಪ್ರತ್ನಿಂದನೆ ಮುದುಕಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಬಹುತ್ವ ಮಾನದಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ಜೀಕಾದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹೋಗಿರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದು, “ನನ್ನ ಮುಗ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸಿರಿ ಅವಕ್ಷನ್ನು” ಅಂದು. ರಾಜಕುಮಾರಿ ದೂರಗೆ ಬಂದಾಗ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತಳು. ಮುದುಕಿ ಮನಸಿಗೆ “ರಾಜಕುಮಾರಿ ಮನಸಿಗೆ ಬಂದಳೇನು” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು. “ಬವ್ವಾ ಬವ್ವಾ ಬವ್ವಾ” ಅವನು ಅಂದನು. “ನಡೆ ಇನ್ನು ಮನೆಗೆ” ಅಂದಳು ತಾಯಿ. “ಧುವ್ವಾ ಧುವ್ವಾ ಧುವ್ವಾ” ಅವನಂದನು. “ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿಯೋ” ಅಂದಳು ತಾಯಿ. “ಬವ್ವಾ ಬವ್ವಾ ಬವ್ವಾ” ಅಂದನು ಅವನು. “ಹಾಗಾದರೆ ಮನೆಗೆ ಬರುವದೇ ಇಲ್ಲವೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. “ಧುವ್ವಾ ಧುವ್ವಾ ಧುವ್ವಾ” ಅವನು ಅಂದನು. ಮುದುಕಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು. ಬವ್ವಾ ಬವ್ವಾ, ಧುವ್ವಾ ಧುವ್ವಾ ಅನ್ನತ್ವ ಪೇಸಧಾರಿ ಪ್ರಥಾನ ಕುಮಾರ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದ. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಸರೋವರದ ಹುಡುಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಳುತ್ತ ಕೂತದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವಳ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ, “ನಾನು ಪ್ರಥಾನಪುತ್ರ, ಮಣಿ ದೊರಕಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಓಡಿ ಹೋಗುವ” ಎಂದು ಅವಕ್ಷ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಸಿಹಾಯರು ಬಂದು, ‘ಏ ಹುಟ್ಟು, ಇವಕ್ಕಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ. ಅವಕ್ಷ ಅತ್ಯ ಇಂದ್ರಾಜಿ’ ಅಂದರು.

ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಶಾವಲುಗಾರರು ಅತ್ಯಿತ್ತ ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವೇಷಧಾರಿ ಪ್ರಥಾನ ಕುಮಾರನು ಬಾಗಿಲವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತೆ ಕಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ. “ಈ ಹುಟ್ಟು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಒಿಗೆ ಒಡಾಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಶಾವಲು ಮಾಡುವನು. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡ್ಡ

ಗುವ್ವ” ಎಂದು ಪಿಚಾರೆ ಮಾಡಿ ಕಾವಲುಗಾರರು ಮಲಗಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಮಲಗಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಸರೋವರದ ಹುಡುಗಿಯನ್ಕು ಹೇಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಥಾನ ಪುತ್ರ ಓಡಿಹೋದ. ಉಂರ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಅರಿವೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಇನ್ನೂ ರಾತ್ರಿ ಇರುವದರೊಳಗಾಗಿ ಇಬ್ಬಂತೂ ಆ ಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಂದರು. ಮಣಿ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರೋವರದ ತಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ವಃಸೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರನು ವಾರ್ಧಾನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರು ಸಂಕಟ ಒಂದಾಗ ದೇವರ ಹೊಡತು ಮತ್ತಾಡು ನಮಗೆ? ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಾಗ ನಾ ಪ್ರಯಾರನ್ನು ಸ್ನಿಸುತ್ತೇನ್ನೇ ಅವರೇ ಸಮ್ಮಿ ಸಿಂಹ ವಾದ ಗೇಳಿಯರು. ಆ ಹುಡುಗಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ಶಾಲು ಏಡಿದಳು. ರಾಜಕುಮಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿದ. ಅವನ ಇದುರು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಜೀವದ ಗೇಳಿಯ ಪ್ರಥಾನ ಕುಮಾರ! ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಂದ ತಾನು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೊರಗೆ ಹೋದದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಿದು ಎಂದಂದು ಆ ಹುಡುಗಿ ಆಹತ್ತಿದಳು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಕ್ವಮೆ ಕೋರಿದಕ್ಕು.

ಎಲ್ಲರೂ ಘಲಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಥಾನ ಪುತ್ರನು ಅಂದನು, “ನಾವು ಈಗಿಂದೀಗ ಹೊರಡುವ. ಯಾವ ತರದ ಆಡಂಬರ ಬೇಡ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬಹುದು.” ಅವರು ಹೋಗುವ ದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಅವರು ಸರೋವರದ ಹೊರಗೆ ಬಿಡ್ಡರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನು ಮೂಡಿದರನು. ಸರೋವರದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಅರಳಿದ ಕರ್ಮಾಲಗಳಂತೆ ಕಂಡರು ಇವರು!

ಮೂರರು ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಬಾಲೆಯ ಕಮಲದಂತಿ ರುವ ಹಾದಗಕ್ಕು ಬಾಳುವು. ಅವಳಿಗೆ ನಡೆಯುವದು ಗೊತ್ತೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಂಜೀಯಾದೊಡಕೆ ಅವರು ವಿಶ್ವಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಥಾನಪುತ್ರ ನಿಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕಾವಲು ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನಸ ರಾತ್ರಿ ಹೀಗೆ ಅವರು ಉದನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಡದ ಅಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದಾಗ ಇರಣು

ಹಕ್ಕಿಗಳು ನುಹುಷ್ಯರಂತೆ ನುಡಿದದ್ದು ಹೇಳಿತ್ತಿತ್ತು. ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಹೊಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿಯೋಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

“ತು ಪ್ರಧಾನಕುಮಾರ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಎವ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮರಣ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ.” ಎಂದು ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಅಂದಿತ್ತು. “ಅದು ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಹೊಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿತ್ತು. “ರಾಜಕುಮಾರ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೋಡನೆ ಮತ್ತು ಗೆಳಿಯನೋಡನೆ ಬರುತ್ತಾನೇಂಬ ಮಾತ್ರ ಅರಸನಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅದೆ. ಮತ್ತು ಅರಸನ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಶೃಂಗರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆನೆ ಪ್ರಧಾನಕುಮಾರನಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕುದುರೆ ರಾಜಪುತ್ರನಿಗಾಗಿ ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕುಮಾರ ಕೂಡ ಕೂಡಲೇ ಕುದುರೆ ಬೀಳುವದು ಮತ್ತು ಅವನು ಸಾಯುವನು.” ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿತ್ತು.

“ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕುದುರೆಯ ವೇಲೆ ಕೂಡ ಗೊಡಿದ್ದರೆ ಅವನು ಉಳಿಯಬಹುದೇ? ಎಂದು ಹೊಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿತ್ತು.

“ಉಳಿಯುವನು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಮರಣ ಇಟ್ಟಿದೆ.” ಅಂದಿತ್ತು ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ. “ಅದು ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ಹೊಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿ. “ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೇರುವಾಗ ಆಗಸಿ ಅವನ ವೈಮೇಲೆ ಬೀಳುವದು. ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರ ಸಾಯುವನು.” ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ. “ಆಗಸಿಬಾಗಿಲ ಕೆಡವಿ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಹಿಂದುಗಡೆ ಒಯ್ದರೆ ಅವನು ಉಳಿಯುವನೇ?” ಹೊಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿತ್ತು.

“ಉಳಿಯುವನು. ಆದರೆ ದುಡ್ಡವ ಅವನ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿಯೇ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿ ಮರಣ ಅವನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟಿದೆ.” ಎಂದು ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿತ್ತು. “ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮರಣವದು ಅದಾದರೂ ಹೇಳಿರಿ” ಎಂದು ಹೊಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿತ್ತು.

“ತರಸನು ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮದುವೆಯ ವೇಜವಾನಿ ಕೊಡುವನು. ಆಗ ಏನ ತಿನ್ನುವಾಗ ರಾಜಕುಮಾರನ ಗಂಟಿಲದಲ್ಲಿ ಇಲಬು ಸಿಕ್ಕು ಅವನು ಸಾಯುವನನು,

“ಆ ಮೊನೆನನ್ನೇ ಯಾರಾದರೂ ಕಸಿದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಉಳಿಯುವನೇ ?”

“ಉಳಿಯುವನು. ಆದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಣ ಅವನಿಗಾಗಿ ಕಾದಿದೆಲಾಗಿದೆ.

“ಯಾವುದು ?”

“ರಾಜಕುಮಾರ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾವು ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಅವನಿಗೆ ಕಚ್ಚುವದು.”

“ಯಾರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಉಳಿಯುವನೇ ?”

“ಉಳಿಯುವನು. ಅವನು ಆಮೇಲೆ ಶತಾಯಂಷಿಯಾಗುವನು; ಕಿತೀವಂತ ಅರಸನಾಗುವನು. ನಡೆ ನಾವು ಮಲಗುವ. ನಾವು ಆಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಯಾರೆಡುರೂ ಆಡಬಾರದು. ಆಡಿದರೆ ಅವನು ಕಲ್ಲಾಗಿ ಬೀಳುವನು.” ಎಂದು ಗಂಡು ಹಕ್ಕೆ ಹೇಳಿತು.

ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕೆ ಕೇಳಿತು “ಅವನು ಕಲ್ಲಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗುವ ಬಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ?”

“ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಒಂದೇ ಇದೆ. ಇವನು ಯಾರ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನ ಚೊಚ್ಚಲಮಗನ ರಕ್ತ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವಂತನಾಗುವನು.” ನಡೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಮಲಗುವ ಎಂದಿತು ಗಂಡು ಹಕ್ಕೆ.

ಪ್ರಥಾನೆಕಮಾರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದನು. ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಸಂಕಟ ಪರಂಪರೆಯು ಮೊದಲೆ ತಿಳಿದದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಅನಂದವಾಯಿತು. ಬೀಳಗಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಎದ್ದು, ಮುಖಮಾರ್ಜನ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ರಾಜಧಾನಿಯತ್ತ ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಿಂದ ಸಾಗಿದರು. ದೂರಿನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಂಗಲವಾದ್ಯಗಳ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು.

“ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಧ್ವನಿ ?” ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಕೇಳಿದ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕಥೆಗಳು

“ತರೆನ ತಪ್ಪಗಾಗಿ ಕಕ್ಕಂಬಿಸಿದ ಆನೆ, ಕರ್ಮಕೆ ಸವಾರರ ಸ್ವಾಗತ ಮೇಳ ಇಲ್ಲಿಬೇಕು” ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಕುಮಾರ ಹೇಳಿದನು.

“ಅರಸನಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದವರು ಯಾರು?” ರಾಜಕುಮಾರ ಕೇಳಿದ.

“ಹಕ್ಕಿಪಕ್ಕಿ, ಗಾಣಿ, ತಾರಗೆಗಳಿರಬೇಕು” ಪ್ರಧಾನವುತ್ತೀ ಹೇಳಿದ.

“ಹ್ಯಾವಜುನ್ನ ದೇವರಿಂಭೇಕು” ಅಂದೇ ರಾಜಕುಮಾರನ ಹೆಂಡತಿ.

ಒಂದೇ ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಡೆದರು. ಆನೆ, ಕುದುರೆ ಸವಾರರು, ನಿಸಾಯರು ಎದುರಾದರು. ಅವರು ಇವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆರ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜಕುಮಾರನಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕುದುರೆ ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ಪುವಷ್ಟು ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವುತ್ತೀ ಬಂದು ಹೇಳಿದ, “ನೀವು ಆನೆಯ ಮೇಳಿ ಕೂಡಿ, ನಾನು ಕುದುರೆಹತ್ತುತ್ತೀನೆ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿರಿ.”

ಗೆಳೀಯನ ಉಪಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳಿದ. . ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ನಾಲ್ಕು ಜಂಕ ಸಮಕ್ಕೆನು ತನ್ನ ಅವಮಾನವಾಯಿತು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಆದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ವಿಷ ಮಾತ್ರ. ಅಂಬಾರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಕೂತರು. ಮೇರವಣಿಗೆ ಒಕ್ಕೀ ವಿಜ್ಞಂಭಣಿಯಂದ ನಡೆದಿತ್ತು. ಪ್ರಧಾನವುತ್ತೀ ಕುದುರೆಯೆಯ ಮೇಲೆ ಒಕ್ಕೀ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದನು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಧಾನಿಯ ಹತ್ತರ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿರು. ಅಗಸಿಯ ಹತ್ತರ ಸರದಾರರು, ಅವಾತ್ಯರು ಎದುರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೇಲೆ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು. ಅಗಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೇರವಣಿಗೆ ಸೇರುವಷ್ಟು ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಕುನ್ನಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಕುದುರೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಇಲಿಮು ಹೇಳಿದನು, “ನೊದಲು ಈ ಅಗಸಿ ಬಾಗಿಲನನ್ನು ಕೆಡೆವಿರಿ, ಆಮೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಇಂತಿಗೆ ಹೋಗಲಿ.

ಇಂಥ ಉತ್ಸವ ಮತ್ತು ಆನಂದದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವುಂಗಲ ಸೂಚನೆ ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತು. ಆದರೂ ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ನೇನಿಸಿ ಸುವ್ಯವಿದ್ದನು. ಆಗನೇ ಕೆಡವಿಸಲಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೇರವಣಿಗೆ ಮುಂದು ವರಿಯಿತು.

ಅರಸ ದೊಡ್ಡ ಮೇಜವಾನಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ. ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು ಭವ್ಯವಾದ ಮುಂಟಿವದಲ್ಲಿ ಪಂಕ್ತಿ ಕೂಡಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ವೈಭವದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವದೆಂತು? ಆರಸ ಬಂದಷ್ಟು. ರಾಜಕುಮಾರನು ಬಂದಷ್ಟು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರನ ಎಲೆ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಉಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಸುರುಮಾಡುವವರಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರ್ಹ ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರನು ರಾಜಕುಮಾರನ ಎಲೆಯಾಳಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭವಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆಜ್ಞಂಡನು. ತುಂಬಿನ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಮಾನ! ರಾಜಕುಮಾರ ಸಿಟ್ಟಿಸಿಂದ ಕೆಂಡವಂತೆ ಆದನು? ಆದರೆ ಮಾಡುವದೇನು?

ಉಟ್ಟವಾಯಿತು. ರಾಜಕುಮಾರ ಪ್ರಧಾನ ಕುದೂರಣಿಗೆ ಅಂದನು, “ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೇರೆ ನನಗಿ ತೋರಿಸಬೇಡ. ನಡೆ ನನ್ನೆದುರು ನಿಲ್ಲಬೇಡ. ಇವತ್ತು ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಿಯಕ್ಕೆಸುತ್ತ ಇದೀನೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟು ಅಪಮಾನ ಸಹಿಸಬೇಕು? ನನ್ನ ತಾಳ್ಳುಗೂ ಮರ್ಯಾದೆ ಇದೆ. ಈರೀತಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಅಪಮಾನಿಸುವದೆ? ನಡೆ ಹೋಗು!” ಹೀಗಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ರೇಗಿಗೆದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳಲಿ. ಪ್ರೇಮವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟು, ಅಪಮಾನ, ಸಿಂದೆ ಇವೆಲ್ಲವು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ತಿರಸ್ತಾರವನಾಳುದರೂ ಸಹನಮಾಡಿ ಉಳಿಯುವ ಪ್ರೀತಿಯೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ. ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡ, “ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಳಯಲ್ಲಿರುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೀನೆ.” ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಮಲಗುವ ಕೊಣಿಗೆ ಅವನು ಹೋಗುವದಕ್ಕಿಂತ

ಮೋದಲು ಹೋಗಿ ಅಡಗಿ ಕೂತನು. ದಣಿದದ್ದರಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರ ಬಂದವನೇ ಮಲಗಿದನು. ಅವನಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಿತು. ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ ಬಿಂಬಿಗತ್ತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪಲಂಗದ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತನು. ಅನ್ನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಗರ ಹಾವು ಬಂದಿತು. ಅದು ಪಲಂಗದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿತು. ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ ಕತ್ತಿಯಂದ ಅದನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡು ನಾಡಿ ಕೊಂಡನು. ಅವನು ಹಾಕಿದ ಪೆಟ್ಟು ಒಕ್ಕೆ ಕಸುವಿನದು ಇತ್ತು. ನಾಗರ ಹಾಪಿನ್‌ರಕ್ತವು ರಾಜಕುಮಾರನ ಕೈಮೇಲೆ ಜೋರಿನಿಂದ ಸಿದಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ಒರಿಸಲು ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರ ಮುಂದೆ ಹೋದ. ಅವನು ಸಾವಕಾಶ ಒರಿಸಿದ ಆದರೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಎಚ್ಚರಾದನು.

“ನೀನು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ? ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಗತ್ತಿಯೇ? ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದಿಯಾ ದುವ್ವಾ? ” ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರನು ಚೇರಿದನು. ರಾಜಕುಮಾರನ ಸಿಟ್ಟಿನ ಮುತ್ತಿವಾರಿತು.

ಪ್ರಧಾನ ಕುಮಾರ ಅಂದನು, “ಮಹಾರಾಜ್ ನಿಮ್ಮ ಜೀವ ಉಳಿಸಲು ಈ ದಾಸ ಇಲ್ಲಿ ಬಂಧಿದ್ದ. ಈ ನಾಗರಹಾವು ತಮಗೆ ದಂತ ಮಾಡಲು ಬರುವದೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ನಾಗರ ಹಾವು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದದ್ದು ನೋಡಿದಿರಾ?”

ರಾಜಕುಮಾರ ಹಾವು ಸತ್ತೆದ್ದು ನೋಡಿ ಅಂದನು, “ನೀನು ಬಂದದ್ದು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ. ದುವ್ವಾ ನಿನ್ನನ್ನು ದಂತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು ಆ ಹಾವು. ಓಹೋ ಒಕ್ಕೇ ಗೆಳೆಯ! ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಗೆಳೆಯ! ” ರಾಜಕುಮಾರನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ, ತಿರಸ್ವಾರ, ಉಪ ಹಾಸ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದವು.

“ಮುಂಜಾನೆಯಂದ ನನ್ನ ವರ್ತನೆ ಇದ್ದದ್ದೆಣ್ಣ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಇದ್ದದ್ದೇ ಅದೆ. ಆವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಕಲ್ಲಾಗಿ ಬೀಳುವೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ” ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಕುಮಾರ ಅಂದನು,

“ ಧೋಂಗಿ, ಸುಳ್ಳ, ತಕ್ಕ ಈ ಸೋರಿ ನನ್ನೆಹೆರು ಬೇಡ: ಕಲ್ಲಾಗಿ ಬಿದ್ದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಬೊಗೆಂತು ನಿನ್ನ ಕಥೆ ” ಎಂತನು ರಾಜ ಕುಮಾರ.

“ ಓಕ್ಕೀದು ಮಹಾರಾಜ ! ನಿಮಗೆ ಗೆಳೀಯ ಬೇಡ ಅಂದಮೇಲೆ ನಾನಾದರೂ ಜೀವಂತ ಬಾಳ ಮಾಡುವದಾದರೂ ಏನು ? ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಲಾಲಿಸರಿ ಮಹಾರಾಜ ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಸಂಕಟವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸತ್ತರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳು ನುಡಿಯುವದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ನೀವು ಆಗ ಮಲಗಿದ್ದಿರಿ. ನಾನು ಕಾವಲು ಇದೆ. ಗಂಡುಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿತು, ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಕೂತರೆ ಅವನು ಸಾಯುವದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಅದ್ದಿರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಪಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. “ ಇಷ್ಟ ಹೇಳಿದಾಗ ಪ್ರಧಾನಕುಮಾರ ಮೊಣಕಾಲಿನ ವರಿಗೆ ಕಲ್ಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟದ್ದೇನೇ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಯಾ ? ” ಅಂದನು

“ ಹೇಳು ಹೇಳು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳು ” ಎಂದು ಒದರಿದ ರಾಜ ಕುಮಾರ.

“ ರಾಜಕುಮಾರ ಆಗಸೆ ಸೇರಿದರೆ ಆಗಸೆ ಭಾಗಿಲ ಬದ್ದು ರಾಜ ಕುಮಾರ ಸಾಯುವನು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲೆ ಕೆಂಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಉಳಿಯುವನು ” ಎಂದು ಹಕ್ಕಿ ನುಡಿದಿತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆಗಸೆ ಭಾಗಿಲ ಕೆಂಡಿಸಿದೆ.” ಇಷ್ಟ ಹೇಳಿದಾಕ್ಕಣ ಟೊಂಕದ ವರಿಗೆ ಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಧಾನಪುತ್ರ. ಸೋರು ಟೊಂಕದ ವರಿಗೆ ಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದೇನೇ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಯಾ ? ಅಂದನು.

“ ಮತ್ತೀನು ಹೇಳುತ್ತೀ ಹೇಳು ” ಅಂದ ರಾಜಕುಮಾರ.

“ಆರಸ ಮೇಂಡವಾನಿ ಕೊಡುವನು. ಒಂದು ಖತ್ತಮ ಜಾತಿಯ ಮೊನವನ್ನು ಕರದು ರಾಜಕುಮಾರನ ತಾಟಿನಲ್ಲಿ ಬಡಿಸುವರು. ಅದನ್ನು ತಿಂದರೆ “ವನು ಸಾಯುವನು ” ಎಂದು ಅ-ದಿರು ಗಂಡುಹಕ್ಕಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಎಲೆಯೋಳಿಂದ ತಕ್ಕಾಂಡಿ. ಇಷ್ಟ ಹೇಳುವನವು

ರಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಿಗಯ ಪರೀ ಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದ. “ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಯಾ? ” ಅಂದನು ಪ್ರಧಾನ ಪುತ್ರನು..

“ಹೇಳು ಹೇಳು ಮತ್ತೇಕೆ ಕೇಳುವದು” ಅಂದನು ರಾಜಕುಮಾರ.

“ಕೊನೆಯ ಭಾಗ ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೂರ್ಣ ಕಲ್ಲಾಗುವೆ. ಆಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪನಾಗಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಜೀವಂತನಾಗಬೇಕೋ ಎಂದೇನಿಸುಬ್ಬುದು. ಹಾಗೆ ಅನಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಪಾಯವಿದೆ. ನನ್ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂಡು ಅದರ ರಕ್ತವನನ್ನು ನಷ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಜೀವಂತನಾಗುವೆ. ಅದರೆ ನನಗೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವಂತನಾಗುವ ಆಶೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ, ಅಷ್ಟೇ ಆನಂದ ಸಾಕು ನನಗೆ. ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಹಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ ಕೊನೆಯನ್ನಾತಿದು. “ರಾಜಕುಮಾರ ಮೇಜವಾಸಿ ಮುಗಿಸಿ ಮಲಿಗಿದಮೇಲೆ ಒಂದು ನಾಗರಹಾವು ಅವನು ಮಲಗುವ ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯಾತ್ಮಗಿ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು. ಆ ಹಾವನ್ನು ಮೊದಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೊಂಡರೆ ಅವನು ೧೦೦ ವರ್ಷ ಬಾಳಿ, ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು ಪದೆ ಯುವನು” ಇಷ್ಟ ಅಂದೊಡನೆಯೇ ಪ್ರಧಾನಕುಮಾರ ಕಲ್ಲಿನ ಪುತ್ತಳಿ ಆಗಿ ನಿಂತನು.

ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಇಹಳ ವ್ಯಾಸನವಾಯಿತು. ಅವನು ಅಳಿಹತಿ ದನು. ತನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಎಷ್ಟು ಉದಾರವನಿಸ್ಸಿನವನು ಅನ್ನವದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಾಗಹತ್ತಿತು. ಕಲ್ಲಿನ ಪುತ್ತಳಿಯ ಮೇಲೆ ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸಿದೆ. ಅದರೆ ಕಂಬನಿಗಳಿಂದ ಈದು ಜೀವಂತವಾಗುವದೇ? ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗನ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು ಆ ಮಾತ್ರ.

ಮರುದಿನ ರಾಜಕುಮಾರ ತನ್ನ ಹೆಂಡಿಗೆ ಆವದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ.

“ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗನನ್ನು ಅಸಿಸುವದು ನಿನಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಿನಗೆ ಛೃಯಾವಾಗುವದೇ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. “ದೇವರ ದಯೆಯಿದ್ದರೆ ಜೀಕಾದಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅದರೆ ಇಂಥ ಗೆಳೆಯು

ಜೀವಂತ ಅಂತ ತಿರಬೇಕು. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾಡರೂ ಆವನ ಇಂಣ ತೀರಿಸಿದಂತಾಗುವದು.” ಎಂದು ಅವನ ಪಶ್ಚಿಮ ಅಂದಳು.

ದಿನಾಲು ರಾಜಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಆ ಪುತ್ತಳಿಯ ಪ್ರಾಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಥಾನನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದನೆಂಬು ದು ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಜಗಭಾಡಿದ್ದಿಂದ ದೇಶಾಂತರ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಜನಪಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಪ್ರಥಾನಪುತ್ರನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅಪಾರವಾವ ದುಃಖ. ಮುದುಕ ಪ್ರಥಾನನಿಗೆ ತನ್ನ ಸೋಸಿಯ ದುಃಖ ನೋಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸನ್ನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸೋಸಿ ತೌರಮನನಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ದಿನಾಲು ದೇವಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. “ಅಮಾತ್ರ! ಜಗದುಬಿ! ಸನ್ನ ಕುಂಕುಮ ಬಳಿ ಕಾಯಿ ನೀನು! ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗಳು ನನ್ನ ಸಾಭಾಗ್ಯ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ನೀನೇ ನನ್ನನ್ನ ಕಾಪಾಡು.”

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದವು. ತಿಂಗಳುಗಳಾದವು. ರಾಜಕುಮಾರ ನಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿತು. ಆನಂದವಾಯಿತು; ಆದರೆ ಆ ಆನಂದ ಬಹಳ ದಿನದವರಿಗೆ ಇರುವಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಗೆಳೆಯನೋ, ಮಗನೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವನ ಎದುರು ಇತ್ತು. ಪುತ್ರನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಿತ್ರ ಸಿಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ನಿಶ್ಚಯವಾಡಿದರು. ರಾಜಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಆ ಹುಟ್ಟಿದಕೂಸನ್ನು ಆ ಸುಕುಮಾರ ಹೊನ್ನನ್ನು ತಕ್ಷೇಣಂಡು ಆ ಪುತ್ತಳಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಇಬ್ಬರು ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಮಾಡಿದರು. ರಾಜಕುಮಾರ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂಡು ರಕ್ತದ ಧಾರೆಯಿಂದ ಪುತ್ತಳಿಯನ್ನು ಖರಿದನು. ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರ ಜೀವಂತನಾದ. ಎದುರು ಸತ್ತು ಕೂಸನ್ನು ನೋಡಿದ. ಆ ಕೂಸನ್ನು ಒಂದು ಅರಿವೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡನು ಮತ್ತು ಅಂದನು, “ಈ ಕೂಸನ್ನು ಜೀವಂತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆನೂತ್ತ ನನ್ನ ಮೋರೆ ತೋರಿಸುವೆನು.”

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಕೂಸನ್ನು ತಕ್ಷೇಣಂಡು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ತೌರ ನುನಿಗೆ ಹೋರಟಿನು. ಆ ಕೂಸು ಕಟ್ಟಿದ ಗಂಟು ಆ ಉರ ಹೋರಗೆ

ಒಂದೆ ಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ಅಡಗಿಸಿ ಇಟ್ಟನು ಮತ್ತು ತಾನೋಬ್ಬನೇ ಬರಿಕೈಲೆ ಹೆಂಡತಿಯು ಕಡೆಗೆ ಹೋದನು. ಗಂಡನು ಸುಖರೂಪವಾಗಿ ತಿರುಗಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ದೆಂಡತಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಾರದಪ್ಪು ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ನಗಲಿಲ್ಲ, ಅವನ ಪುಷುಚಯೇ ಒಳ್ಳೀ ಗಂಭೀರವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ತಪ್ಪಾದು ಅನ್ನವಾದು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲೊಲ್ಲಾದು. ತನ್ನಿಂದ ಗಂಡನಿಗೆ ಆನಂದವಾಗದಿದ್ದರೆ ತಾನು ಜೀವದಿಂದ ಇದ್ದುನು ವಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವಳು ಜೀನ ಕೊಡುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರ ನಿದ್ದೆ ಬಂದಂತೆ ತೋರಿಸಿದ್ದ. ಗಂಡನು ಮಲಗಿಕೊಂಡದ್ದು ನೋಡಿ ಆ ಸಾಧ್ಯ ಎದ್ದಳು. ಅವಳು ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಥಾನಕುತ್ತೆ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ. ಅವಳು ದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಡಳು, ಕೈಮುಗಿದು ದೇವಿಗೆ ಅಂದಳು, “ಅಮಾತ್! ಜಗದಂಬೆ! ನೀನು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಠ್ಯನೇ ಕೇಳಿದಿ. ನನ್ನ ಗಂಡ ತಿರುಗಿ ಬಂದ. ಅದರೆ ತಾಯಿ! ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಡಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಆನಂದವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತರ ಉಕ್ಕೇರಿತು. ಅದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ದುಃಖವಾಯಿತು. ನಾನಾದರೂ ಜೀವಂತವಿರುವದೇತಕ್ಕೆ? ನಿನ್ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವೆ ಕ್ಷಮಿಸು; ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು.”

ಇನ್ನು ಆ ಸಾಧ್ಯ ಪತಿವ್ರತೀಯು ತಲೆ ಒಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇನ್ನು ವಷ್ಪರಲ್ಲಿ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಂದಳು, “ಭೀ ಹುಚ್ಚಿ! ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಅವನ ವ್ಯಧಿಯ, ವ್ಯಾಸನದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳು. ಕೇಳದೆ, ಮಾತನಾಡದೆ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅವನ ವ್ಯಾಸನವಾಪ್ತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾ, ನಾನು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವೇನು.”

ಪತಿವ್ರತೀಗೆ ಒಳ್ಳೀ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅವಳು ಗಡಿಬಿಡಿಯಂದ ಶುನ್ನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆಂದು, ಅವಕ ಗಂಡ ವೋಡಲೇ ಒಂದು ಮಲಗಿದ್ದನು.

ಮರು ದಿವಸ ಅವಳು ಗಂಡನಿಗೆ, “ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾವುದೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅವನು ಹೇಳಿದ, “ನೀನು ಇಂದು ನನ್ನನನ್ನ ಜೀವಂತ ಕಂಡಿರುವಿ. ಆದರೆ ನಾನು ಜೀವಂತನಾಗಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಕುಮಾರ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿದ್ದಾನೆ, ನಾನು ಆ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ನನ್ನೊಂದನೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಜೀವಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾ. ಅಂದರೇನೇ ನೀನು ನಿಜವಾದ ಪತಿವ್ರತಿ. ಆ ಭಾಲಕ ಜೀವಂತನಾದರೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಜೀವಕಳಿ ತುಂಬಿನರು. ನಾನು ಸಗುವೆ, ಆನಂದವಹಣವೇ.”

ಗಂಡನ ಮಾತ್ರ ಹೆಂಡತಿ ಕೇಳಿ, “ನಾವು ಇಟ್ಟರೂ ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ಆ ತುಂಡು ತಕ್ಕೊಂಡು ದೇವಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ. ನಮ್ಮಮನ್ನು ಜಗದಂಬ ಆ ಭಾಲಕನನ್ನು ಜೀವಂತ ಮಾಡುವಳು. ನೀವು ಜಂಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

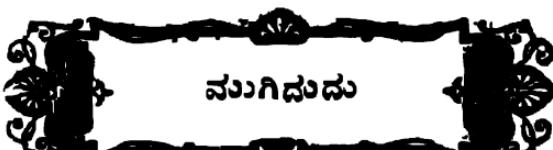
ಅವರಿಟ್ಟರೂ ರಾತ್ರಿಯಾಗುವ ಹಾದಿ ಕಾರ್ಯತ್ವ ಇದ್ದರು. ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಜಗತ್ತೀಲ್ಲ ನಿದ್ರಾವಶವಾಯಿತು. ಅವರಿಟ್ಟರೂ ಮೃತ ಭಾಲಕನ ತುಂಡುಗಳೊಂದನೆ ನೇವಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆ ಪತಿವ್ರತಿ ಅಂದಳು, “ಅಮ್ಮಾ, ಜಗದಂಬಿ! ಈ ಭಾಲಕನ ಬಲಿದಾನದಿಂದ ನನ್ನ ಪತಿ ನನಗೆ ಮೊರಕಿದ. ನೀನು ಈ ಭಾಲಕನನ್ನು ಜೀವಂತಮಾಡು. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಪತಿದೇವನು ಜೀವಂತನಿರುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಲಕ ನಕ್ಕರೇ ಅವರು ನಗುವರು. ಅಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಅಮೃತ ಹಸ್ತವನ್ನು ಈ ಭಾಲಕನ ತುಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಇಡು.”

ದೇವಿ ಕೈಮುಟ್ಟಿದಳು. ಭಾಲಕನು ಹೆಸನ್ನುವಿಯಾದನು. ಪ್ರಥಾನ ಪುತ್ರ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ಭಾಲಕನೊಂದನೆ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದನ್ನು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಆರಸ ರಾಜಕುಮಾರ ನಿಗೆ ಘಟ್ಟಕಟ್ಟಿದ. ಪ್ರಥಾನಕುಮಾರನನ್ನು ಪ್ರಥಾನನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ಆರಸ ಪ್ರಥಾನರಿಟ್ಟರೂ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಡವಿ ಸೇರಿದರು. ಇತ್ತೊಸ ಆರಸ ಪ್ರಥಾನರಿಟ್ಟರೂ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರೆ

ವಾದಕತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಿದರು. ಯಾರೂ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಮುಖಗಳರಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಬೆಳಿ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ತಮವು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಬೆಳಿಯುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಯಾರನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ. ಯಾರಲ್ಲಿಯಾ ಅನುದಾರತೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹೊಸ ಅರಸ ಪ್ರಧಾನರನ್ನ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆನಂದ ಸಾಮರ್ಪಜ್ಞವೇ ಹಬ್ಬಿತ್ತು.

ಸಮೃದ್ಧಿ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತರದ ಆನಂದ ಸಾಮರ್ಪಜ್ಞವು ಹೆಟ್ಟಿ, ಬಾಳಿ-ಬೆಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದೊಂದೇ ಆಸೆ ನನಗೆ. ಮತ್ತಾವುದು?

ತೀರಿತು ನಷ್ಟ ಕಥೆ! ಕುಣೆಯೋಣು ಬರಿ, ಕುಣೆಯೋಣು ಬರಿ ಎಲ್ಲರು!!

ಮುಗಿಷುದು

